

මානව ශාස්ත්‍ර පීඨ ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය

28 කලාපය

JOURNAL OF THE FACULTY OF HUMANITIES - 28

මානව ශාස්ත්‍ර විද්‍යා ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය

28 කලාපය

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය
2021

මානවශාස්ත්‍ර පීඨ ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය

28 කලාපය 2021

© ලිපිවල අයිතිය හා සෙසු සියලු වගකීම් ඒ ඒ ලේඛකයන් සතු ය.

ISSN: 1391-5096

ISSN: 2783 – 8951 (Online)

කංවුක සැකසුම

- ප්‍රභාත් අගම්පොඩි (ලලිත කලා අධ්‍යයන අංශය/
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය)

**කංවුක සිතුවම්
සෝදුපත් බැලීම**

- කැලණිය රජ මහා විහාරය, කැලණිය
- ආර්.එම්. විජේවර්ධන (ඉංග්‍රීසි හා වාග්විද්‍යා
අධ්‍යයන අංශය, රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය)

පිටු සැකසුම

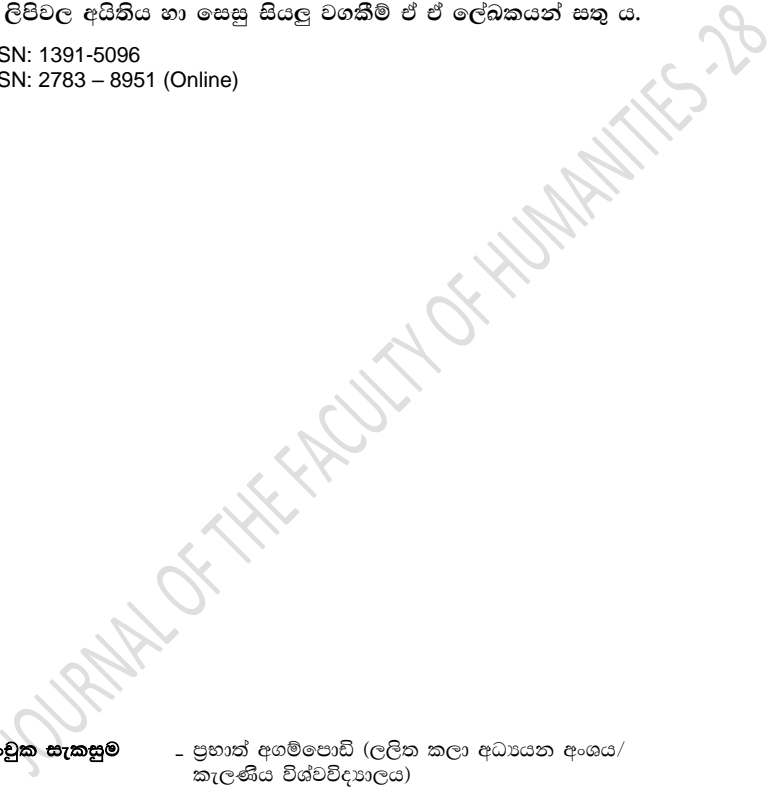
- නරිඳු මාධව (මානවශාස්ත්‍ර පීඨය/කැලණිය)

මුද්‍රණය

- විද්‍යාලංකාර මුද්‍රණාලය, පැලියගොඩ

ප්‍රකාශනය

- මානවශාස්ත්‍ර පීඨය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී
ලංකාව

මානවශාස්ත්‍ර පීඨ ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය

28 කලාපය

2021

උපදේශක මණ්ඩලය

ආචාර්ය සුදත් සෙනරත් / පීඨාධිපති, මානවශාස්ත්‍ර පීඨය
 විනේතෘ ජ්‍යෙෂ්ඨ මහාචාර්ය පූජ්‍ය නාබිරිත්තන්කඩවර ඥාණරතන හිමි
 විනේතෘ ජ්‍යෙෂ්ඨ මහාචාර්ය උපුල් රංජිත් හේවාචිතානගමගේ
 විනේතෘ ජ්‍යෙෂ්ඨ මහාචාර්ය මෛත්‍රී වික්‍රමසිංහ

සංස්කාරක මණ්ඩලය

ආචාර්ය කුසුම් හේරත්
 මහාචාර්ය සී.ඩී. සේනාරත්න
 ආචාර්ය පූජ්‍ය දෙනියායේ පඤ්ඤාලෝක හිමි
 ජ්‍යෙෂ්ඨ කපිකාචාර්ය පූජ්‍ය දේවගොඩ පියරතන හිමි

මානවශාස්ත්‍ර පීඨය
 කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය
 ශ්‍රී ලංකාව

JOURNAL OF THE FACULTY OF HUMANITIES

Vol. XXVIII 2021

Published on 3rd December, 2021

© Copyright and responsibility reserved by individual writers

ISSN 1391-5096

ISSN: 2783 – 8951 (Online)

Cover Concept &

Design	-	Prabath Agampodi (Dept. of Fine Arts, KLN)
Cover picture	-	Kelaniya Raja Maha Viharaya, Kelaniya
Proof	-	R.M Wijaywardhana (Dept. of English & Linguistics, UOR)
Page Layout	-	Tharindu Madhawa (Faculty of Humanities, KLN)
Print	-	Vidyalankara Press, Peliyagoda
Published	-	Faculty of Humanities, KLN, Sri Lanka

JOURNAL OF THE FACULTY OF HUMANITIES

**Vol. XXVIII
2021**

Advisory Board

Dr. Sudath Senarath/ Dean, Faculty of Humanities
Cadre Chair/Snr. Prof. Ven. Nabirittankadawara Gnanaratana thero
Cadre Chair/Snr. Prof. Upul Ranjith Hewawithana Gamage
Cadre Chair/Snr. Prof. M.K. Wickremasinghe

Editorial Board

Dr. Kusum Herath
Prof. C.D. Senaratne
Snr. Lecturer Ven. Dr. Deniyaye Pannaloka thero
Snr. Lecturer Ven. Dewagoda Piyaratana thero

**Faculty of Humanities
University of Kelaniya
Sri Lanka**

ලේඛක නාමාවලිය

එන්.එච්. බස්නායක, MA (කැලණිය), PGD (ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර), BA (කැලණිය), කලීකාවාර්ය, සිංහල අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය.
Email: nipunab@kln.ac.lk

සී. පවිත්‍රානි, M.Phil (කැලණිය), BA (කැලණිය), කලීකාවාර්ය, සිංහල අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය. Email: chinthapawithrani@gmail.com

කේ.කේ.පී. පෙරේරා, MA (කැලණිය), BA (කැලණිය), කලීකාවාර්ය, සිංහල අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය. Email: kithmip@kln.ac.lk

එච්.ඩබ්ලිව්.බී. සම්පත්, PhD (ශ්‍රී ලංකා බෞද්ධ හා පාලි විශ්වවිද්‍යාලය), M.Phil (රුහුණ), BA (ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර), මහාවාර්ය සිංහල අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය. Email: bihesh@kln.ac.lk

ඒ. අමරකෝන්, MA (කැලණිය), BA (කැලණිය), කලීකාවාර්ය, ලලිත කලා අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය. Email: asithak@kln.ac.lk

කේ. අස්සජීවිස්ස හිමි, M.Phil (කැලණිය), BA (කැලණිය), රාජකීය පණඩිත (ප්‍රවීණ භාෂෝපකාර සමාගම ශ්‍රී ලංකාව), කලීකාවාර්ය, වාග්විද්‍යා අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය. Email: thissak@kln.ac.lk

ඒ.එල්.ඒ. හලීල්, MA (කැලණිය), BA (නායිලන්තය), Email: abdhulhalik@gmail.com

එන්.එස් ජයසුන්දර, PhD (ඉන්දියා), MA (ඉන්දියා), BA (යාපනය), ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාවාර්ය, භාෂා හා සන්නිවේදන අධ්‍යයන අංශය, අග්නිදිග විශ්වවිද්‍යාලය.
Email: jayasundaran@esn.ac.lk

CONTRIBUTORS

N.H. Basnayaka, MA (University of Kelaniya), PGD in Writership and Communication (University of Sri Jayawardhanapura), B.A. (University of Kelaniya). Lecturer, Department of Sinhala, University of Kelaniya. Email: nipunab@kln.ac.lk

C. Pavithrani, MPhil (University of Kelaniya), BA (University of Kelaniya). Lecturer, Department of Sinhala, University of Kelaniya. Email: chinthapawithrani@gmail.com

K. K. P. Perera, MA (University of Kelaniya), BA (University of Kelaniya), Lecturer, Department of Sinhala, University of Kelaniya. Email: kithmip@kln.ac.lk

H.W.B.I. Sampath, PhD (Buddhist and Pali University), M.Phil (University of Ruhuna), BA (University of Sri Jayewardenepura), Professor, Department of Sinhala, University of Kelaniya. Email: bihesh@kln.ac.lk

A. Amarakoon, MA (University of Kelaniya), BA (University of Kelaniya). Lecturer, Department of Fine Arts, University of Kelaniya. Email: asithak@kln.ac.lk

Ven. K. Assajithissa, MPhil (University of Kelaniya) BA (University of Kelaniya), Royal Pandith (Oriental Studies Society of Sri Lanka). Lecturer, Department of Linguistics, University of Kelaniya. Email: thissak@kln.ac.lk

A.F.A. Halik, MA (University of Kelaniya), BA (Pathumthani University, Thailand), Email: abdulhalik@gmail.com

N.S. Jayasundara, PhD (Annamalai University, India), M.A., (Annamalai University, India) B.A (University of Jaffna). Senior Lecturer, Department of Languages and Communication Studies, Trincomalee Campus, Eastern University. Email: jayasundaran@esn.ac.lk

විමර්ශකයෝ

විනේකා ජ්‍යෙෂ්ඨ මහාචාර්ය සුජා ඔක්කම්පිටියේ පඤ්ඤාසාර හිමි
සිංහල අධ්‍යයන අංශය
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

මහාචාර්ය සුජා මල්වානේ වන්දරතන හිමි
අංශ ප්‍රධාන - සිංහල අධ්‍යයන අංශය
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

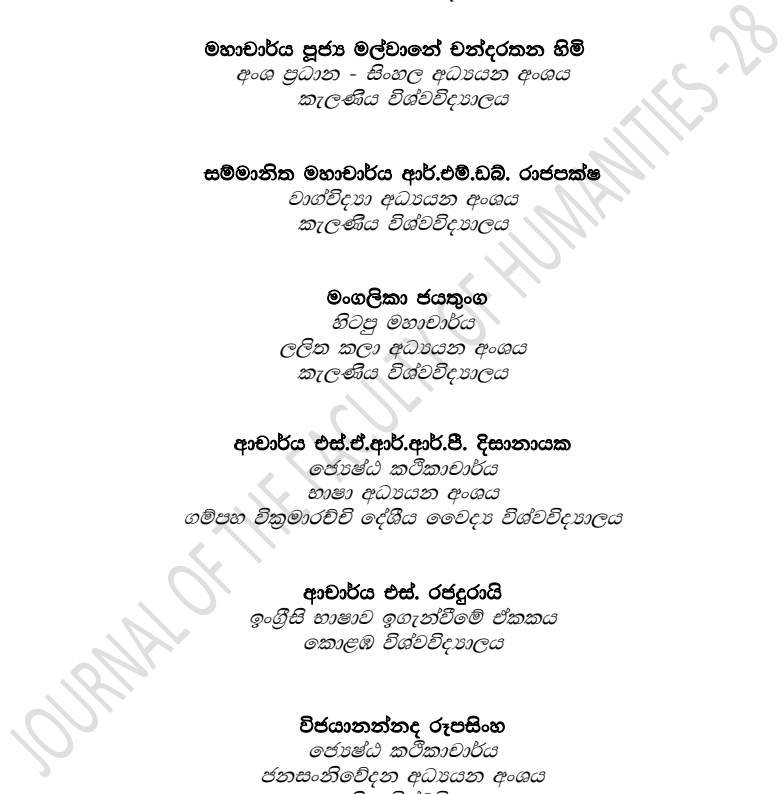
සම්මානිත මහාචාර්ය ආර්.එම්.ඩබ්. රාජපක්ෂ
වාග්විද්‍යා අධ්‍යයන අංශය
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

මංගලිකා ජයතුංග
හිටපු මහාචාර්ය
ලලිත කලා අධ්‍යයන අංශය
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

ආචාර්ය එස්.ඒ.ආර්.ආර්.පී. දිසානායක
ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාචාර්ය
භාෂා අධ්‍යයන අංශය
ගම්පහ වික්‍රමාරච්චි දේශීය වෛද්‍ය විශ්වවිද්‍යාලය

ආචාර්ය එස්. රජදුරායි
ඉංග්‍රීසි භාෂාව ඉගැන්වීමේ ඒකකය
කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

විජයානන්තද රූපසිංහ
ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාචාර්ය
ජනසංනිවේදන අධ්‍යයන අංශය
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

කුමුදු ගමගේ
ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී කවිකාවාදය
වාග්විද්‍යා අධ්‍යයන අංශය
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

අනුරාධ්‍යා කුමාරි කුලරත්න
ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී කවිකාවාදය
සිංහල අධ්‍යයන අංශය
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

JOURNAL OF THE FACULTY OF HUMANITIES -28

Reviewers

Cadre Chair/Snr. Prof. Ven. Okkampitiye Pannasara thero

*Dept. of Sinhala
University of Kelaniya*

Prof. Ven. Malwane Chandaratana thero

*Head – Dept. of Sinhala
University of Kelaniya*

Emeritus Prof. R. M.W. Rajapakse

*Dept. of Linguistics
University of Kelaniya*

Dr. S.A.R.R.P.Dissanayake

*Senior Lecturer
Department of Languages
Gampaha Wickramarachchi University of Indigenous Medicine*

Dr. S. Rajadurai

*Dept. of English Language Teaching
University of Colombo*

Wijayananda Rupasinghe

*Senior Lecturer
Department of Mass Communication
University of Kelaniya*

Kumudu Gamage

*Senior Lecturer
Dept. of L
University of Kelaniya*

Anuruddika Kumari Kularatne

*Senior Lecturer
Dept. of Sinhala
University of Kelaniya*

පටුන

1. ලෙස්ටර් ජේම්ස් පීරිස් සහ සත්‍යජීන් රේගේ සිනමාව පිළිබඳ
කුලනාත්මක විග්‍රහයක්
එන්.එච්. බස්නායක 01-18
2. ගුණදාස අමරසේකරගේ හා මහගම සේකරගේ කාව්‍ය
නිර්මාණයන්හි ගැබ්වන ජනකවි ආභාසය
සී. පවිත්‍රානි 19-28
3. සිංහල භාෂාවේ හල් ලකුණ සහ හල් පිල්ල පිළිබඳ විමර්ශනයක්
කේ.කේ.පී. පෙරේරා 29-45
4. 2020 රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මාන අවසන් වටයේ කෙටිකතා පිළිබඳ
විමර්ශනයක්
එච්.ඩබ්ලිව්.බී. සම්පත් 46-58
5. **Sri Lankan Commercial Artists of the Pre-Digital Era (1900-1990): A Case Study of the History of Graphic Design in Sri Lanka**
A. Amarakoon 59-70
6. **Sources of Sinhala Retroflex Literal Sound // and Its Distribution: A Historical Linguistic Study**
Ven. K. Assajithissa 71-80
7. **Lack of Vocabulary: A Barrier to the Oral Communication Skills of GCE A/L Students in the Trincomalee District of Sri Lanka**
A.F. Abdul Halik
N. S. Jayasundara 81-92

ලෙස්ටර් ජේම්ස් පීරිස් සහ සත්‍යජිත් රේගේ සිනමාව

පිළිබඳ තුලනාත්මක විග්‍රහයක්

A Comparative analysis of the Films of Lester

James Pieris and Satyajit Ray

එන්.එම්. බස්නායක

Abstract

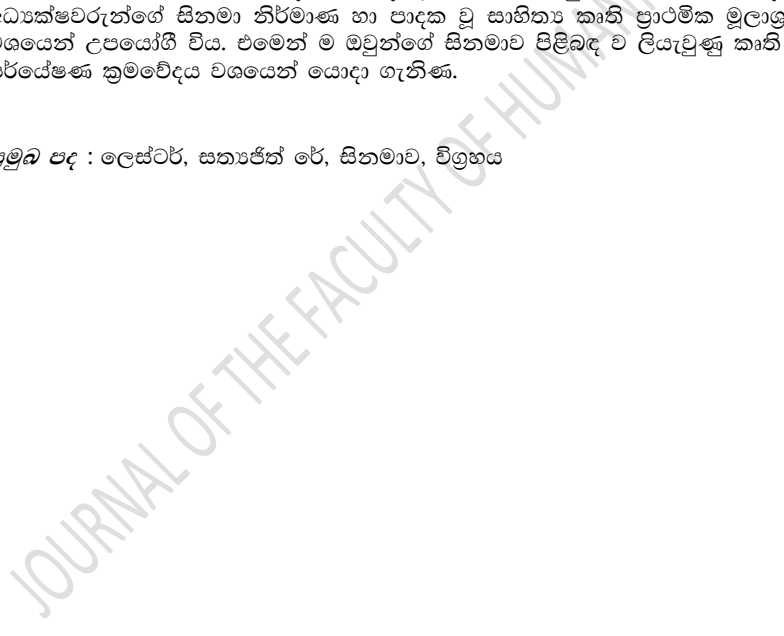
'Rekhawa' created by Lester James Pieris in 1956 is a revolutionary element in Sri Lankan Cinema. The film used scenes taken from Satyajit Ray who turned the Indian cinema into a new pathway. 'Pather panchali' the first film of Satyajit Ray proves that his intention in being in the film industry is not a commercial one. When studying the films of these two directors, it raised a question about the mutuality of these two film makers. This research is to conduct an investigative study. The primary resources used were select appropriate films. The books written about the films of Lester James and Satyajit Ray were used as the methodology of this research. The internet also was helpful. As a result, a similarity under social, educational and professional factors in accordance with their countries could be seen. These factors have affected their cinematography to a certain extent. They have had an interconnection in the studies they conducted about cinema. Through this research, a desire of translating some other Mediums of art into cinema was also found in both of them.

Keywords: Cinema "Lester James Pieris", Satyajit Ray, Analysis

සාරාංශය

ලෙස්ටර් ජේම්ස් පීරිස් හා සත්‍යජීන් රේ යනු ලෝක සිනමාවෙහි සම්භාවනාවට පාත්‍ර වූ සිනමාකරුවන් දෙදෙනෙකි. ලාංකේය සිනමාවට 1956 වසරේ 'රේඛාව' තිළිණ කරමින් එතෙක් පැවති සිනමා මාවත වෙනස් කිරීමට ලෙස්ටර් උත්සුක වූයේ ය. සත්‍යජීන් රේ ද බෙංගාලි සිනමාවට එවැන්නෙකි. වාණිජ නොවන අරමුණක පිහිටා මානවවාදී දෘෂ්ටියෙන් යුක්ත ව සිනමාකරණයෙහි නියැලෙන්නෙකු බව ප්‍රේක්ෂකයාට තහවුරු කිරීමට ඔහුගේ පළමු නිර්මාණය වන 'පතේර් පංචාලි' ප්‍රාමාණික විය. මෙම නිර්මාණ කරුවන් දෙදෙනාගේ සිනමාකෘති පරිශීලනය කරන විට දැකිය හැකි සාමාන්‍ය රැසකි. එම සාමාන්‍ය තුලනාත්මකව අධ්‍යයනය කිරීම මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණ විය. එමෙන් ම ඔවුන්ගේ සිනමා ප්‍රවේශික සාමාන්‍ය කෙරෙහි ද මෙහි දී අවධානය යොමු කෙරිණ. මේ සඳහා අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සිනමා නිර්මාණ හා පාදක වූ සාහිත්‍ය කෘති ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය වශයෙන් උපයෝගී විය. එමෙන් ම ඔවුන්ගේ සිනමාව පිළිබඳ ව ලියැවුණු කෘති ද පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය වශයෙන් යොදා ගැනිණ.

ප්‍රමුඛ පද : ලෙස්ටර්, සත්‍යජීන් රේ, සිනමාව, විග්‍රහය

1. හැදින්වීම

ලෙස්ටර් ජේම්ස් පීරිස් යනු මෙරට සිනමා වංශ කතාවෙහි සුවිශේෂ සන්ධිස්ථානයක් සනිටුහන් කළ සිනමා අධ්‍යක්ෂවරයෙකි. ඔහු සිනමාවට පිවිසෙන්නේ නවසිය පනහ දශකයේ ආරම්භයත් සමග ය. මේ කාලයෙහි ම සිනමාකරණයට පිවිසි ඉන්දීය බෙංගාලි ජාතිකයෙකු එරට සිනමා මග විකල්පයක් වෙත රැගෙන යාමට උත්සුක විය. ඔහු නමින් සත්‍යජීන් රේ ය. මොහුගේ සිනමාව මානවවාදී සිනමා නිරූපණයක් විය. ලෙස්ටර් ද මෙකී ගුණයෙන් පිරිපුන් වූවෙකි. මොවුන් දෙදෙනාගේ සිනමාවෙහි සුවිශේෂ තත්ත්වයක් විද්‍යමාන වන අතර එහි යම්කිසි සම්බන්ධතාවක් පවතින්නේ ද යන්න මෙහි දී විමර්ශනය කෙරේ.

2. සාහිත්‍ය විමර්ශනය

ලෙස්ටර් ජේම්ස් පීරිස් සහ සත්‍යජීන් රේ යන නිර්මාපකයින්ගේ සිනමා කෘති තුලනාත්මක ව විමර්ශනයකට ලක් කළ ශාස්ත්‍රීය පර්යේෂණයක් පිළිබඳ ව තතු සොයා ගැනීම උභයට ය. එහෙත් අප අවධානයට ලක් වූ සිනමාකරුවන් පිළිබඳ ව කේවල වශයෙන් පර්යේෂණ සිදු වී ඇති බව කිව හැකි ය. ලෙස්ටර් ජේම්ස් පීරිස් පිළිබඳ ව කෘති කිහිපයක් ම පළ ව ඇති අතර ඒවායින් සමහරක් පර්යේෂණාත්මක ය. එයින් අසංක සායක්කාර විසින් රචනා කරන ලද 'සිංහාවලෝකනය-ලෙස්ටර් ජේම්ස් පීරිස් ජීවිත අන්දරය' වැදගත්කමක් උසුලන්නකි. ලෙස්ටර්ගේ සිනමාව බෙංගාලයේ මහා සිනමාකරු සත්‍යජීන් රේගේ චිත්‍රපට අතර සබඳතාවක් පවතී යනුවෙන් ප්‍රකාශයක් සඳහන් වෙයි. ඒ හැරුණු විට සත්‍යජීන් රේ සහ ලෙස්ටර්ගේ සිනමාව අතර තුලනයක් ශාස්ත්‍රීය ව සිදු ව නොමැත.

3. පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

සිනමා කෘති ප්‍රේක්ෂණය සහ මූලාශ්‍රය කරගත් සාහිත්‍ය කෘති ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය ලෙසත්, පුස්තකාල පරිහරණය හා ග්‍රන්ථ අධ්‍යයනය ද්විතීයික මූලාශ්‍රය ලෙසත්, තෘතීයික මූලාශ්‍රය වශයෙන් සඟරා, පුවත්පත් යනාදිය පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය වශයෙන් උපයෝගී විය.

4. ප්‍රතිඵල

ලෙස්ටර් ජේම්ස් පීරිස් සහ සත්‍යජීන් රේගේ සිනමාව පිළිබඳ කෙරෙන පර්යේෂණයට පූර්වයෙන් අප විසින් සිදු කරනු ලැබුවේ සිනමාකරණයට ප්‍රවේශ වීමේ කාර්යයේ දී ඔවුන් දෙදෙනා අතුරෙහි ඇති සාමාන්‍ය කාරණා පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමයි. ඒ අනුව කරුණු කිහිපයක් අනාවරණය විය. සිනමාකරණයට පිවිසි අවධිය, සමාජයීය සාධක, වෘත්තීයමය තත්ත්වය, ආධ්‍යාපනික පසුබිම, භූගෝලීය පසුබිම යනාදී කරුණු කිහිපයක් අතින් ම දරන සාමාන්‍යත්වය සුවිශේෂ ය. සිනමා කෘති පිළිබඳ ව විමර්ශනයේ දී අනාවරණය වන ප්‍රධාන ලක්ෂණය නම් ලෙස්ටර් සහ සත්‍යජීන් යන අධ්‍යක්ෂවරුන් දෙදෙනාම අවශේෂ කලා මාධ්‍යයන් සිනමාවට ප්‍රවේශ කරවීමට ගත් ප්‍රයත්නයයි.

ලෙස්ටර් අධ්‍යක්ෂණය කළ සිනමා කෘතීන් අඩක් සඳහා ම මූලාශ්‍රය වශයෙන් ගෙන ඇත්තේ නවකතා සහ කෙටිකතා යන උභය මාධ්‍යයන් ය. සත්‍යයේ රේ ද එබඳු ය. ඒ අනුව ලෙස්ටර් සහ සත්‍යයේ යන දෙදෙනාම භාෂාත්මක කථනය රූපාත්මක කථනය බවට පරිවර්තනය කිරීමට වැඩි රුචියක් දක්වා ඇති අතර එහි දී ඔවුන් විසින් ගවේෂිත ප්‍රස්තුත ද කිහිපයක් අනාවරණය විය. ඒවා අතුරෙහි විපර්යස්ථ ජන ජීවිතය විෂයෙහි සිනමාව මෙහෙයවීම වැදගත් වූවකි. ඒ අනුව ප්‍රස්තුත වශයෙන් ද කිසියම් සාමාන්‍යයක් දක්නා ලැබේ.

5. සාකච්ඡාව

1. සිනමා ප්‍රවේශික සාමාන්‍ය

ලෙස්ටර් ජේම්ස් පීරිස්ගේ සහ සත්‍යයේ රේගේ සිනමා කෘතී විමර්ශනයට පෙර සිනමා ප්‍රවේශයෙහි දැක ගත හැකි සාමාන්‍ය කිහිපයක් කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම වටී.

1.1 සිනමාකරණයට පිවිසි අවධිය

ලෙස්ටර් ජේම්ස් පීරිස් සහ සත්‍යයේ රේ සිනමාකරණය පිවිසි අවධියෙහි දැඩි සාමාන්‍යයක් දක්නා ලැබෙයි. කලාපීය වශයෙන් ද මේ යුගයේ සිනමාකරුවන් අතුරෙහි පිබිදීමක් දක්නා ලැබෙයි. විශේෂයෙන් බෙංගාලයේ මීර්නාල් සෙන්, රිත්වික් සට්ට් වැනි සිනමාකරුවන්ගේ පිබිදීම සිදුවන්නේ ද මේ අවධියෙහි ය. එමතු නොව ආසියානු කලාපය පිළිබඳ ව විමසා බැලීමේ දී ජපානයේ ප්‍රශස්ත සිනමාකරුවා වශයෙන් පිළිගැනෙන අකීර කුරොසාවා වැනි සිනමාකරුවෝ ද මේ යුගයේ ස්වකීය සිනමාත්මක ශක්‍යතා පළට කළහ.

සත්‍යයේ 1955 වර්ෂයේ දී ස්වකීය පළමු සිනමා කෘතිය අධ්‍යක්ෂණය කොට තිරගත කළේ ය. එය ඔහුගේ පළමු වෘත්තාන්ත චිත්‍රපටය ද විය. ලෙස්ටර් විසින් 1949 දී කෙටි චිත්‍රපට හා වාර්තා චිත්‍රපට (Short Films and Documentary Films) අධ්‍යක්ෂණය කිරීම ආරම්භ කරනු ලැබූව ද පළමු වෘත්තාන්ත චිත්‍රපටය අධ්‍යක්ෂණය කොට තිරගත කරනුයේ 1956 වර්ෂයේ දී ය. ඒ අතින් ගත් කල මොවුන් දෙදෙනා සිනමාකරණයට පිවිසි අවධියෙහි සාමාන්‍යයක් දක්නා ලැබෙයි.

1.2 සාමාජීය සාධක

කුලනාත්මක සන්සන්දනයේ දී සත්‍යයේ සහ ලෙස්ටර් අතුරෙහි දැකිය හැකි සාමාජීය සාධකවල සාමාන්‍ය දක්නා ලැබේ. විශේෂයෙන් කලාපීය වශයෙන් මුත්‍යාන්‍ය අධිරාජ්‍යවාදයෙන් ශ්‍රී ලංකාව සහ භාරතය විශාල පීඩනකට හසු විය. මේ හේතුවෙන් දෙරටේ ජන ජීවිතයේත් යම් යම් ගැටලු සහගත තත්වයන් උද්ගත වී තිබිණ. ඉහත අප සඳහන් කළ කරුණුවලින් ඒ බැව් මනා ව විද්‍යමාන වෙයි.

ඉන්දියාව බ්‍රිතාන්‍යයට එරෙහි ව දියත් කළ ජාතික අරගලයක් ලංකාව බ්‍රිතාන්‍යයට එරෙහි ව ගෙන ගිය වැඩපිළිවෙළක් අතුරෙහි ද පවත්නේ විසාමාන්‍ය නොවේ. විශේෂයෙන් ජාතික අරගලයට පණ පොවනු වස් බොහෝ බලවේග ක්‍රියා කෙරිණි. සාහිත්‍යකරුවන් ද එහි ලා පුරෝගාමී දායකත්වයක් සැපයූ බව සඳහන් කළ යුතු ය. ඉන්දියාව දියත් කළ ජන අරගලයට අනුව 1947 දී අධිරාජ්‍යවාදයෙන් නිදහස් වීමට හැකි විණි. ලංකාවට බ්‍රිතාන්‍ය යටත්විජිතයෙන් විනිර්මුක්ත වීමට හැකි වූයේ 1948 වර්ෂයේ දී ය. මේ අනුව නිදහස් අරගලය වෙනුවෙන් සටන් වැදුණු ගාමක බලවේගවල සිහිවිලි ද බොහෝ දුරට දුරස්ථ නොවන බැව් සිතිය

සත්‍යයෙන් රේ විසු බෙංගාලය ද ඉන්දිය ජාතික අරගලය වෙනුවෙන් අත්‍යවශ්‍ය කාර්යභාරයක් ඉටු කර තිබිණ. රේ ස්වකීය පළමු වෘත්තාන්ත චිත්‍රපටය බිහි කරනුයේ නිදහස් අරගලය ජයගෙන වසර අටක් ගෙවුණු විට ය. ලෙස්ටර් ද ස්වකීය පළමු වෘත්තාන්ත චිත්‍රපටය වන රේබාව බිහි කරනුයේ ලංකාව බ්‍රිතාන්‍යයන්ගෙන් නිදහස ලබා වසර අටක් ගෙවුණු පසු ය. මේ අර්ථයෙන් ගත් කල්හි ද වසර කිහිපයක් ම අප මුඛ්‍යාවධානයට ලක් කරන සිනමා අධ්‍යක්ෂවරුන් වෘත්තාන්ත චිත්‍රපටයක් බිහි කරනු වස් අධ්‍යයන කාර්යයෙහි ලා නිමග්න වී ඇත්තේ කාලීන සමාජ සාධක මත බව කිව හැකි ය.

1.3 වෘත්තීයමය තත්ත්වය

සත්‍යයෙන් රේ සහ ලෙස්ටර් ජේම්ස් පීරිස් යන අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ මුල්කාලීන වෘත්තීයමය තත්ත්වයන් ද බොහෝ දුරට සාමාන්‍යවයක් උසුලයි. සත්‍යයෙන් රේ මුල් කාලයේ කේමර් සමාගම හා එක් ව සිටියේ ය. ඔහු විවිධාංග පිළිබඳ ව ප්‍රවෘත්ති රචනා කිරීම් ආදියෙහි නිමග්න විය. විශේෂයෙන් ම කේමර් සමාගම විසින් සත්‍යයෙන් රේ ලන්ඩනය බලා පිටත් කර හැරීම ද ඔහුගේ සිනමා දිවියේ සුවිශේෂ සන්ධිස්ථානයක් විය.

ලෙස්ටර් ජේම්ස් පීරිස් ද ටයිම්ස් මෝලො, ශාර්ඩියන් ජැමෙයිකා, ට්‍රිනිඩාඩ් ග්ලීනර් යන පත්‍රවලට ද විවිධ වර්ගයේ විශේෂාංග හා ප්‍රවෘත්ති සම්පාදනය කිරීමට උත්සුක විය. ඒ අතර හැකි තරම් චිත්‍රපට නැරඹීම ඒ පිළිබඳ හිතමිතුරන් හා සාකච්ඡා කිරීම ද ඔහුගේ පුරුද්දක් ව තිබිණ. ලෙස්ටර් ද සේවය කළ ආයතනයෙන් ශිෂ්‍යත්වයක් ලබා ලන්ඩනය බලා පිටත් ව යයි. 1946 සිට 1952 දක්වා වූ කාලය ලන්ඩනයේ ගෙවූ සමය ඔහුගේ සිනමාත්මක දිවියට ද අතිශයින් වැදගත් විය. ලන්ඩනයේ දී නැරඹූ චිත්‍රපට ලෙස්ටර් වෘත්තාන්ත සිනමාකරුවෙකු බවට පරිවර්තනය කළ බැව් අපට ප්‍රතීයමාන වෙයි.

1.4 ආධ්‍යාපනික පසුබිම

අප මෙහි ලා පර්යේෂණයට උපයෝගී කරගත් සිනමා අධ්‍යක්ෂවරුන් දෙදෙනා පිළිබඳ ව තව දුරටත් විමසා බැලීමේ දී තහවුරු වන්නේ මොවුන් දෙදෙනාගේ ආධ්‍යාපනික පසුබිමයි. මොවුන් දෙදෙනා ම ඉහළ මධ්‍යම පන්තිකයන් වූ අතර ඔවුන් ඉහළ ආධ්‍යාපනය සඳහා තෝරා ගත්තේ ඉහළ පෙළේ පාසල් ය.

ඉංග්‍රීසි භාෂාවට වැඩි වශයෙන් උනන්දු වූ අතර ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් අධ්‍යාපන කටයුතු කිරීමට සත්‍යාප්ත රේ සහ ලෙස්ටර් ජේම්ස් පීරිස් කටයුතු කළහ.

ඉංග්‍රීසි සාහිත්‍යය කෙරෙහි වැඩි වශයෙන් අවධානය යොමු කළ මේ දෙදෙනා ම ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් පොත් පත් කියවීමේ කටයුතුවල නිරත වූහ. මෙහෙයින් බටහිර සාහිත්‍යයේ බලපෑම ද සත්‍යාප්ත රේ සහ ලෙස්ටර්ට ලැබෙන්නට ඇතැයි අනුමාන කළ හැකි ය. විශේෂයෙන් බටහිර සාහිත්‍යයේ පවත්නා සෞන්දර්යවාදී ගති ලක්ෂණ මොවුන් දෙදෙනාගේ ම සිතමා කෘතිවල අන්තර්ගත වීමට එය ද ප්‍රබල පිටුවහලක් වන්නට ඇතැයි සිතිය හැකි ය.

1.5 භූගෝලීය පසුබිම

ලෙස්ටර් ජේම්ස් පීරිස් සහ සත්‍යාප්ත රේගේ මව්බිම වන පිලිවෙලින් ශ්‍රී ලංකාව සහ ඉන්දියාව පිහිටා ඇත්තේ භූගෝලීය වශයෙන් දැඩි වෙනසක් පවත්නා රටවල නොවේ. මේ රටවල් ද්වය අසල්වැසි රාජ්‍යයන් ය. ඉන්දියාවේ සිට ලංකාවට ඇති දුර ප්‍රමාණය ද අතිශයින් අඩු ය. එබැවින් ඉන්දියාවත් ලංකාවත් අතර දිගු කලක සිට පවතින්නේ සුවිසල් බැඳීමකි.

විශේෂයෙන් ලංකාව සහ ඉන්දියාව අයත් වන්නේ දකුණු ආසියාතික රටවල්වලට ය. භූගෝලීය වශයෙන් පිහිටි සමීපස්ත ස්වභාවය හේතුවෙන් බටහිර රාජ්‍යයන්ගෙන් එල්ලවන පීඩාවන්හි ද සමාන බවක් ඉතිහාසය පුරා දැක ගත හැකි ය. මෙම රටවල්වලට ඇති වූ පරසතුරු ආක්‍රමණවල ද සාමාන්‍ය ස්වභාවයක් උසුලන්නේ භූගෝලීය වශයෙන් පවතින විෂම නොවූ තත්ත්වය හේතුවෙන් යැයි අනුමාන කළ හැකි ය. එබැවින් එබඳු ආක්‍රමණ හා සංක්‍රමණවල දී සිදුවූ පුද්ගල විපර්යාසයන් ලාංකේය ජන සමාජයටත් ඉන්දියානු ජන සමාජයටත් එක සේ බලපෑමක් එල්ල කිරීමට සමත් ව ඇති බව සඳහන් කළ හැකි ය.

6. සිනමාකරුවන් සාහිත්‍ය ඇසුරෙන් ගවේෂිත ප්‍රධාන ප්‍රස්තුතය

ලෙස්ටර් ජේම්ස් පීරිස්ගේ සහ සත්‍යාප්ත රේගේ සිනමාත්මක පෞරුෂය ගොඩනැංවීම කෙරෙහි බලපෑ සමාජයීය, දේශපාලනික සහ සමාජයීය කරුණු පිළිබඳ ව සැකෙවින් සාකච්ඡා කළෙමු. එහි දී තහවුරු වන කරුණක් නම් පැවැති සමකාලීන සමාජ තත්ත්වයන් කෙරෙහි ලෙස්ටර් ජේම්ස් පීරිස් සහ සත්‍යාප්ත රේ වැනි සිනමාකරුවන් දක්වා ඇති සවිඥානකත්වයයි.

විපර්යස්ථ ජන ජීවිතය

සමකාලීන සමාජ පසුබිම තේමා කොට ගනිමින් විපර්යස්ථ වූ ජන ජීවිත පිළිබඳ ව ලෙස්ටර් ජේම්ස් පීරිස් ද ස්වකීය සිනමා කෘති කිහිපයක් ම උපයෝගී කොට ගෙන තිබේ. අසල්වැසි සිනමාකරුවන්ගේ ආභාසය ද මේ සඳහා බොහෝ දුරට ලබන්නට ඇතැයි සිතිය හැකි ය. ඒ පිළිබඳ ව ලෙස්ටර්ගේ දායකත්වය විමසා බැලිය යුතු ය.

සිංහල සිනමා ඉතිහාසය පිළිබඳ ව විමසා බැලීමේ දී ලෙස්ටර් ජේම්ස් පීරිස් මෙරට සිනමා වංශයෙහි යුගයක් වෙතස් කළ අධ්‍යක්ෂවරයෙකු වශයෙන් පිළිගැනේ. විශේෂයෙන් ඒ සඳහා ප්‍රබල එක් හේතුවක් වන්නේ ලෙස්ටර් යථාර්ථවාදී රීතිය උපයෝගී කොටගෙන සිනමාකරණයෙහි නියැලීමත් ය.

ලෙස්ටර් ජේම්ස් පීරිස් සාහිත්‍ය සිනමා කෘතියට නැගීම යන කරුණ හේතුවෙන් ලාංකේය සිනමා ඉතිහාසයේ ඉස්මතු ව පෙනෙයි. මෙරට නවකතාවලියේ සන්ධිස්ථාන වූ මාර්ටින් වික්‍රමසිංහගේ නවකතා කෙරෙහි වැඩි දුරටත් ලෙස්ටර් නැඹුරු වූයේ ය. වික්‍රමසිංහගේ නවකතාවල විද්‍යමාන වන සමාජ මානව විද්‍යාත්මක ලක්ෂණත් යුග යථාර්ථයත් ඒ සඳහා හේතු වන්නට ඇත.

මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ විසින් ලියන ලද ඇදුතු නවකතා තුන ම සිනමාවට ප්‍රවිෂ්ට කරවීමට ලෙස්ටර් උත්සුක වෙයි. සමාජ වෙනස්වීමේ යථා ව **ගම්පෙරළිය, කලියුගය, යුගාන්තය** යන නවකතා බෙහෙවින් පළට කරයි. ඊට අමතර ව වික්‍රමසිංහ විසින් ලියන ලද **කළු වර්ෂය** නවකතාව ද එබඳු සමාජ විපර්යාස පෙන්නුම් කරන්නකි. වැඩවසම් ක්‍රමයේ බිඳ වැටීම හා නව ධනෝත්පාදන පන්තියක පිබිදීම විද්‍යමාන වන්නේ ගම්පෙරළියෙනි. එකී ධනෝත්පාදන ක්‍රමවේදයේ ක්‍රමානුකූල පරිහානිය වික්‍රමසිංහ කලියුගයෙන් කියාපායි. ධනෝත්පාදයේ බිඳ වැටීම වූයේ ම මතු දිනෙක ඇති වන සමාජවාදී ක්‍රමයේ යම්බඳු ඉතිහාසික සැපයීමට වික්‍රමසිංහ උපයෝගී කරගන්නේ යුගාන්තයයි.

සමාජ පරිණාමයේ ප්‍රධාන ගතිකය වශයෙන් වික්‍රමසිංහ පෙන්වා දෙන්නේ අර්ථ ක්‍රමයයි. එබැවින් ඔහු ස්වකීය නවකතාවෙන් මවන වර්ත හා එම වර්තවල මුට්ට නංවන අදහස් හැඟීම් සියල්ල ම මූලික ව්‍යුහයෙහි ප්‍රතිබිම්භයන් ය. එම ආර්ථික බලවේග ක්‍රමයෙන් විකාශය වී ගොස් එමගින් ගැඹුරු සමාජ ධර්මතාවක් මතු වී පෙනෙන ලෙස ස්වකීය නවකතාවල වර්ත හැසිරවීමට කතුරුවරයා පෙලඹී ඇත. නිෂ්පාදන බලවේගවල ඇති වන වෙනස්කම් නිෂ්පාදන සබඳතාවල වෙනස්කම්වලට බලපායි. සමාජීය සබඳතා නිෂ්පාදන සබඳතා හා සම්බන්ධවන නිසා අලුත් නිෂ්පාදන බලවේග ඇති කර ගැනීමේ දී සමාජය නිෂ්පාදන ක්‍රමය වෙනස් කරන අතර ඒ මගින් ජීවන ක්‍රමය වෙනස් කිරීමත් මිනිසුන් ඔවුන්ගේ සමාජ සම්බන්ධතා ඒ අනුව වෙනස් කිරීමත් සිදුවේ. ගම්පෙරළියේ තේමාව වන්නේ විසිවන සියවස මුල් භාගයේ දී සිංහල ගැමි ජීවිතයේ සිදු වූ ප්‍රධාන වෙනස්කමකි. එනම් ගම පැරණි වැඩවසම් යුගයේ පැවැති ආකාරයෙන් වෙනස් වී විකාශනය වී නවීන ස්වරූපයක් ගත් ආකාරයත් එහි පැවැති සමාජ ක්‍රමය පුද්ගලයන් හා ගැමි පරිසරය වෙනස් වී ගිය ආකාරයත් ය.¹

වැඩවසම්වාදයේ මූලික ලක්ෂණය වන්නේ කුල ස්තරායනයයි. කඩසාරුවන්නේ මුහන්දිරම්, මාතර හාමිනේ, නන්දා, අනුලා, ජිනදාස, කරෝලිස් ආදීන් මෙම ක්‍රමය පවත්වාගෙන යන්නවුන් ලෙස දක්වන කතුරුවරයා වැඩවසම් ක්‍රමය මූර්තිමත් කිරීමට හිරිගල, මහගෙදර ආදී සංකේතයන් ද උපයෝගී කර ගනියි. කොග්ගල රඳලවාදයට හා ධනවාදයට මැදි ව සිටියි.

¹ අමරසේකර. දයා (2013). මාර්ටින් වික්‍රමසිංහගේ කෘතිවල සමාජ මානව විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ. කොළඹ: ආර්ය ප්‍රකාශකයෝ. 32 පිට.

අවසානයේ පැරණි රඳල පන්නියේ බිඳ වැටීම හා කලින් පහත් යැයි සලකනු ලැබූ පැළැන්තිය ආර්ථික අතින් රඳලයන් අබිබවා නැගී සිටියි. වැඩවසම් ක්‍රමයේ දෙදරුම් කෑම හා පිරිහීම උද්දීපනය කිරීමට වික්‍රමසිංහ ‘හිරිගල’ යොදා ගනී. එය සියවස් ගණනාවක් තිස්සේ අවිච්ච වැස්සට නොසැලී නොවෙන් ව ගිස ඔසවා සිටින පහසුවෙන් විනාශ කළ නොහැකි දැඩි ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගයක සිට පැවැත එන්නක් වුව ද එහි විසිරුම් සංකේතවත් කරන්නේ අනාගතයේ ඇති විය හැකි විනාශයන් පිළිබඳ පෙර ලකුණු ය.²

ලෙස්ටර් ස්වකීය සිනමා කෘතියෙහි දී වික්‍රමසිංහ මුඛ්‍යාචාර්යයන් පළට කරන තේමාව උපයෝගී කොට ගැනීම වෙනුවට එහි පැවැතෙන සමාජ යථාර්ථ වෙනුවට පුද්ගල බද්ධ රූපණ කෙරෙහි වැඩි නැඹුරුවාවක් දක්වන්නේ යැයි සිතිය හැකි ය.

ලෙස්ටර්, නන්දා සහ පියල් අතර ඇති වන සම්බන්ධය බොහෝ දුරකට විකාශනය කරන අතර ම නවකතාවෙහි නොමැති තරම් එය උද්දීපන කරන ආකාරයක් විද්‍යමාන වෙයි. වික්‍රමසිංහ ඉහත පවසන ආකාරයට ම කයිසාරුවත්ත පවුලේ ගරා වැටීම නිරූපණය කිරීමට අධ්‍යක්ෂවරයා ගම්පෙරළිය වික්‍රමසිංහයාගේ දී මැලි වී තිබේ. එසේ වුව ද ලෙස්ටර් නන්දාගේත් පියල්ගේත් සම්බන්ධය ඔස්සේ කයිසාරුවත්ත පවුලේ දීරාපත් වීම පිළිබඳ කර ඇතැයි සිතිය හැකි ය.

නන්දාගේ සහ පියල්ගේ පවත්නා සම්බන්ධය ලෙස්ටර් ස්වකීය සිනමා කෘතියට අන්තර්ගත කරගනුයේ සිනමා ශිල්ප ක්‍රම කෙරෙහි දැඩි අවධානයක් යොමු කරමිනි. භාෂාත්මක කථනයෙහි දී ගම්පෙරළියෙහි නන්දාගේ සහ පියල්ගේ සම්බන්ධතාව පාඨක මනසෙහි විවිධාකාරයෙන් වික්‍රමසිංහයා වෙයි. එය ඇතැම්විට කෘතියට සාධාරණ නොවිය හැකි ය. සිනමා කෘතියෙහි දී අදාළ රූපරාමු මගින් ප්‍රේක්ෂකයාට සිදුවීම තවදුරටත් සම්ප කරවයි.

නවසිය හතළිස් අවේ අධිරාජ්‍යවාදයෙන් නිදහස ලැබීමටත් පූර්වයෙන් වික්‍රමසිංහ විසින් ලියන ලද ‘ගම්පෙරළිය’ මගින් සමකාලීන සමාජ ක්‍රමවේදයෙහි පැවැති විපර්යස්ථ ජන ජීවිත එහි මනාව අන්තර්ගත වන බැව් කිව හැකි ය. සාහිත්‍ය මත පදනම් ව වුව ද ලෙස්ටර් ද එම තත්ත්වය ගවේෂණය කළ ප්‍රස්තුතයක් වශයෙන් මෙහි ලා සඳහන් කළ හැකි ය.

මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ විසින් ලියන ලද තුන් ඇදුකු නවකතාවලියෙහි දෙවැන්න වන ‘කලියුගය’ නවකතාව ද එනමින් ම ලෙස්ටර් ජේම්ස් පීරිස් වික්‍රමසිංහයාට නැගී ය. එහි දී ඉස්මතු ව පෙනෙන කරුණ නම් වික්‍රමසිංහගේ නවකතාවේ රචනා ගෞලියෙන් පරිබාහිර සන්දර්භයක පිහිටීමට ලෙස්ටර් සිනමා මාධ්‍යය මගින් උත්සහ නොගෙන ඇති බවකි. එනම් වික්‍රමසිංහ නවකතාව ඉදිරිපත් කිරීමට උපයෝගී කර ගන්නා උපක්‍රමය වන ඇලන්ගේ ලිපිය ලෙස්ටර් ද භාවිත කිරීමේ ලක්ෂණයයි.

² අමරසේකර. දයා. මා. වි. කා. ස. මා. වි. කොළඹ: ආර්ය ප්‍රකාශකයෝ. 32 පිට.

කලියුගය නවකතාවෙන් ධනවාදී සමාජ ක්‍රමයේ අර්බුදය ප්‍රතියමාන කිරීමට මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ යන්න දරයි. ඇලන් එංගලන්තයේ සිට එවන ලියුම මගින් ධනවාදී සමාජ ක්‍රමය පිළිබඳ ව පවතින මධ්‍යම පන්තික නිසරු ජීවන ආකල්පයෙහි ස්වභාවය පෙන්වුම් කරන වික්‍රමසිංහ ධනවාදී මධ්‍යම පන්තික ජීවන ක්‍රමයෙහි දෙදරා යාම විඳ කරයි. මෙම තත්වය කලියුගය වික්‍රමසිංහෙහි අධ්‍යක්ෂවරයා කොතෙක් දුරට සුඛාවබෝධ කරගත්තේ ද යන්න ගැටලුවකි. එසේ වුව ද කලියුගය වැනි කෘතියක් සිනමාවට ප්‍රවිෂ්ට කරවීමට ලෙස්ටර් ගත් තීරණය පිටුපස තදීය නවකතාවෙහි පවත්නා දේශපාලනික අර්ථය වටහා ගන්නට ඇතැයි විශ්වාස කළ හැකි ය.

ගම්පෙරළියෙන් පසු ව නිරූපිත කලියුගයෙහි ජීවත්වන වර්ත කිහිපයක් ම මුහුණ දෙන විපර්යාසයක තත්වයන් හමුවේ නන්දාට සහ පියල්ට අත්විඳීමට සිදුවන බේදය අතිශය සියුම් ලෙස ග්‍රහණය කරගන්නට ලෙස්ටර් සමත් ව ඇතැයි කිව හැකි ය. විශේෂයෙන් විපර්යස්ථ කාලීන ජන ජීවිතයෙහි අංශුමාත්‍රයක් වික්‍රමසිංහ නවකතාවෙහි සටහන් කළ ද³ ලෙස්ටර් සිනමා ශිල්ප ක්‍රම මගින් මිනිසුන්ගේ ජීවන රිද්මය ප්‍රේක්ෂකයන්ට වඩා හොඳින් ඒත්තු ගැන්වීමට උත්සුක වෙයි.

කලියුගයෙන් මධ්‍යම පන්තික ජීවන ක්‍රමයෙහි පුපුරා යන යුගයක අවසානය යුගාන්තය නවකතාවෙන් පළමු කිරීමට මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ උත්සාහ දරා තිබේ. ඉහළ ධනවාදී පන්තියෙන් ම ඊට එරෙහි ව නැගෙන සමාජවාදී බලවේගයන්හි ක්‍රියාකාරීත්වය යුගාන්තයෙහි අපරාධයෙහි නිරූපණය වෙයි. ඊට අමතර ව මධ්‍යස්ථ මතධාරී බුද්ධිමතුන්ගේ ආගමනය පිළිබඳ ව ද නවකතාවෙන් හෙළිදරව් කරයි. තිස්ස ඊට නිදසුනකි. මාලින් මැතිවරණය ජයලබා මිනිසුන්ගේ යහපත උදෙසා කැපවෙන නව යුගයක උදාව වික්‍රමසිංහ විනිවිද දකියි.

ලෙස්ටර් ස්වකීය සිනමා කෘතියෙන් විඳ කරන සමාජ දර්ශනයෙහි මූල බිඳවට වික්‍රමසිංහ වපුරා තිබීම අධ්‍යක්ෂවරයාට පහසුවක් විය. එහෙත් භාෂාත්මකව ප්‍රකාශ කෙරෙන තත්වයන් අතිශය තීව්‍ර අන්දමින් ප්‍රේක්ෂකයා වෙත ඉදිරිපත් කිරීමේ ශක්‍යතාව අධ්‍යක්ෂවරයාට තිබිය යුතු ය. මෙහි දී අධ්‍යක්ෂවරයා වැඩි ඉඩක් ලබා ගෙන ඇත්තේ කබලාන (පියා) සහ මාලින් (පුතා) අතර ඇති වන ගැටුම නිරූපණය කිරීමටයි. මාක්ස්වාදී චින්තනයෙන් ලත් ජීවය මාලින් එකී සට්ටනයෙන් ජයග්‍රහණය කරවීමේ රහස බව අධ්‍යක්ෂවරයා අතිශය දක්ෂ ලෙස නිරූපණය කිරීමට පෙලඹී ඇති බව කිව හැකි ය. එය නාට්‍යාත්මක අවස්ථාවක් හා සම වෙයි. විශේෂයෙන් ම සිනමා කෘතියේ දී කිසිවිටෙක කබලානගේ චරිතය දුර්දාන්ත එමෙන් ම දුෂ්ට චරිතයක් වශයෙන් නිරූපණය නොවේ.

ජී.බී. සේනානායක විසින් ලියන ලද ‘පලිගැනීම’ නම් කෙටිකතා සංග්‍රහයෙහි ඇතුළත් ‘නිධානය’ නමැති කෙටිකතාව එනමින් ම ලෙස්ටර් විසින් සිනමාවට නගා තිබේ. මූලික පිටු නවයක් පමණි කෙටිකතාවෙහි අන්තර්ගත වනුයේ.⁴ එසේ වුව ද ලෙස්ටර් විසින් අධ්‍යක්ෂණය කළ සිනමා කෘතිය විස්තීර්ණ නමුත් එහි අතිශය සාර්ථක අන්දමක් දක්නා ලැබේ.

³ වික්‍රමසිංහ, මාර්ටින් (2008), කලියුගය, රාජගිරිය: සීමාසහිත සරස පෞද්ගලික සමාගම, 191 පිට.
⁴ සේනානායක, ජී.බී. (1996), පලිගැනීම, මුදුන්ගොඩ: තරංග ප්‍රකාශන.

සේනානායක තදීය කෙටිකතාව ලියන අවධිය වන විට ලංකා සමාජයේ ජන ජීවිත දැඩි විපර්යාස ස්වභාවයකට ලක් ව තිබිණ. ලෙසටර මෙම කෙටිකතාව සිනමාගත කරන අවධිය වන විට එනම් 1972 වන විට ඊටත් වඩා ආර්ථිකමය පක්ෂයෙන් අවපාතයක් දක්නා ලැබිණ. නවසිය හැත්තෑව දශකයෙහි සිංහල සිනමාවේ යම් වෙනසක් ඇති කිරීමට ද මෙම හේතු සාධකය තුඩු දුනි. විශේෂයෙන් ධර්මසේන පතිරාජ වැනි වාමවාදී සිනමාකරුවන්ගේ ප්‍රවිෂ්ටය තදීය අවධියෙහි සිදුවන්නේ සමාජය වෙළා ගත් නොයෙක් අංශයන්ගේ බිඳ වැටීම් හේතුවෙනි. තරුණ අසහනය රැකියා විරහිතභාවය මෙන් ම පෘෂ්ඨ ම ආර්ථික පීඩාවෙන් මිනිසුන් විඳි දුක්ඛ දෝමනස්සයන්ගේ වර්ධනය වීම හේතුවෙනි.

අයිරිත් විවාහ කරගෙන ඇය රචනාගෙන විලී අබේනායක විසින් නිධානය ඇති ස්ථානයට රැගෙන යන්නේ බාරයක් ඔප්පු කිරීමට යැයි පවසමිනි. ඊට ඇය එකඟ වන්නී දැඩි හක්නීමක් සිතීනි. මෙම සිදුවීම ලංකාවේ විපර්යාසයට ලක් වෙමින් තිබූ ජන ජීවිතවල ගුඬ ආත්මයන් විනිවිද දකින්නකි. විලී අබේනායක වනාහි රඳල වලව්වක ගිම්මකරුවෙකි. ඉදිකිරීම් ක්ෂේත්‍රයේ කොන්ත්‍රාත්කරුවෙකු වශයෙන් ඔහු සේවය කරයි. ඔහුගේ පියා මිය ගොස් ඇත්තේ දැඩි ශාස කන්දරාවක් ඉතිරි කරමිනි. එනිසා විලී ද දැඩි ආර්ථික පීඩාවක් වින්දෙකි.

මඩවල ඇස්. රත්නායක විසින් 1959 දී රචනා කරන ලද ‘අක්කර පහ’ නවකතාව එනමින් ම සිනමාවට නැගීමට වෙර දරමින් ලෙසටර ජේම්ස් පීරිස් විපර්යාස ජන ජීවිතයෙහි නොයෙක් පැතිකඩ විවරණය කරයි.

මඩවල රත්නායකගේ නවකතාවල සුවිශේෂත්වයක් වන්නේ ඒවායේ ජීවත් වන චරිත පරිසරය හා සටන් වැදීමයි. අවසානයේ පරිසරය සමග අනන්‍ය වීමට ද එම වර්ත ම උත්සාහ ගනියි. ‘අක්කර පහ’ වූ කලී ලෙසටර ජේම්ස් පීරිස් සමකාලීන සමාජයට ඉතා ම කිට්ටු වූ අවස්ථාවක් පෙන්වුම් කරයි. සමකාලීන සමාජයෙහි අතිශය ප්‍රාථමික තැන්වල වෙසෙන නවීන වූ අය අතරත් ජාතික දිවි පෙවෙතෙහි තමන්ට අයත් තැන සහ තමන් යා යුතු මගත් අවබෝධ කර ගනිමින් සිටින අලුතෙන් පුබුදුවන සිංහල මහජනකාය අතරත් සංස්කෘතික ගැටුම් සිදු වන්නේ ය. මේ අක්කර පහ චිත්‍රපටයේ දීත් ගම්පෙරළියේ දී මෙන් ම සිනමා කෘතියට අවල ව එල්ලගෙන සිටිය හැකි පදනම සැපයෙන්නේ නවකතාවෙනි.⁵ ලෙසටර නවකතාවේ එන සංස්කෘතික සංස්පර්ශය මැනවින් ග්‍රහණය කොට ගෙන තිබේ.

මඩවල රත්නායකගේ නවකතාවල පවත්නා පොදු ලක්ෂණය වන පරිසරයට අනන්‍ය වීමට දරන උත්සාහය මෙහි දී දක්නා ලැබේ. විශේෂයෙන් සේනගේ චරිතය මෙහි ලා උපයුක්ත වන්නේ විපර්යාස වූ ජන ජීවිතයෙහි ස්වභාවය පළට කිරීම පිණිස ය. සේන සතු ආකල්ප හා රුචි අරුචිකම් වශයෙන් නාගරික සමාජයට ඇතුළු වීමට නොහැකි ව පීඩාවට පත්වන්නෙකි. එක් සමාජයකින් තවත් සමාජ තත්ත්වයට නුවමාරු වීමෙන් ඔහු ලත් පීඩනය නවකතාවෙහි සදහන් ය. ඉගෙනීමේ කටයුතු සඳහා සේන ගමෙන් නගරයට යෑම නිදර්ශනයකි. ඔහු සිතිවිලි වශයෙන් ගමත් නගරයත් අතර දෝලනය වෙයි. මෙකල පැවැති සමාජ තත්ත්වයෙහි යථා ස්වරූපය එයයි. මෙම තේමාව **ගුණදාස අමරසේකර, සිරි ගුණසිංහ** වැන්නවුන් තාත්වික අන්දමින් උපයෝගී කරගත් අභිනායකරුවෝ වෙති.

⁵ හේරත්, සමන්ත (1997). සංස්. මඩවල රත්නායක සාහිත්‍ය නිර්මාණ විමර්ශන. කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහෝදරයෝ. 174 පිට.

අමරසේකරගේ ‘ජීවන සුවඳ’ ගමන් නගරයක් අතර අතරමං වූ මිනිසුන්ගේ බේදවාචකය පෙන්නුම් කරයි. සිරි ගුණසිංහගේ ‘හෙවනැල්ල’ ද එබඳු නවකතාවකි.

‘අක්කර පහ’ නවකතාවෙහි එන සිදුවීම්වල දී වරින් රසිකයාට සමීපත්වයක් දක්වයි. සේනගේ වර්තය ඉන් විශේෂ ය. සේනගේ මවත් පියාත් එබඳු වර්ත ය. ඔවුන් අත්විඳින සිදුවීම් විපර්යස්ථ සමාජ ජන ජීවිතයෙහි පරාමර්ශනයක් බව නවකතාව ආරම්භයේ පටන් දැනී යයි. විශේෂයෙන් නවසිය පනහ දශකයෙහි අපරාධය සමාජ ආකෘතියේ විවිධත්වයක් ඉසිලූ බව ඉහත අපි සඳහන් කළෙමු. එමෙන් ම නවසිය හැටේ දශකයෙහි මෙරට ඇති වූ සමාජ සංස්කෘතික විපර්යාසයෙහි සේයාවන් ‘අක්කර පහ’ රචනා කරන සමය වන විට දක්නට ලැබිණ. එබැවින් එහි ජීවත් වන වර්තයේ පාඨක මනසෙහි වඩා සමීප ව ලැබුම් ගත්හ.

ලෙස්ටර් පීරිස් අප ඉහත සඳහන් කළ සමීප වර්ත ස්වභාවයන් මනා ව අවබෝධ කොට ගෙන තිබේ. අක්කර පහ චිත්‍රපටයෙහි බොහෝ නිරූපණයන් හි දක්නා ලැබෙන්නේ සමීප රූපයන් ය. එයින් ප්‍රේක්ෂකයාට වරින් අතිශය සමීප බවක් දැනෙයි. විශේෂයෙන් මෙහි දක්නා ලැබෙන ලක්ෂණයක් වන්නේ සමීප රූපවල පුද්ගල යුග්මයක් නිරූපණය වීමයි. අවශේෂ සිනමා කෘති පිළිබඳ ව තුලනාත්මක ව විමසා බැලීමේ දී ලෙස්ටර්ගේ සමීප රූප භාවිතය ‘අක්කර පහ’ චිත්‍රපටයෙහි තරම් දිස් නොවේ. බොහෝ අවස්ථාවන් හි පුද්ගල යුග්මයක් සමීප ව නිරූපණය වී තිබීම හේතුවෙන් මෙහි දෘෂ්ටිකෝණ ද්වයක් ඔස්සේ ප්‍රේක්ෂකයාට ග්‍රහණය වෙයි.

සාහිත්‍යයෙන් ලෙස්ටර් විපර්යස්ථ වූ ජන ජීවිතය යන තේමාව කෙරෙහි වැඩි ඇලුම් බවක් දක්වා තිබෙන බව නිර්මාණ සමස්තය විමසා බැලීමේ දී තහවුරු වන්නකි. මෙහි ලා සේනගේ වර්තයට අමතර ව තෙරේසාගේ වර්තය උපයුක්ත වෙයි. කතෝලික පරිසරයෙන් හා නාගරිකත්වයෙන් පිරුණු සිතැත්තියකි ඇය. ඇය සේන කෙරෙහි ප්‍රේමයෙන් ආසක්ත වී සිටින්නී ය. ඒ හේතුවෙන් සංස්කෘතික ගැටුමක් දෙදෙනා අතර නිරූපණය කරන්නට ලෙස්ටර්ට ඕනෑ තරම් ප්‍රස්තාව පැවැතිය ද ලෙස්ටර් එසේ කිරීමට වග බලා නොගනියි. ඒ වෙනුවට ලෙස්ටර් මිනිසුන් සතු සංකීර්ණ මානසික තත්වයන් නිරූපණය කෙරෙහි උත්සුක වෙයි. සමස්තයක් වශයෙන් ලෙස්ටර් පුද්ගලත්ව රූපණය කෙරෙහි වැඩි නැඹුරුවක් පෙන්නුම් කරන බව රූප භාවිතයෙන් පමණක් ම විද්‍යමාන වෙයි.

සත්‍යජීන් රේ සිනමාකරණයට බට සමකාලීන ඉන්දීය සමාජය තරමක් දුරට විපර්යස්ථ ස්වභාවයකට පත් ව තිබුණි. එක් අතකින් ජාතික අරගලය දිනා ගැනීම තවත් අතකින් අධිරාජ්‍යවාදයට අනුගාමී පිරිසක් බිහි ව සිටීම යන කරුණු මේ සඳහා මූල සාධක විය. මේ හේතුවෙන් ම රාජ්‍යයේ ආර්ථික අර්බුද ද ඇති විය. විශේෂයෙන් සත්‍යජීන් රේ ස්වීය සිනමාකෘතියක් නිපදවන 1955 වර්ෂය වන විට බෙංගාලයේ ද දැඩි සමාජ විපර්යාසයන් ගොඩනැංවී තිබුණි. ඊට හේතු ව අධිරාජ්‍යවාදයට එරෙහි ව බෙංගාලය දියත් කළ දැඩි ක්‍රියාමාර්ගයි.

1955 දී සත්‍යජීන් රේ විසින් ‘පනේර් පංචලි’ නිර්මාණය කරන විට නිදහස් ඉන්දියාවේ වයස දස අවුරුද්දකටත් අඩු ය. ඉන්දියානු විචාරක ටී. ජී. විද්‍යානාදන් පැවැසූ පරිදි අපු ත්‍රිත්වයේ දී සත්‍යජීන් විසින් කුඩා දරුවෙකුගේ හැඟීම්බර දැසින් ද, යථාර්ථය පිළිබඳ අභිශයෝක්තිගත ළමා මනසකින් ද ඉන්දියාව දැකීම පුදුමයට කාරණයක් නොවේ. එය ශතවර්ෂාධික කාලයක් විදේශාධිපත්‍යයට අසු ව නැවත ඉන්දියාව සොයා ගැනීමක් වැන්න. සිත විමතියට පත් කරන අන්දමේ නවකතාවක් එහි රැඳී ඇත්තේ එබැවිනි.⁶

සත්‍යජීන් රේ ස්වකීය පළමු චිත්‍රපටය වන ‘පනේර් පංචලි’ මගින් උත්සුක වූයේ ද ඉන්දීය විපර්යස්ථ ජන ජීවිතය පිළිබඳ ව යම්බඳු ඉඟියක් සමාජ ගත කිරීමට දැයි හැඟේ. එය විශාල වර්ත ප්‍රමාණයක් අන්තර්ගත බිහුති භූෂාන් බැනරජීගේ නවකතාවකි. භාෂාත්මක කථනය රූපාත්මක කථනය බවට පත් කිරීමෙහි ලා අධ්‍යක්ෂවරයා දක්වා ඇති ශක්‍යතාව ද මෙහි ලා වෙසෙසින් හඳුනාගත හැකි ය. මෙහි ප්‍රධාන වර්තය වනුනේ ඔපු නමැති කුඩා ළමයා ය. ඔහුගේ සොයුරිය දුර්ගා නම් විය. මව සර්බෝජයා ය. පියා හරිහර් ය. හරිහර් දිළෙන්නදෙකි. ඔහුට මේ පවුල ජීවත් කරවීමට සෑහෙන ප්‍රමාණයේ මුදල් නොමැති බව නිරූපණය වන නමුදු ඔහු නිර්ව්‍යාජ ගතිගුණවලින් සමන්විත වූ අයෙකි. මෙහි නිරූපිත ඉන්දීර් හරිහර්ට දුර ඥාතිත්වයක් දරන්නියකි. සර්බෝජයා විසින් කිසිදු සැලකිල්ලක් නොමැති ව හැත්තෑ පස් පමණ විය ගත කරන ඉන්දීර් අභිශය දුක්ඛිත ජීවිතයක් ගත කරන නමුදු දිගු කලක් ජීවත් නොවී මිය යයි. දුර්ගා ඉන්දීර්ට අභිශයින් ආදරය කළා ය. දුර්ගා පසු කාලයේ මිය යන්නී උණ රෝගයක් වැළඳීමෙනි. දිළිඳුකමෙන් තව දුරටත් අගාධයට පත් වන හරිහර් තම බිරිඳත් දරුවාත් සමග බෙතාරිස් නම් නගරයට ගොස් අලුත් ජීවිතයක් ආරම්භ කිරීමට පෙලඹෙයි. මෙය ‘පනේර් පංචලි’ සිනමා කෘතියේ සාරයයි.

‘පනේර් පංචලි’ සිනමා කෘතියෙන් බෙංගාලයේ දුඛි දුප්පත් භාවය නිරූපණය කෙරෙයි. විශේෂයෙන් අධිරාජ්‍යවාදයෙන් දුරස් ව දස වසරක් හෝ නොඉක්ම වූ ඉන්දියාවේ ආර්ථිකය ද අභිශය පහත් මට්ටමකට ඇද වැටී තිබිණ. මෙබඳු තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාජයේ ජන ජීවිතවලට එල්ල වූයේ දැඩි පීඩනයකි. සත්‍යජීන් රේ මෙම ස්වභාවය ස්වකීය සිනමාකෘතියට උපයෝගී කර ගෙන තිබේ. බිහුති භූෂණගේ නවකතා උපයෝගී කොට ගත් නමුදු සත්‍යජීන්ට තදීය සමාජය තථ්‍යාකාරයෙන් ම විෂය වී තිබිණ. ‘පනේර් පංචලි’ නවකතාවට විෂය වන්නේ ඉන්දියාව නිදහස ලැබීමට පෙර ගත වූ කාල පරිච්ඡේදයයි. පාරම්පරික රැකියාව කරගෙන යාමට අවැසි පසුබිම ජන සමාජයෙන් දුරස් ව ගිය පසු මිනිසුන් විඳි දුක්ඛ දෝමනස්සයන් එහි නිරූපණය වෙයි.

විසිවන සියවස වන විට වංග සාහිත්‍යයේ හිරු සඳු මෙන් බැබළුණු රවින්ද්‍රනාත් ධාකුර්, සරච්චන්ද්‍ර චාට්ටෝපාධ්‍යාය යන සාහිත්‍යකරුවන්ට පසු ව පහළ වූ වඩාත් ඉස්මතු ව පෙනෙන ලේඛකයන් අතුරෙන් විහුති භූෂණට හිමි වන්නේ සුවිශේෂ ස්ථානයකි. පාඨක සිත් ඇද බැඳ තබා ගන්නා සරල, ස්වනන්ත්‍ර රචනා ශෛලියකින් නිර්මාණකරණයේ යෙදුණු මොහුගේ කෘතිවල, ස්වභාව ධර්මයේ කෝමල ශාන්ත ස්වරූපය පිළිබඳ ව සිත් ගන්නා අයුරින් සඳහන් වේ.

⁶ රත්නවිභූෂණ. ඇෂලී (1993). සංස්: සිනෙසින් අංක 26. 1993/4. බොරලැස්ගමුව: ආසියානු සිනමා කේන්ද්‍රය, පි 18.

මානව දයාවෙන් මෘදු වූ හදවතකින් යුතු ව මිනිසාගේ සැප හා දුක මිශ්‍ර වූ අත්දැකීම් ස්වභාව ධර්මය සමග මනා ලෙස සංකලනය කරන මේ ලේඛකයා එමගින් පාඨක හදවත් බැඳ ගනියි.⁷

විභූෂණයෙන් නවකතාවේත් මිනිසුන්ගේ විපර්යස්ථ වූ ජන ජීවිතයෙහි ස්වභාවය මනා ව නිරූපණය කරන්නකි, දුර්ගාගේ මරණය. නවකතාවේ දී ඇ මිය යන්නේ වැස්සට තෙමී හටගත් උණ රෝගයකිනි. එහෙත් සිනමා කෘතියේ උණ වැළඳීමට නිශ්චිත හේතු ප්‍රත්‍යයක් නිරූපණය නොවේ. එහෙත් රූපණ මාධ්‍යය මගින් එහි භෘතියක් ප්‍රේක්ෂකයාට නොදැනීමට අධ්‍යක්ෂවරයා අවකාශය සලසා තිබේ. සමාජයේ ජීවත් වූ මිනිසාගේ ජීවන අන්දරය හෙවත් ඔවුන්ගේ විපර්යස්ථ දිවිය එකැනින් නිමා කිරීමට සත්‍යජීවිත රේ ඉඩ සලසා නැත.

‘පතේර් පංචලී’ හුදෙකලා සිනමා කෘතියක් නොවේ. එය තුන් ඇදුතු සිනමා කෘතියකි. පතේර් පංචලීට පසු ව එළැඹෙන්නේ **‘අපරාජිතයෝ’** නමැති සිනමා කෘතියයි. මෙය ද බිහිවූ භූෂණයෙන් නවකතාවක් ඇසුරෙන් තැනුණකි. අපරාජිතයෝ යන එම නවකතාව සිංහලට **‘අපරාජිත ජීවිතයක්’** වශයෙන් පරිවර්තනය වී තිබේ. වැඩි වශයෙන් මෙහි නිරූපණය වී ඇත්තේ නාගරික පරිසරයයි.

හරිහර්ගේ මරණය සිදුවන්නේ **‘අපරාජිතයෝ හි’** ය. දුර්ගාට මෙන් උණ රෝගයක් වැළඳීමෙන් ඔහු මියයයි. එක් අතකින් විපර්යස්ථ වූ සමාජ ක්‍රමයේ දී මිනිසුන්ට සෞඛ්‍ය ආරක්ෂාවක් ද නොමැත. ඒ තරමට ම සමාජය ව්‍යාකූල ය. හරිහර්ගේ මරණය හේතුවෙන් අපු සහ මව තවදුරටත් අසරණ තත්ත්වයකට ඇද වැටෙයි. සර්බෝජයා විසින් රැකියාවක් සොයන ලද අතර ධනවත් පවුලක කෑම පිසීමේ රැකියාව ඇයට ලැබී තිබේ. අපු ද නොයෙක් වෘත්තීන්හි නිරත ව මුදල් සරි කර ගනියි. මේ අතර සර්බෝජයාගේ මාමා ඔවුන් දෙදෙනාට ම තම ගමට පැමිණෙන ලෙස කළ ආරාධනය හිස් මුදුනින් පිළිගෙන ඔවුහු එම ගමට යති. එහි වසර හයක පමණ කාලයක් ඔවුහු ජීවත් වෙති.

අපරාජිතයෝ හි අපරාර්ථය වෙන් ව ඇත්තේ මව සහ පුතා අතර ඇති වන ගැටුම විදාරණය කිරීමට ය. නගරයෙන් ආපසු ගමට ගිය කල්හි අපු පුජක වෘත්තියට අදාළ වනාවත් හොඳින් ඉගෙන ගනියි. කාලානුරූපී ව අපු නාගරික ජීවන රටාවට හුරුවෙමින් සිටියි. විභාගයකට සූදානම් වෙමින් සිටින අපුට ලැබෙන ලිපියකින් දන්වා ඇත්තේ සර්බෝජයා වන ස්වකීය මව දැඩි ලෙස රෝගාතුර ව සිටින බවයි. අපු ගමට පැමිණෙන විටත් මවගේ අවසන් කටයුතු ද සිදු කර තිබිණ. අනතුරුව ඔපු තවදුරටත් ගමේ රැඳී නොසිට කල්කටාව බලා පිටත් ව යන්නේ ය.

තුන් ඇදුතු සිනමාවේ තෙවැන්න **‘ඔපුර් සංසාර්’** ය. එය ද විපර්යස්ථ ජන ජීවිතය නිරූපණයෙහි ලා සත්‍යජීවිත රේ විසින් ගන්නා ලද ප්‍රයත්නයකි. එහි දී අපට හමුවන්නේ ඔපු උපාධිධාරී තරුණයෙකු වශයෙන් ඇදුරුතමන්ගේ සුබ පැතුමක් සමග සරසවියෙන් නික්ම යන අවස්ථාවක් සමගිනි.

⁷ සිංහ ආචර්චි. චින්තා ලක්ෂ්මී (2013). පරි: මාවතේ ගීතය. මුල්ලේරියාව: විජේසූරිය ග්‍රන්ථ කේන්ද්‍රය. පුස්ථාවනාව.

ඔහුට රැකියාවක් ලබා ගැනීමට වඩා දැඩි ආශාවක් ව ඇත්තේ තමාගේ ජීවිත කතාව නවකතාවක් ලෙසින් ඉදිරිපත් කිරීමට ය. කල්කටා නගරයේ දී ඔහුට මිතුරන් හමුවූයේ නැත. ඔපුගේ මිතුරන් බවට පත් වන්නේ බටහිරුවන් පොත් කිහිපයකුත් පමණි. ඔපුගේ යාවජීව මිතුරා බවට පත්වන්නේ පුලු ය. පුලු ස්වකීය ඥාති සොයුරියකගේ විවාහ මංගලෝත්සවයට ඔපු සමග සහභාගී වෙයි. හදිසියේ ම මංගල උත්සවය අතුරෙහි මනාලයා සිහි විකල් ව ඇද වැටෙයි. මනාලිය වූ අපර්ණාව සිතට විරුද්ධ ව වුවත් අවසානයේ ඔපුට විවාහ කර ගැනීමට සිදු වන්නේ මේ තත්ත්වය මත ය.

කිසිදු ආකාරයකින් නොසිතූ මොහොතක සිදු වන මේ විවාහය ප්‍රේක්ෂකයා ද පුදුම එළවන සුලු ය. ලිපිකරුවෙකු වශයෙන් ඔපුට රැකියාවක් ලැබෙයි. අපර්ණා ගෘහණියක වශයෙන් කටයුතු කරමින් සිටින්නී ය. මේ අතුරෙහි දරුවෙකු පිළිසිඳ ගත් අපර්ණා පෙරළා ගමට යන්නී දරු ප්‍රසූතිය සඳහා ය. අවාසනාවන්ත ඉරණමකට මුහුණ දෙමින් අපර්ණා දරු ප්‍රසූතියේ දී මිය යන්නේ දරුවා මෙලොවට ඉතිරි කර දෙමිනි. එ මගින් ද විපර්යස්ථ ජන ජීවිතයෙහි තවත් එක් පැතිකඩක් නිරූපණය කිරීමට අධ්‍යක්ෂවරයා උත්සුක වී තිබේ.

මේ සිදුවීමෙන් දැඩි ලෙස කම්පනයට පත්වන ඔපු සියදිවි නසා ගැනීමට සිත් යොමයි. කිසිත් සිදු කිරීමට සිත් නොදෙන ඔපු ඉබාගාතේ ඇවිදීමත් කාලය ගත කරයි. ලිවීමට තනනමින් සිටි නවකතාවන් අතීත ජීවිතයන් ඔහු සම්පූර්ණයෙන් අමතක කරයි. දුර බැහැර ගල් අඟුරු ආකරයක රැකියාව කිරීමට ඔපු උත්සුක වන්නේ මේ ශෝකයෙන් මිදීමට ය. වසර පහකින් පමණ යළිත් හමුවන පුලු ගමට ගොස් සිය පුතු සමග ජීවත් වන්නැයි ඔපුගෙන් ඉල්ලීම් කරයි. ඔපු හැඟීම් මාත්‍රයකුදු නොමැති ව වුව ද ඒ ඉල්ලීම භාර ගනියි. ඒත් සමග ම ඔහුට තම පුතු කෙරෙහි අතීතය දයාදු හැඟීමක් ඇති වෙයි. පසු ව පුතා වන කාපල් හා ඔපු අතර දෘඪතර සම්බන්ධයක් හට ගනියි. **‘අපූර් සංසාර්’** සිනමා කෘතිය අවසන් වන්නේ ඔපු කාපල් නමැති තම දරුවා කර පිට තබාගෙන කල්කටාවට පිටත් වීමට යන දර්ශනයෙනි.

මිනිස් ජීවිතයේ අනොරක් නොමැති පිරිපත සත්‍යජීන් රේ ස්වකීය සිනමා කෘතියට ග්‍රහණය කර ගන්නේ අතිශය කාව්‍යමය ස්වරූපයක් රැගත් රූපාත්මක කථනයකිනි. විශේෂයෙන් භාෂාත්මක කථන ක්‍රමයේ දී නිරූපිත ක්‍රමවේදයට වඩා රූපාත්මක ව ප්‍රේක්ෂකයාට යමක් අවබෝධ කරවීමට අධ්‍යක්ෂවරයා උත්සුක වන්නේ ප්‍රබල රූපමය සොන්දර්යක් සිනමා කෘතියට එක් කරමිනි. බිඟුතිඟුෂාන් විසින් ලියන ලද **‘අපරාජිතයෝ’** නම් නවකතාවේ ම කොටසක් අපූර් සංසාර් සඳහා උපයෝගී කොට ගෙන තිබේ. නවකතාවේ නිරූපිත ඔපුට වඩා චිත්‍රපටයේ නිරූපිත ඔපු අතුරෙහි විසාමයතා කිහිපයක් ම දැක ගත හැකි ය.

බෙනාර්ස් නම් ප්‍රදේශයේ ඔපු මව සේවය කළ ධනවත් පවුලේ අයිතිකරුගේ මිනිබිරිය වන ලීලා සමග සම්බන්ධයක් ඔපු විසින් පවත්වාගෙන යන ලද බව නවකතාවේ සඳහන් වෙයි. එහෙත් එවැන්නක් සත්‍යජීන් රේගේ චිත්‍රපටයේ දක්නා නොලැබේ. එයින් පසු ඔහු කිහිපවරක් ම අපර්ණා හමුවීමට යන අතර ඇය සමග අතිශය සමීප සම්බන්ධයක් පැවැත් වූ බව ද නවකතාවෙන් කියැවේ. මීට අමතරව අපර්ණා වනාහි දැඩි සමාජශීලී අයෙකු බව ද එහි කියැවේ. ඔපු විවාහයෙන් අනතුරුව අපර්ණාව වසරක් පමණ යනතුරු ගමෙහි නවත්වා තබයි. ඔපු අපර්ණාව විවාහ කර ගන්නේ හදිසි සිදුවීමකින් බව අධ්‍යක්ෂවරයා ප්‍රකාශ කිරීමට වෙර දැරුව ද නවකතාවේ එවැන්නක් පළට නොවේ.

බටහිර ජාතීන්ගේ ආධිපත්‍යයක් සමග ම ඉන්දීය සමාජයෙහි නොයෙක් විපර්යස්ථ ස්වභාවයන් ඇති වන්නට වූ බැව් මීට ඉහත දී අපි සැකවින් සාකච්ඡා කළෙමු. 19 වැනි සියවස පමණ වන විට ඉන්දීයාවේ ‘පවුල’ නමැති සංකල්පය ශීඝ්‍ර දෙදරා යාමකට තුඩු දුන්නේ ය. නගරයේ පැවැතුණ රැකියා හා වෙනත් පහසුකම් හේතු කොට ගෙන ගම්බද ජීවත් වූ බොහෝ දෙනා නගරබද ව පදිංචිය පිණිස තෝරා ගත්හ. ඇතැම් විට එක ම නිවෙසක පවුල් කිහිපයක් ජීවත් විය. කුඩා පවුල් තුළ ආරක්ෂාව නොමැති වීම එක ම නිවෙස් හිමියෙකු යටතේ පවුල් කිහිපයක් ජීවත් වීම වැනි ලක්ෂණ නාගරික සමාජයෙහි සුලබ දසුනක් විය. තාගෝර්ගේ ‘**The Broken Nest**’ නමැති නවකතාවට ප්‍රස්තුත වන්නේ එවැනි වෙනස්කම්වලට ගොදුරු වූණ ඉහළ පන්තියේ පවුලක වර්ත තුනක් ආත්ම සම්බන්ධතා ගොඩනගා ගන්නට ගත් වැයම පිළිබඳ වූ වෘත්තාන්තයකි. සත්‍යජීන් රේ ඒ ඇසුරෙන් අධ්‍යක්ෂණය කළ සිනමා කෘතිය ‘**වාරුලතා**’ නම් විය. මිනිස් සිතෙහි ගැඹුරු තැන් සංස්පර්ශ කරමින් රචනා කර ඇති තදීය නවකතාවෙහි ප්‍රධාන චරිත ලෙසින් විස්තීර්ණ කරනුයේ භූපති, ඔහුගේ බිරිඳ වන වාරුලතා හා ඔවුන්ගේ ඥාති සොහොයුරා වන අමල් යන තිදෙනාගේ චරිතයන් ය. බ්‍රිතාන්‍ය පාලන සමයේ කල්කටාවේ ජීවත් වූ ඉහළ පැලැන්තියට අයත් මොවුහු බටහිර හා බැඳුණු සාරධර්මවලින් හික්මවනු ලැබුවෝ වෙති.⁸

ඉංග්‍රීසි බසින් ලිවීමට හා කියවීමට වැඩි ඇලුම්කමක් ඇති භූපති සතු වූ ලක්ෂණ බටහිරින් සංක්‍රමණය වූ ඒවා ය. එහෙත් ඔහුගේ බිරිඳ වන වාරුලතා සහ ඇගේ ඥාති සොහොයුරා වන අමල්, භූපතිට වඩා සාකලයයෙන් ප්‍රතිපක්ෂ ය. වාරුලතාගේ චරිතය නිරූපණය වී ඇත්තේ සාම්ප්‍රදායික සමාජ රාමුවෙහි වැඩෙන එහෙත් නවීන ඇතැම් සංලක්ෂණයන්ගෙන් ද හෙබි චරිතයක් වශයෙනි. අමල් වනාහි සමකාලීන අධ්‍යාපන ක්‍රමවේද ඔස්සේ හා දේශීය කලා ශිල්ප හා සාහිත්‍යය මගින් පුළුල් කරගත් දැනුමක් සහිත වූවෙකි. භූපතිගේත් වාරුලතාගේත් නිවසට නවීන සංකල්ප රැගත් කෘති, සගරා හා අදහස් ප්‍රවීණත් කරවන්නේ ද අමල් ය.

අමල් මෙන් ම වාරුලතා නිර්මාණශීලී අදහස්වලින් යුක්ත වූවෝ වෙති. මේ හේතුවෙන් වාරුලතා අමල් කෙරෙහි දැක්වූයේ දැඩි ලෙංගකුමකි. දෙදෙනා ම දේශීය ඥානයෙන් පොතපතින් උකහාගත් නව දැනුමෙන් යන උභය පාර්ශවයන්ගෙන් සමන්විත වූහ. වාරුලතා සතු ලේඛනමය කුසලතාව මගින් ඇය හා සිතුවම්පැනීමට ඇති තික්ෂණ ස්වභාවය හේතුවෙන් විද්‍යමාන වන්නේ භූපති සහ වාරුලතා අතුරෙහි ඇති දුරස්ථභාවයත් වාරුලතා සහ අමල් අතුරෙහි පවතින සමීපතාවත් ය. ඊට අමතර ව ඒ සඳහා වෙනත් සංස්කෘතික හේතු සාධකයක් ද තිබේ. එනම් බිරිඳ සහ ඇගේ ස්වාමී පුරුෂයාගේ බාල සොහොයුරාත් අතර ඇති සම්බන්ධයයි. මෙය බෙංගාල ජන ජීවිතයෙහි පිළිගත් බැඳීමකි. වෙනත් පිරිමින් ඉදිරියට පැමිණීමට නිදහස නැතත් ස්වාමී පුරුෂයාගේ බාල සොහොයුරා ඉදිරියට පැමිණීමට නිදහස තිබේ. බෙංගාල සංස්කෘතියට අනුව ඔහුට ඇයත් සමග ආශ්‍රය කිරීමට නිදහස ඇති හෙයින් මෙම සතුට වඩා බලවත් යැයි කිව හැකි ය. මේ හේතුව නිසා දෙදෙනා අතර වඩාත් ගැඹුරු සම්බන්ධතාවක් ඇති වීමට හැකියාව තිබේ.⁹

⁸ විරසිංහ. සේනාරත්න (2015). පරි: වාරුලතා. මේයන්ගොඩ: ප්‍රභා ප්‍රකාශකයෝ. 5 පිට.
⁹ බෙල්ලන්විල ඕ.ටී. පෙරේරා (1994). සිනමාවෙන් සමුගත් සත්‍යයන් රාශි. කර්තෘ ප්‍රකාශන. 91පිට.

සිනමා කෘතිය ඇරඹෙන්නේ වාරුලතා විසින් රටාවක් ගෙන්නම් කරමින් සිටින අවස්ථාවකිනි. එහි ඇය විසින් ගොනනු ලබන්නේ 'B' අක්ෂරයයි. ඒ භූපති යන්න වෙනුවෙනි. අනතුරුව ඇය සිය ඇඳ මත තිබූ පොතක් ගෙන පෙරළා බලා එය රාක්කය මත තබා ගියක් මුමුණමින් හා තුෂ්ටියෙන් යළිත් එයින් පොතක් ගන්නීය. එමගින් ප්‍රතියමාන වන්නේ කෘති කියවීම සඳහා ඇ සතු රුවකත්වයයි. එම සමීප රූප කිහිපය ඒ බැව් තහවුරු කිරීමෙහි ලා සමත් වෙයි. තාගෝර් නවකතාවේ දී පේළි ගණනාවකින් පාඨකයාට අවබෝධ කරවීමට උත්සුක වූ ඇතැම් දෑ සිනමාවේ දී පහසුවෙන් ප්‍රේක්ෂකයා වෙත සම්ප්‍රේෂණය කිරීම කෙරෙහි එය ප්‍රබල නිදර්ශනයක් වෙයි.

'වාරුලතා හි' පූර්වාර්ථය මගින් ඇගේ තනිකම පිළිබඳ ව පුළුල් විවරණයක් සපයයි. විශේෂයෙන් ම වාරුලතාට දරුවන් නොමැති වීම එයට ප්‍රබල හේතුවකි. ඇයට දරුවන් නොමැති වීමත් භූපති නමැති ස්වාමියා ඇය කෙරෙහි දක්වන උෟන සැලකිල්ලත් හේතුවෙන් ඇ වරෙක දුරදක්නයක් උපයෝගී කර ගනිමින් මහමග යනෙහි මිනිසුන් දෙස විමර්ශනයිලී වෙයි. සත්‍යයේ රේ ස්වකීය සිනමා කෘතියට එක් කරන අපූර්ව සිදුවීම නම් ඇය එසේ භූපති දෙස ද බලා සිටීමයි. එමගින් රායි වාරුලතා හා භූපති අතර නොපැවැති අන්‍යෝන්‍ය සම්බන්ධතාව සංකේතාත්මක ව සිනමාවේ සටහන් කරයි.

භූපති සහ වාරුලතා වෙසෙන සුවිසල් නිවහනෙහි ස්වභාවය ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා රේට වැය වී ඇත්තේ රූපරාමු කිහිපයක් පමණි. මධ්‍යම රූප භාවිතයෙන් නිවසෙහි සැරසිලි යනාදිය විශද කිරීමට සමත් ව තිබේ. නිදන කාමරයෙහි පවතින විකටෝරියානු සම්ප්‍රදාය සිහි ගන්වනසුදු යහන්, බිත්ති මත තිබෙන රටා සහිත කඩදාසි යනාදිය එකී සුවිසල් නිවසෙහි විද්‍යමාන සංස්කෘතික තත්ත්වයන් ය.

සිනමා කෘතියෙහි අවසානයත් නවකතාවේ අවසානයත් අතිශයින් සාමාන්‍යත්වයක් උසුලන බව කිව හැකි ය. එසේ වුව ද පසුබිම් හඬක් රූපරාමු මගින් වික්‍රමයට සජීවීත්වයක් ආරෝපණය වී තිබේ. භූපති විසින් වාරුලතා තනි කොට දමා යන අවස්ථාව සිනමා කෘතියෙහි අතිශය සංවේදී අයුරින් නිරූපණය වෙයි. සයනාසන්න ව වැතිරී කඳුළු පිරි දෙනෙතින් යුතු ව සිටි වාරුලතා භූපති පිට ව යන දසුන නැරඹීමට ද්වාරය අසලට පැමිණෙයි. දුරස්ථ රූපයක් උපයෝගී කරගෙන එම අවස්ථාව සිනමාවට නඟා තිබේ. එයින් අනතුරුව හදවතින් වැළපෙන වාරුලතාගේ දෙනෙතින් ගලා හැලෙන කඳුළු සමීප රූපයකින් ප්‍රේක්ෂකයාට විද්‍යමාන කරවීමට සත්‍යයේ රේ උත්සුක වී තිබේ. එය වික්‍රමය නරඹන්නාගේ භාව සංවේදී කරවීමෙහි ලා සමත් ය.

බටහිර ජාතීන් විසින් ස්වකීය ආධිපත්‍යයට යටත් කර ගනු ලැබූ ඉන්දියාව වැනි රටවල සමාජයෙහි පවුල නම් වූ කේන්ද්‍ර ස්ථානයට අත් වූ ඉරණම වාරුලතා වික්‍රමයට උපයෝගී කර ගෙන තිබේ. ඒ අනුව විපර්යස්ථ ජන ජීවිතය කෙරෙහි සත්‍යයේ රේ කොතෙක් දුරට ස්වකීය අවධානය යොමු කොට ඇති ද යන්න ප්‍රතියමාන වෙයි.

සමාජ පැවැත්මෙහි ජනයාගේ විපර්යස්ථ ජීවිත පිළිබඳ ව ස්වකීය සිනමා කෘති ගණනාවක දී ම අවධානය යොමු කොට තිබෙන සත්‍යයන් රේ විසින් අධ්‍යක්ෂණය කරන ලද තවත් එබඳු චිත්‍රපටයක් වශයෙන් ‘Shatraj ke khilari’ හැඳින්විය හැකි ය. ඒ සඳහා පාදක කොට ගැනුණේ ප්‍රේමීවෘත්ත විසින් ලියන ලද කෙටිකතාවකි. 1977 වර්ෂයේ තිරගත වුණු තදීය සිනමා කෘතියෙහි ඉන්දියාවේ බ්‍රිතාන්‍ය පාලන සමය පසුබිම් කොටගෙන තැනුණකි. යටත්විජිතසමය පදනම් කරගෙන සත්‍යයන් රේ විසින් අධ්‍යක්ෂණය කළ ප්‍රථම චිත්‍රපටය ද වන මෙය ‘වෙස් ක්‍රීඩකයෝ’ නමින් සිංහලට පරිවර්තනය විය.

ඔහුගේ සිනමා සම්ප්‍රදායෙහි කිසියම් විවිධත්වයක් දක්නට ලැබුණ ද ප්‍රධාන වශයෙන් ඔහුගේ කෘතීවලින් ඉස්මතු වන්නේ ඉන්දියානු සමාජය වෙනස් වන ආකාරයයි. සමකාලීන සමාජ වෙනස්වීම් සත්‍යයන් ස්වකීය කෘතීවලට පාදක කොට ගැනීමට අමතර ව එම කෘතීන්ගෙන් ඔහු ගැඹුරු අන්දමින් සමාජ ගවේෂණයේ යෙදුණේ ය. මෙහි දී ඔහු පුළුල් වශයෙන් ඓතිහාසික සමාජ පරිසරය වෙත මෙන් ම මිනිස් චින්තාභ්‍යන්තරය වෙත ද සම්ප වූයේ ය. ඔහු ඓතිහාසික සමාජ පසුතලයක් ඔස්සේ සමකාලීන අන්දැකීම් ගවේෂණය කරමින් මිනිස් ආත්මයට එබී බලන අන්දම පිළිබඳ කදිම නිදසුනක් ඔහුගේ ‘වෙස් ක්‍රීඩකයෝ’ චිත්‍රපටය දැක්විය හැකි ය.¹⁰

ප්‍රේමීවෘත්තගේ කෙටිකතාවේ මූලික හරය නොසිඳ එහෙත් වෙනස්කම් කිහිපයකට ලක්කොට ‘වෙස් ක්‍රීඩකයෝ’ සිනමා කෘතිය අධ්‍යක්ෂණය කිරීමට සත්‍යයන් රේ පෙලඹී තිබේ. මෙහි ලා කෙටිකතාවේ එන වර්තව අමතර ව වර්ත ද්වයක් නිරූපණය කිරීම දැක්විය හැකි ය. මුන්ෂි නන්දලාල් සහ කල්ලො නමැති තරුණයන්ගේ වර්ත මෙලෙස එක් කොට තිබේ. මුන්ෂි වෙස් ක්‍රීඩකයන්ගේ හිතවත් මිතුරෙකු වන අතර කල්ලො නමැත්තා සිනමා කෘතිය අවසානයට හමුවන්නෙකි. මෙම වර්තයන්හි එක්වීම කෙටිකතාවේ ගුරු අරුතට බාධාවක් ව නොමැත.

බ්‍රිතාන්‍ය රජය විසින් ලක්නව් නගරය 1856 දී යටත් කර ගැනීම නිරූපණය වන මෙම චිත්‍රපටයෙහි තදීය කාලසීමාවෙහි මිනිසුන්ගේ විපර්යස්ථ වූ ජන ජීවිතය පිළිබඳ විවරණයක් අන්තර්ගත වෙයි. ඖද් ප්‍රාන්ත රාජ්‍යයත් එහි අගනුවර වන ලක්නව් නගරයත් දහඅටවන ශත වර්ෂයේ අවසාන භාගයේත් දහනවවන ශත වර්ෂයේ මුල් භාගයේත් මෝගල් සංස්කෘතියේ මධ්‍යස්ථානය බවට පත් ව තිබුණු බව සැලකිය හැකි ය. එම කාලයෙහි වැසියන්ගේ ජීවිත විනිවිද දුටු සත්‍යයන් රේ ස්වකීය සිනමාකෘතියට උපයෝගී කර ගන්නේ ද විපර්යාසයට ලක්වුණු ජීවිත ය.

මෙලෙස සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කල සත්‍යයන් රේ ස්වකීය සිනමා කෘතීවල දී විපර්යස්ථ වූ ජන ජීවිතය පිළිබඳ ව දැඩි ලෙස අවධානය යොමු කරමින් ඒවා වඩාත් තීව්‍ර ලෙස ප්‍රේක්ෂකයාට ඒත්තු ගැන්වීමට ස්වකීය සිනමා ශක්‍යතාව ඉවහල් කොට ගෙන අති බව තහවුරු කර ගත හැකි ය.

¹⁰ විරසිංහ. සේනාරත්න (1999). පරි: වෙස් ක්‍රීඩකයෝ. වේයන්ගොඩ: ප්‍රභා ප්‍රකාශකයෝ. 08 පිට.

7. නිගමනය

අප මුඛ්‍යාවධානය යොමු කළ සිනමා අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සිනමා කෘති කුලනාත්මක සංසන්දනයේ දී ඒවායේ පවත්නා දැඩි ව පවත්නා සාමාන්‍යත්වය තහවුරු විය. විශේෂයෙන් ඔවුන් විසින් උපයෝගී කොටගත් අවශේෂ සාහිත්‍යාංගවල ආභාසය ඔස්සේ ගවේෂිත ප්‍රස්තුත ද අවධානයට යොමු කිරීමේ දී ඒ බැව් තව දුරටත් සනාථ වෙයි. එහෙත් රූප භාවිතය වැනි ඇතැම් සිනමා ශිල්පීය ලක්ෂණවල යම් යම් අන්‍ය ලක්ෂණ දක්නා ලැබෙන බව ද මෙහි ලා සඳහන් කළ හැකි ය. විශේෂයෙන් සිනමාකරණයට පිවිසීම කෙරෙහි ද අවධානය යොමු කළ විට විද්‍යමාන වන පොදු සුලක්ෂණ කිහිපයක් ම අනාවරණය විය. ඒ අනුව මොවුන්ගේ සිනමාව එකම තලයක ගමන් ගන්නා බවත් බොහෝ දුරට අන්‍යෝන්‍ය සබඳතාවක් සිනමාකෘතිවල දක්නා ලැබෙන බවත් අවධාරණය වෙයි.

8. සමාලෝචනය

සෙසු කලා මාධ්‍යය හා සාපේක්ෂ ව ගත් කල සිනමාවට දිගු ඉතිහාසයක් නොමැති වුව ද මේ වනවිට එය බහුතර සහාද අවධානය දිනා ගත් කලා මාධ්‍යයක් බවට පත් ව තිබේ. මේ සඳහා පූර්ව යුගයන්හි විසූ සිනමාකරුවන්ගෙන් ලැබී ඇත්තේ අනුපමේය දායකත්වයකි. ලෙස්ටර් හා සත්‍යජීන් රේ යනු ද එවැනි නිර්මාපකයෝ වෙති. දෙරටක වුව ද ඔවුන් අතුරෙහි සිනමා කාර්යයේ දී යම් යම් සබඳතා පැවැති බව මෙම පර්යේෂණයේ දී අනාවරණය විය. එමෙන් ම සිනමා ප්‍රවේශික සාමාන්‍ය ගණනාවක් හඳුනාගත හැකි විය. සාහිත්‍යයෙන් මොවුන් ලද ආභාසය ද බොහෝ දුරට සමාන ය. එකී සාහිත්‍ය ඇසුරෙන් ඔවුන් ගවේෂිත ප්‍රස්තුත ද එක හා සමාන ය. ඒ අනුව මොවුන්ගේ සිනමාවෙහි සාමාන්‍ය රැසක් දැක ගත හැකි බව පැවසීම යුක්ති යුක්ත ය.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

අමරසේකර. දයා (2013). මාර්ටින් වික්‍රමසිංහගේ කෘතිවල සමාජ මානව විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ. කොළඹ, ආර්ය ප්‍රකාශකයෝ.
වික්‍රමසිංහ. මාර්ටින් (2008). කලියුගය. රාජගිරිය, සීමාසහිත සරස පෞද්ගලික සමාගම.
සේනානායක. ජී.බී. (1996). පලිගැනීම. මුද්‍රන්ගොඩ, තරංග ප්‍රකාශන.
හේරත්. සමන්ත (1997). සංස්, මඩවල රත්නායක සාහිත්‍ය නිර්මාණ විමර්ශන. කොළඹ, ඇස්. ගොඩගේ සහෝදරයෝ.
රත්නවිභූෂණ. ඇෂ්ලී (1993). සංස්, සිනෙසින් අංක 26. 1993/4. බොරැස්ගමුව, ආසියානු සිනමා කේන්ද්‍රය
සිංහආරච්චි. චින්තා ලක්ෂ්මී (2013). පරි: මාවතේ ගීතය. මුල්ලේරියාව, විජේසූරිය ග්‍රන්ථ කේන්ද්‍රය. ප්‍රස්ථාවනාව.
වීරසිංහ. සේනාරත්න (1999). පරි, වෙස් ක්‍රීඩකයෝ. වේයන්ගොඩ, ප්‍රභා ප්‍රකාශකයෝ.
වීරසිංහ. සේනාරත්න (2015). පරි, වාරුලතා. වේයන්ගොඩ, ප්‍රභා ප්‍රකාශකයෝ.
බෙල්ලන්විල ඕ.ටී. පෙරේරා (1994). සිනමාවෙන් සමුගත් සත්‍යජීන් රායි. කර්තෘ ප්‍රකාශන.

ගුණදාස අමරසේකරගේ හා මහගම සේකරගේ කාව්‍ය

නිර්මාණයන්හි ගැබ්වන ජනකවි ආභාසය

The influence gained by Amarasekara and Sekara through folk poems

සී. පවිත්‍රානි

Abstract

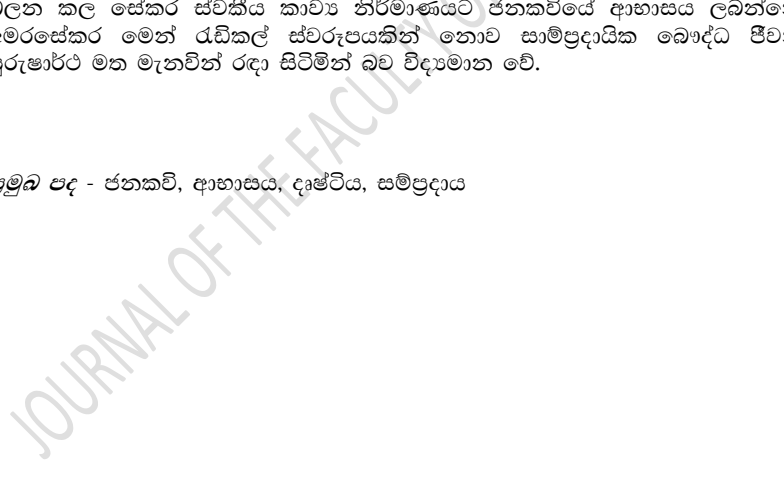
Gunadasa Amarasekara and Mahagama Sekara were powerful poets during the decades of 1950 and 1960'. It appears that, both these Sinhala poets have been engaged in poeticism with the influence of various poetic traditions'. Among them" folk songs hold a very special place in the poetic field'. Amalbiso~ is a text where Amarasekara was strongly influenced by the folk song tradition while Sakvalihini~ becomes Sekara's most effective influence in the folk poetry tradition. A variation of influence by these two composers gained from the folk song tradition could be clearly identified in the poem —Kinduru kumarige kathawa~, in Sakvalihini and in the poetic creation —Amalbiso~. Both these poems named Amalbiso~ and —Kinduru kumarige kathawa~ are based on a similar pattern of a story. Both these creations depict varied forms in poeticism. Although both Amarasekara and Sekara were influenced by folk poems, the poetic concepts that they built up were of completely different structures. Therefore, it is important to ascertain through a comparative investigation as to what form of influence has been gained by Amarasekara and Sekara through these folk poems.

Keywords - Folk poems, Influence, Vision, Tradition

සාරාංශය

ගුණදාස අමරසේකර සහ මහගම සේකර 1950 සහ 1960 දශකවල සිංහල කාව්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ කැපීපෙනෙන කවිහු වෙති. මෙම කවීන් දෙදෙනා ම විවිධ කාව්‍ය සම්ප්‍රදායන්ගේ ආභාසයෙන් කාව්‍යකරණයේ යෙදී ඇති අතර ජන කාව්‍ය සම්ප්‍රදාය ඒ අතර කැපී පෙනේ. ගුණදාස අමරසේකර රචනා කළ “අමල්බිසෝ” කාව්‍ය නිර්මාණය ඒ සඳහා නිදර්ශනයකි. එමෙන් ම සක්වලිහිණි කාව්‍ය ග්‍රන්ථයේ පැනෙන “කිඳුරු කුමාරිගේ කතාව” යන මැයෙන් යුතු කාව්‍ය නිර්මාණය ජන කවි සම්ප්‍රදායෙන් සේකර ලැබූ ආභාසය ස්ථූට කරන්නකි. එම කාව්‍ය නිර්මාණ සඳහා පාදක වී ඇත්තේ ද යම් තරමක සාමාන්‍යත්වයකින් යුතු වෘත්තාන්තයන් ය. ජන කාව්‍ය සම්ප්‍රදායෙන් මෙම නිර්මාණකරුවන් දෙදෙනා ම ලබා ඇති බලපෑමේ ස්වභාවය තත් නිර්මාණද්වය සන්සන්දනාත්මක ව කියවීමෙන් ගම්‍යමාන කරගත හැකි වේ. මෙහිලා අපගේ අවධානය යොමු කෙරෙන විශේෂ කරුණක් වන්නේ අමරසේකර මෙන් ම සේකර ද ජන කාව්‍ය සම්ප්‍රදායෙන් බලපෑම ලබන්නේ විවිධත්වයක් සංකලක්ෂණය කෙරෙන අයුරින් වන බව යි. එහි දී අමරසේකර වඩාත් නූතනවාදී ආකාරයෙන් සාම්ප්‍රදායික අමල්බිසෝ කතාවේ අර්ථය අද්‍යතන අනුභූතියකට සම්බන්ධ කරන අයුරු විමර්ශනය කළ හැකි ය. ඒ හා සාපේක්ෂ ව බලන කල සේකර ස්වකීය කාව්‍ය නිර්මාණයට ජනකවියේ ආභාසය ලබන්නේ අමරසේකර මෙන් රැඩිකල් ස්වරූපයකින් නොව සාම්ප්‍රදායික බෞද්ධ ජීවන පුරුෂාර්ථ මත මැනවින් රඳා සිටිමින් බව විද්‍යමාන වේ.

ප්‍රමුඛ පද - ජනකවි, ආභාසය, දෘෂ්ටිය, සම්ප්‍රදාය

1. හැඳින්වීම

ගුණදාස අමරසේකර හා මහගම සේකර 1960 දශකයේ ඉස්මතු වූ කවීන් දෙදෙනෙකි. කාව්‍යකරණය සම්බන්ධයෙන් ඔවුන් කළ නොයෙක් අන්වදාබැලීම් පසුකාලීන ව සිංහල කවිය කෙරෙහි තීරණාත්මක බලපෑමක් එල්ල කළේ ය. අමරසේකර හා සේකර යන දෙදෙනා ම නොයෙක් කාව්‍ය සම්ප්‍රදායවලින් ආභාසය ලැබූ බව පැහැදිලි කරුණකි. ඒ අතර ජන කවි සම්ප්‍රදාය බෙහෙවින් වැදගත් වේ. අමරසේකර ජන කවි සම්ප්‍රදායෙන් ලැබූ ආභාසය ඉතා ප්‍රබලව දිස්වන කෘතිය අමල් බිසෝ (1960) වන අතර සේකර කෙරෙහි ජන කවියේ බලපෑම වැඩි වශයෙන් පෙන්නුම් කරන්නේ සක්වාලිහිණි (1962) කාව්‍ය ග්‍රන්ථයයි. අමල් බිසෝ කෘතියෙහි පැනෙන එනමින් යුතු කාව්‍ය නිර්මාණය හා සක්වාලිහිණි ග්‍රන්ථයෙහි හමුවන කිඳුරු කුමාරිගේ කතාව කවිපෙළ ඇසුරින් මෙහිලා කවීන් දෙදෙනා ජන කවියෙන් ලබන ආභාසයේ විවිධත්වය විමර්ශනය කෙරේ.

2. සාහිත්‍ය විමර්ශන

ගුණදාස අමරසේකර හා මහගම සේකර ජනකවි සම්ප්‍රදායෙන් ආභාසය ලබා ඇත්තේ කවර ආකාරයෙන් ද? යන්න මෙම අධ්‍යයනයෙහි පර්යේෂණ ගැටලුව යි. ඒ පිළිබඳ ව විමර්ශනයෙහිලා කේන්ද්‍රීය අවධානය අමරසේකරගේ අමල්බිසෝ කාව්‍යය ග්‍රන්ථයෙහි පැනෙන අමල්බිසෝ යන මෑයෙන් යුතු නිර්මාණය හා මහගම සේකරගේ සක්වාලිහිණි කෘතියෙහි පැනෙන කිඳුරු කුමාරිගේ කතාව කෙරෙහි යොමු කෙරේ. ඒ අනුව පර්යේෂණ සීමාව එම කාව්‍ය නිර්මාණ ද්වයෙන් සංලක්ෂණය කළ හැකි ය.

අමල් බිසෝ කාව්‍යයෙහි පෙරවදනෙහිලා අමරසේකර මෙසේ පවසයි.

“නූතන සිංහල කවිය ජන කවියෙන් ආභාසය ලැබීමට තැත් කළ ප්‍රථම ප්‍රයත්නය අමල් බිසෝ කාව්‍යයයි මම සිතමි. අමල් බිසෝ පළමු වරට ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද්දේ පනස් ගණන්වල අග භාගයේදීයි. අමල් බිසෝ පළවීමෙන් පසු ජන කවිය ගුරු කොට ගත් නිර්මාණ කීපයක් හැට ගණන්වල මුල් භාගයේ දී පළවිය. මහගම සේකරගේ සක්වා ලිහිණි අමල් බිසෝ වැනි ම කවිකතාවකි.”¹¹

අමරසේකරට පෙරාතුව ද කොළඹ පරපුරේ කවීන් ජන කවියෙන් යම් ආලෝකයක් ලැබූ අවස්ථා හමුවන අයුරු අවධානයට ගත හැකි ය. ජී. එච්. පෙරේරා රචනා කළ කුරක්කන් හේන, කේසස් ලියූ ධීවරී ගීතය එබඳු කාව්‍ය නිර්මාණ වේ. එහෙත් අමල් බිසෝ කාව්‍යය තරම් පැහැදිලි ව හා ප්‍රබල ව ජන කවි ආභාසය සංලක්ෂණය කරන නූතන කාව්‍ය නිර්මාණයක් ඊට පෙර පැහැදිලි ව හඳුනාගත නොහේ. මහගම සේකරගේ සක්වා ලිහිණි අමල් බිසෝ වැනි ම කවි කතාවකි අමරසේකර පවසනත් අමල් බිසෝ කවි කතාවට වඩාත් සම්ප වන්නේ සක්වා ලිහිණි කෘතියෙහි පැනෙන එනමින් යුතු නිර්මාණය නොව කිඳුරු කුමාරිගේ කතාව කවිපෙළ බව පැහැදිලි කරුණකි. අමල් බිසෝ හා කිඳුරු කුමාරිගේ කතාව යන නිර්මාණ ද්වයට ම පාදක වන්නේ එක හා සමාන කතා වස්තුවකි.

¹¹ අමරසේකර, ගුණදාස, (1993). අමල් බිසෝ. (තෙවන මුද්‍රණය). කොට්ටාව, සාර ප්‍රකාශන. 09.

එහෙත් ඒ ඒ කවියාගේ චිත්‍රයට අනුව කාව්‍ය නිර්මාණ ද්වයෙහි භාෂාව, කාවේර්‍යක්කි, ආකෘතිය හා ජීවන දෘෂ්ටියෙහි විවිධත්වයක් ප්‍රදර්ශනය කෙරෙන අයුරු මෙහිලා අවධානයට ගත හැකි ය.

3. පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

මෙහිලා මුඛ්‍ය අවධානය අමරසේකරගේ අමල් බිසෝ (1960) හා මහගම සේකරගේ සක්වාලිහිණි (1962) යන කෘතීන්හි අන්තර්ගත පද්‍ය නිර්මාණ ද්වයක් කෙරෙහි යොමු කෙරෙන හෙයින් ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය වන්නේ යථෝක්ත කාව්‍ය ග්‍රන්ථ ද්විත්වයයි. ඒ හැරුණු විට අදාළ පරිදි යථෝක්ත කවීන් දෙදෙනාගේ වෙනත් කාව්‍ය කෘතීන් ද උපස්තම්භක කරගැනේ. ද්විධිකික මූලාශ්‍රය වශයෙන් අමරසේකරගේ හා සේකරගේ කාව්‍ය නිර්මාණ ආශ්‍රයෙන් ලියවුණු විවාර ග්‍රන්ථ, සඟරා හා පුවත්පත් ලිපි මෙන් ම අන්තර්ජාල පරිශීලන දෑක්විය හැකි ය. ඒ අනුව ප්‍රාථමික හා ද්විධිකික මූලාශ්‍රය පාදක කර ගනිමින් මෙම පර්යේෂණය සිදු කෙරුණු බව කිව හැකි ය.

4. සාකච්ඡාව හා ප්‍රතිඵල

අමල් බිසෝ කාව්‍යය නිර්මාණය සඳහා වස්තු විෂය වී ඇත්තේ ජනශ්‍රැතියෙහි හමුවන ප්‍රකට ජනකතාවකි. තත් ජනකතාව සමකිකුමණය කරමින් අමරසේකර ඒ පුවතට නවමු අර්ථකථනයක් ලබා දීමට උත්සාහ කරයි. ජේරාදෙණි ගුරුකුලයට අයත් නිසඳස් කවීන් එලියට්, පවුන්ඩ් යනාදි කවීන් අනුව යාම හේතුවෙන් ගොඩනැගුවේ ඉංග්‍රීසි භාවිතය මත පදනම් වූ කෘත්‍රිම රූපක බවත්, ඒ අතර අමරසේකර සිංහල ජනකවිය කෙරෙහි නැඹුරු වෙමින් කාව්‍ය සම්ප්‍රදායක් ගොඩනැගීමට වෑයම් කළ බවත් විමල් දිසානායකගේ ද අවධානයට ලක් ව තිබේ.¹² අමරසේකර අමල්බිසෝ කතා පුවත උපයෝගී කරගනු ලබන්නේ පාරිශුද්ධත්වය අහිමි ව චැලපෙන විමලා නමැති තරුණියගේ වරද සාමාන්‍ය මිනිස් ස්වභාවයක් බව කියාපෑමට ය. මෙහි දී ඔහු මතුකරන ප්‍රස්තුතය ලාංකේය සමාජ සංස්කෘතික පදනම සමඟ ඓතිහාසික ලෙස ප්‍රතිබද්ධ ව පවතී. සිංහල ග්‍රාමීය සමාජ පසුබිම අතුරෙහි නිරන්තරයෙන් ථෙරවාදී බෞද්ධ ඉගැන්වීම් සිහිකැඳවෙන නමුත් සුවතියකගේ පාරිශුද්ධත්වය අහිමි වීම සමාව හඳුනාගත කළ නොහැකි තරමට දරුණු වුවක් ලෙස සලකන බව පෙනේ. කවියා එම ප්‍රස්තුතය ලෝකික දිවිපෙවෙතේ සෞන්දර්ය හා ප්‍රකෘති ආවේණයන්හි මැඩලිය නොහැකි බව කුළුගැන්වෙන අයුරින් නිරූපණය කරයි. "අමරසේකර තම චින්තනය තුළ වෛෂයික ලෝකය කෙරෙහි ආශාව ප්‍රතින කරමින් ඉන් එතෙර වීමට තැනත් දෙනොත් ඒ මද වශයෙනි. ඒ වෙනුවට ග්‍රාමීය සිංහල බෞද්ධ සුළුධනෝශ්වරයෙහි සාමාජිකයකු හැටියට තමන්ට ඇති ආර්ථික, සාමාජික හා සංස්කෘතික ප්‍රශ්න තම චින්තනය හරි මැදට ගෙන එයි."¹³ අමරසේකර ප්‍රබල සමාජ සංස්කෘතික ප්‍රස්තුතයක් පිළිබඳ සාකච්ඡා කරන නමුත් ස්වකීය කාව්‍ය නිර්මාණයෙහි පදනම කාලපනික පසුකලයක් මත පිහිටුවීමට වෑයම් කරන බව පසක් වේ.

¹² Dissanayake, Wimal, (2005). Enabling Traditions: Four Sinhala Cultural Intellectualls. Boralesgamuwa, Visidunu Publications. 113.
¹³ විජේගුණසිංහ, පියසීලි, (2005). නූතන සිංහල සාහිත්‍ය විවාරය - මාක්ස්වාදී අධ්‍යයනයක්. (දෙවන මුද්‍රණය) කොළඹ 10, එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ. 172.

තව දුරටත් දිසානායක පවසන්නේ අමල්බිසෝ කාව්‍ය ග්‍රන්ථයෙහි එක් එක් කවියෙන් අමරසේකර, ජනකවි ආකෘතිය භාවිත කරමින් තත්කාලීන දැනවීම් හා හැඟීම් පිළිබඳ ව්‍යුහයක් සම්ප්‍රේෂණය කළ බවයි.¹⁴ විශේෂයෙන් ම තත් කාව්‍ය නිර්මාණයේ පැනෙන හිමවි පියස, රකුස් පුරය, හසගනන්, සුවඳ සඳුන්, රන් විමන යනාදි සංකල්ප ඇසුරින් කවි සමයානුගත මුහුණුවර තිවු කොට තර්‍ය ලොව කෙරෙත් දුරස්ථ කෙරෙයි. එහෙත් මෙහිලා ප්‍රතිනිර්මාණය වන්නේ තත්කාලීන නූතන සමාජ අනුභූතියකි. අමරසේකර මෙය නිරායාසයෙන් සිදු කරන්නක් නොවන බව ලියනගේ අමරකීර්ති "නවකතාවාදීත්වය සහ සිංහල කවියේ අර්බුදය" යන මැයෙන් යුතු පුවත්පත් ලිපියෙහි දක්වන අදහස් ඇසුරින් හඳුනාගත හැකිය.

"සිංහල කාව්‍යයෙහි එක් දුර්වලතාවයක් ලෙස මුහු දකින කාව්‍ය අනවශ්‍ය ලෙස තර්‍ය, ඓතිහාසික යථාර්ථය සමග සමගාමී ඒ හා බද්ධ වූ නිර්මාණ විම ලෙස අමරසේකර මහතා මතු කරන තර්කයේ ඇත්තක් තියෙනවා. අමරසේකර මහතා මේ සඳහා යෝජනා කාව්‍ය කාල්පනික නිර්මාණ කළ යුතු බවයි. කාල්පනික නිර්මාණ සඳහා අප යොදාගන්නේ සංස්කෘතික සාහිත්‍යික ස්මෘතිය හා බැඳී වෙළී පවත්නා පැරණි වෘත්තාන්ත, ජාතක කතා හා ජන කතා ආදියයි යනුවෙන් ඒ මහතා ඊළඟට කියනවා"¹⁵

අමරසේකර අමල් බිසෝ කාව්‍ය නිර්මාණය මඟින් මෙම ලක්ෂණය ප්‍රබල ව විභද කරන අතර ඒ හා සාපේක්ෂව බැලූ කල සේකර ලියූ කිඳුරු කුමාරිගේ කතාව වෙනස් මුහුණුවරක් සංලක්ෂණය කරයි. කිඳුරු කුමාරිගේ කතාවෙහි වස්තු විෂය ජනශ්‍රැතිය යම් පමණකින් මූලාශ්‍රය කරගනිමින් නිර්මාණය කරන ලද්දකි. කිඳුරු විමන, කිඳුරු කුමරිය හා යකිනිය යනාදි වශයෙන් කාල්පනික මුහුණුවර ගොඩනගන සංකල්ප එහිලා හමුවුව ද සේකර කාල්පනිකත්වය තර්‍ය ලෝකය සමඟ සම්බන්ධ කරයි. කිඳුරු කුමරිය සමඟ ප්‍රේමයෙන් බැඳෙන්නේ මිනිස් කුමරුවෙකි. එහෙත් අමල්බිසෝ ග්‍රහණය කරගන්නේ රකුසෙකි. අමරසේකර සමස්ත අමල් බිසෝ කතාව ම කාල්පනිකත්වයෙන් අනූන ව නිර්මාණය කරන අතර අවසානයේ දී එය විමලාගේ වරද නිරවද්‍ය බව සනාථ කිරීමට යොදාගනී. අමල් බිසෝ මෙන් ම කිඳුරු කුමරිය ද යොවුන් වියට පත්වත් ම ගින්නෙන් දූවෙයි. කවින් දෙදෙනා ම ගින්නෙන් සංකේතාර්ථයෙන් රාග අත්තිය අර්ථවත් කරන බව පෙනේ. අමරසේකරගේ කාව්‍ය නිර්මාණය මුළුල්ලේ ම ගින්නේ ප්‍රබලත්වය තියුණු ලෙස අවධාරණය කෙරේ. ගිනි නැඟෙන කේන්ද්‍රස්ථානය වන්නේ රකුස් පුරයයි. ගිනි නැඟෙන්නේ රකුසන්ගේ ගතිනි. සියුමැලි අමල් බිසෝ එම ගින්නෙහි ගොදුරක් වේ.

"අහස පළා ගෙන නඟිනා
දෙරණ පළා ගෙන නඟිනා
දසන දිගන විහිදූ වනා
එගිනි කඳින් පුර දිලෙනා"¹⁶

¹⁴ Enabling Traditions: Four Sinhala Cultural Intellectualls,113.

¹⁵ සිඵම්ණ. පුත්තලස. (2006-04-02) iii.

¹⁶ අමල් බිසෝ, 49.

හිමවි පියස සුවඳ සඳුන් රන් විමනක තබා නොයෙක් උපදෙස් ලබා දුන් නමුත් අමල් බිසෝ ප්‍රකෘති ආවේගයන්ගෙන් මිදීමට නොහැකි තත්වයට පත්වෙයි. කවියා එගින්තේ ආකර්ෂණය හා තියුණු ක්‍රියාකාරීත්වය යළි යළි ඉස්මතු කරන්නේ ජනකවියෙහි පැනෙන අලංකරණ විධියක් වූ පුනරුත්තිය ද උපස්තම්භක කර ගනිමිනි. ඒ හා සාපේක්ෂ ව බැලූ කල සේකර රාගාග්නියේ දීප්තිය හා දැවීම නිර්මාණය කරන්නේ එතරම් තියුණු අයුරින් නොවේ. අමරසේකර ලෞකික ආරම්භණයන්හි බලපරාක්‍රමය අවධාරණය කරන විට සේකර ලෝකෝත්තර පසුබිමක රඳා හිඳිමින් දිවිය වෙළා ගත් අනිත්‍යතාව පිළිබඳ ගමය කරන සෙයකි.

"ලොවේ හැම සතට උරුමයි මේ නොවේ කිසිවකුත් ඒ ගැන නොම බවේ සරන සත ඒ ගිනි මැද දැවේ නිතින් නොහැකි ව ඉන්	ගින්න දන්න ඉන්න වළකින්න" ¹⁷
--	---

ගින්නෙන් මුදුනු වස් අමල් බිසෝ රඳවා ඇත්තේ හිමවි පියස රන් විමනක ය. කිඳුරු කුමරිය සිටින්නේ සයුර යට රිඳි කුළක් මුදුනේ ඇති රන් විමනක ය. ඔවුහු ක්‍රමයෙන් යොවුන් වියට පත්ව රූපශෝභාවෙන් ආභාස වෙති.

"ගෝමර මල්පෙති බඳ වට රූබර සිහිනිග සිහිනි ව ඇ පුළුලුකුල ද වට කොට නාඹර තුනුවිල මල්පෙති	ඉසුණා සැදුණා සැදුණා වැටුණා" ¹⁸
--	--

"දැල ළමැද අළු ගෝමර ඉසින බාල ළපටි අත් මාලා සලන ආල වඩන රූපෙන් මන බඳින කෝල සිතින් ඇස ලා වට බලන	ළදා ළදා ළදා ළදා" ¹⁹
--	---

අමරසේකර මන දූල්වෙන ගින්න හා සමගාමීව ඇය ගත ඇති වන විපර්යාසයන් ද වමන්කාරජනක ව ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමෙහිලා සමත් ය. එමෙන් ම ජනකවි සම්ප්‍රදායේ ආභාසය ද මනාව ධාවනිත කෙරෙන පරිද්දෙන් කාව්‍යෝක්ති ගොඩනගා තිබේ. ගෝමර, නාඹර, අළු ගෝමර, අත් මාලා යනාදී යෙදුම් ඒ සඳහා මනා උදාහරණ වේ. අමල් බිසෝහි කේන්ද්‍රීය ධාරණාව වන්නේ ගින්නෙන් දැවීම මිනිසන් බවට හිමි වරදක් වන බවයි. කවියා අමල් බිසෝ කුමරියගේ රූපශ්‍රීය වර්ණනා කරන්නේ ද එම අර්ථය කුළුගැන්වෙන අයුරිනි. ඇගේ ගතේ ප්‍රබෝධය වනාහි යොවුන් වියේ උතුරායනසුලු ජීව ශක්තිය ද අගවන්නකි. මෙහිලා අමරසේකර කාව්‍යෝක්ති ප්‍රතිනිර්මාණය කෙරෙන්න ජනකවියේ ආභාසය ලබන නමුත් මිනිස් ප්‍රකෘති ආවේග නිර්මාණයෙහිලා ජීවන දෘෂ්ටිය කෙරෙත් වඩාත් නූතනවාදී මුහුණුවරක් විශද කරන ආකාරය කැපීපෙනේ.

¹⁷ සේකර, මහගම, (2005). සක්වාලිහිණි. (තෙවන මුද්‍රණය). කොළඹ 10, එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ. 37 පිට.
¹⁸ අමල් බිසෝ, 50.
¹⁹ සක්වාලිහිණි, 38.

සම්ප්‍රදාය මත පිහිටා සිටීමත් ම ඔහු ස්ථාපිත කිරීමට වැයම් කරන්නේ යුවතියකගේ පාරිශුද්ධත්වය අභිමි වීම නොතකා හැරීම පිළිබඳ නූතන මතවාදයකි. “නූතනවාදය තුළ අද්‍යයනන ජීවිතය, තත්කාලීන සමාජ හා සමකාලීන විඥානය කාච්ඡාත්මක ලෙස නිරූපණය කිරීමට ගත් උත්සාහය අතින් ඔහු ටී. ඇස්. එලියට්, ඩබ්ලිවු. බී. යේට්ස් ආදී ඉංග්‍රීසි නූතනවාදී කවියන් හා සමතැන් ගනියි.²⁰ මේ හා සාපේක්ෂ ව බැලූ කල සේකර එබඳු කේන්ද්‍රීය අර්ථයක් ප්‍රබල ලෙස ගොඩනැගීමට වැයම් නොකරයි. ඔහු කිඳුරු කුමාරියගේ රූපශ්‍රීය වර්ණනා කරන්නේ ඇගේ යොවුන් රූපශ්‍රීය මතුනොව බොළඳ ළමා ස්වරූපය ද ඇඟවෙන පරිද්දෙනි. මෙහිලා සේකරගේ කාච්ඡ සංකල්පනා තරමක් දුබල වීමට ඔහු භාවිත කරන කාච්ඡ ආකෘතිය ද බලපා ඇත. අමල් බිසෝ කාච්ඡ නිර්මාණයෙහිලා අමරසේකර අවස්ථෝචිත ව විරිත් වෙනස් කරයි. අමල් බිසෝගේ වෛතසික ස්වභාව, රකුසන්ගේ ක්‍රියාකාරීත්වය, ගින්නේ දූවෙනසුලු බව ආදිය තිවු ලෙස සුවනය කිරීමට උචිත ලෙස දිගු විරිත් හා කෙටි විරිත් පරිභාවිතය ඇසුරින් වඩාත් විචිත්‍ර ව කාව්‍යෝක්ති නිර්මාණය කර තිබෙනු දැකිය හැකි ය. එහෙත් සේකර කිඳුරු කුමාරිගේ කතාවෙහිලා යොදාගන්නේ මාත්‍රා දහඅටකින් සමන්විත එක ම විරිතකි. ඒ අතර ම බොහෝ විට කවිවල මුල හා අග ආයාසයෙන් එළිසමය පිහිටුවීමට දරු උත්සාහය ද අර්ථය ලිහිල් කිරීමට බලපෑ අවස්ථා බහුල ව දක්නට ලැබේ. “ආකෘතිය වූ කලී වස්තු විෂයෙහි තර්කානුකූල ප්‍රතිඵලයක් බව වටහා ගැනීම සේකර කවියකු වශයෙන් සාර්ථක වීමට තුඩුදුන් වැදගත් කරුණකි.”²¹ එහෙත් මෙම කවි පෙළෙහිලා සේකර, වස්තු විෂය ඔප්නැංවීමට ආකෘතිය ඔච්චනය පූර්වක ව භාවිත කිරීමට අසමත් ය. අමරසේකර එම අභියෝගය සාර්ථකව ජයගනී.

අමල් බිසෝ ගින්නෙන් දූවෙන්නේ හුදු ප්‍රේමාන්විත බන්ධනයක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස නොවේ. ඇ ගින්නෙන් වෙළී රකුසු හඬට දොර අරින්නී ය. දුෂිතවූ පවිටු ලොව අතුරෙහි යුවතියකගේ පිවිතුරු බව රැකගැනීම ඉතා අසීරු කර්තව්‍යයක් බව අමරසේකරගේ නිර්මාණවල නිතින් හමුවන අදහසකි. අමල් බිසෝ කාච්ඡයෙහි ම හමුවන කතෘච කාච්ඡ නිර්මාණයෙහි ද මෙසේ පැවසේ.

“වසා ගත් පෙනි තුළ මුවා	කොට
ඒ අමා මකරන්ද	බිත්දූව
පළා බොන්නට මුව	අයාගත්
නැද්ද රකුසෙක් තව ම මේ	විල” ²²

සියුමැලි යුවතිය රකුසු ග්‍රහණයට හසුවීම හුදු රැවටීමක, අත්වැරදීමක හෝ ක්ෂණික ආවේගයක ප්‍රතිඵලයක් වන බව අමරසේකර පෙන්වා දෙයි. එහෙත් කිඳුරු කුමාරිය ගින්නෙන් දූවෙමින් මැදුරෙන් පිටවී ප්‍රේමාන්විත ග්‍රහණයකට හසුවන්නී ය. කිඳුරු කුමාරිය මිනිස් කුමරකු සමඟ සැලමුතු පෙමින් බැඳේ. කුමරු කෙරෙන් රකුසු මුහුණුවරක් දිස් නොවන අතර ඔවුන් හමුවේ පවත්නා බාධකය වන්නේ කින්තර යෝනියේ කුමරියකට මිනිස් කුමරකු සමඟ එක් ව විසීම නොකළ හැකිවීම යි. ඔවුන්ගේ ගින්න නිවෙන්නේ මරණයෙන් පසු ව පමණි.

²⁰ ඉලයප්ආරච්චි, එරික්, (2005). විචාර පත්‍රිකා. (පළමු මුද්‍රණය). කොළඹ 10, එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ. 26.
²¹ කුමාරසිංහ, කුලතිලක, (2002). නූතන කාච්ඡ විමර්ශන ලේඛන - ද්විතීය භාගය. (පළමු මුද්‍රණය). කොළඹ 10 ඇස්.ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ. 140.
²² අමල් බිසෝ, 38.

අවසානයේ ඔවුහු මරු සුවය පතති. බාධා විපත් දුරු කරනුව මරණය හැර අන්මඟක් නැති බව කවියා අවධාරණය කරයි. මෙය සුබවාදී ජීවන දෘෂ්ටියක් නොවේ. එය වනාහි ජනකවි අතුරෙහි ද හමුවන “මොකද කරන්නේ පුරුවෙ කළ පවට” වැනි නිගමනයකි. එහෙත් අමරසේකර ඊට වෙනස් දෘෂ්ටියකින් මිනිසන් බවට හිමි වැරදි නොතකා හැරීම පිළිබඳ අදහසක් ඉස්මතු කරයි. එහි දී මිනිස් සත්ත්වයාට ප්‍රාකෘතික ලිංගික ආවේගවලින් මිදිය නොහැකි බව අවධාරණය කළ ලෝරන්ස්ගේ දෘෂ්ටිය ද මෙහි දී අමරසේකර කෙරෙහි බලපා ඇති බව පෙනෙයි. අමල් බිසෝ කවිපෙළ සම්බන්ධයෙන් වැදගත් නිරීක්ෂණයක් ඒ. එම්. ජී. සිරිමාන්න, ‘ඩී.එච්. ලෝරන්ස් සහ ගුණදාස අමරසේකර නවකතා’ නමැති ලිපියෙහි දක්වයි.

“අප මෙහි දී ඇසිය යුතු වැදගත් ප්‍රශ්නයකි. ඒ විමලාට වූ සිද්ධිය හා අමල් බිසෝ ගින්නෙන් දැවීමයන කතුවරයාගේ අදහස කුමක්ද යනු යි. එය මිනිසන් බවට හිමි වරදක් වෙනැයි කතාකාරයා මුලදීම කියයි. එය වරදකැ යි කියන්නේ ඇයි? එය වරදක් බව පෙනෙන්නේ ථෙරවාද ඉගැන්වීම් හා වික්ටෝරියානු සමාජ සහායත්වය පිළිගත්තුවන්ටය.”²³

මේ පිළිබඳ ව තවදුරටත් විමසා බැලීමේ දී පෙනෙන්නේ කවි පෙළ ඇරඹුමේ දී විමලාගේ වරදෙහි නිරවද්‍යතාව ලොවට ඇසෙන සේ කියා පෑමට අදහස් කරන බව කීවත් අමරසේකර අමල් බිසෝ දොර හැරීම හා ගින්නෙන් දැවීම මහා විනාශයක් ලෙස නිරූපණය කර ඇති බව යි. එමඟින් සංකේතාත්මක ව ඇඟවෙන්නේ ඇගේ පාර්ශුද්ධිය අහිමි වීම බරපතළ වරදක් බවමැයි.

“නිදන් වසා සිටිය	දොරා
නිදස් පුරේ රුවන්	දොරා
ලෙවන් නුදුටු රුවන්	දොරා
ඇ ඇරියේ එවන්	දොරා
පිට පිට හෙණ හඬ	විහිදිණ
මිහිකන සත් යළක්	සැලිණ
සිරුර බිඳී ලේ	වැඟිරිණ
එගිනි මැදෙහි ඇ	බිලිවිණ” ²⁴

මෙම තත්ත්වය පැහැදිලි ව වටහා ගැනීම සඳහා නැවතත් ලාංකේය නූතනත්වයේ යථා ස්වභාව පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කළ යුතු වෙයි. මෙරට නූතනත්වය සමාජ පරිස්ථිතියේ සිදු වූ විපර්යාස හේතුවෙන් ඓතිහාසික වශයෙන් උත්පාද නොවූවක් බවත් එය යටත් විජිතවාදයේ අතුරු ඵලයක් බවත් පැහැදිලි කරුණකි. අමරසේකර පැවසීමට උත්සාහ කළ ප්‍රස්තුතයට පටහැනි අයුරින් තරුණියගේ පාර්ශුද්ධිය අහිමි වීම ලොව ම කම්පා කරවන්නක් ලෙස නිරූපණය වී ඇත්තේ ද තවමත් මෙරට නොනැසී පවත්නා සාම්ප්‍රදායික සමාජ ප්‍රතිමානයන්හි බලපෑම යටතේ ය. නූතනවාදී ලේඛකයෝ වික්ටෝරියානු සුවච්චවාදය හෙළා දුටුවහ.

²³ සිරිමාන්න, ඒ.එම්.ජී. (2002).ඩී.එච්. ලෝරන්ස් සහ ගුණදාස අමරසේකර නවකතා. විමසා නවකතා අංකය, කොළඹ 10 ඇස්. ගොඩනේ සහ සහෝදරයෝ. 113.

²⁴ අමල් බිසෝ, 64.

එහි නියමුවා වශයෙන් හඳුනාගත හැකි ඩී.එච්. ලෝරන්ස්ගේ කෘතීන්ගේ ආභාසය ලබා ලිංගික ආවේග නොබිය ව පිළිගත යුතු බව අමරසේකර ද බොහෝ නිර්මාණයන්හි නිරූපණය කර ඇති නමුත් ලාංකේය සමාජ පුරුෂාර්ථ මුළුමනින් ම ප්‍රතිකෂේප කිරීමට අපොහොසත් වූ අයුරු ද මේ අනුව හඳුනා ගත හැකි ය.

5. සමාලෝචනය

අමරසේකරගේ අමල්බිසෝ කාව්‍ය ග්‍රන්ථයෙහි පැනෙන අමල්බිසෝ යන මෑයෙන් යුතු නිර්මාණය හා මහගම සේකරගේ සක්වාලිහිණි කෘතියෙහි පැනෙන කිඳුරු කුමාර්ගේ කතාව කවි පෙළ පාදක කරමින් තත් කවීන් දෙදෙනා ජනකවියේ ආභාසය ලබන්නේ කවර ආකාරයෙන් ද යන්න මෙහිලා සාකච්ඡාවට බඳුන් කෙරිණි. එහි දී අමරසේකර වඩාත් නූතනවාදී ප්‍රවේශයකින් සාම්ප්‍රදායික අමල්බිසෝ කතාවේ අර්ථය නූතන අනුභූතියකට සම්බන්ධ කරන අයුරු සුවිශේෂ විය. සේකර ස්වකීය කාව්‍ය නිර්මාණයට ජනකවියේ ආලෝකය ලබන්නේ අමරසේකර මෙන් රැඩිකල් ස්වරූපයකින් නොව සාම්ප්‍රදායික බෞද්ධ ජීවන පුරුෂාර්ථ මත මැනවින් රඳා සිටිමින් බව ගම්‍යමාන වේ. එමෙන් ම සමාජ, සංස්කෘතික පරිස්ථිතිය මත පදනම් ව අමරසේකරගේ එකී රැඩිකල් ස්වභාව වුව යම් සීමාවක සිරගත වන අයුරු ප්‍රදර්ශනය වේ. ඒ ආශ්‍රයෙන් තත් කවීන් දෙදෙනාගේ කාව්‍ය භාවිතයෙහි එක් පැතිකඩක් හඳුනාගත හැකි ය.

6. නිගමනය

සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කල අමල් බිසෝ හා කිඳුරු කුමාර්ගේ කතාව යන කාව්‍ය නිර්මාණ ද්වය ඇසුරින් සුප්‍රකට කවීන් දෙදෙනාගේ කාව්‍ය භාවිතාව කෙරෙහි ජනකවිය බලපෑ අයුරු හඳුනාගත හැකි ය. එක ම ජනකවි සම්ප්‍රදායේ ආභාසය කවීන් දෙදෙනා කෙරෙහි බලපා ඇත්තේ විවිධත්වයක් සංලක්ෂණය කෙරෙන අයුරිනි. විශේෂයෙන් ඒ පසුබිමෙහි පවත්නේ අමරසේකරගේ හා සේකරගේ පෝෂණ අවකාශයේ විවිධත්වය, ජීවන දර්ශනයේ විෂමතාව හා කාව්‍ය ශිල්ප ධර්ම භාවිතයෙහි පළ කළ කුසලතාව යනාදියයි.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය

අමරසේකර, ගුණදාස, (1993). අමල් බිසෝ. (තෙවන මුද්‍රණය). කොට්ටාව, සාර ප්‍රකාශන.
අමරසේකර, ගුණදාස, (2009). උයනක හිඳ ලියූ කවි. (තෙවන මුද්‍රණය). බොරැල්ලේ මුල්ව, විසිදුනු ප්‍රකාශන.
සේකර, මහගම, (2005). සක්වාලිහිණි. (තෙවන මුද්‍රණය). කොළඹ 10, එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

ද්විතීයික මූලාශ්‍රය

- ඉලයප්ආරච්චි, එරික්, (2005). විචාර පත්‍රිකා. (පළමු මුද්‍රණය). කොළඹ 10, එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- කුමාරසිංහ, කුලතිලක, (2002). නූතන කාව්‍ය විමර්ශන ලේඛන, ද්විතීයික භාගය. (පළමු මුද්‍රණය). කොළඹ 10 ඇස්.ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- දනන්සුරිය, ජීනදාස, (2005). කලාත්මක පරිකල්පනය, කාව්‍ය විචාර චින්තා, (පළමු මුද්‍රණය). කොළඹ 10. ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- විජේගුණසිංහ, පියසීලි, (2005). නූතන සිංහල සාහිත්‍ය විචාරය, මාක්ස්වාදී අධ්‍යයනයක්. (දෙවන මුද්‍රණය) කොළඹ 10, එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- සිරිමාන්න, ඒ.එම්.පී. (2002).ඩී.එච්. ලෝරන්ස් සහ ගුණදාස අමරසේකර නවකතා. විමංසා නවකතා අංකය. කොළඹ 10 ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- සිඵම්භ. පුත්තලස. (2006-04-02) iii පිට.

References

- Dissanayake, Wimal, (2005). Enabling Traditions: Four Sinhala Cultural Intellectals. Boraesgamuwa, Visidunu Publications.
- Obeysekara, Ranjini, (1974) Sinhala Writing and the New Critics. Colombo, M. D. Gunasena.

සිංහල භාෂාවේ හල් ලකුණ හා හල් පිල්ල පිළිබඳ
විමර්ශනයක්

**An Analysis of Hal Lakuna and Hal Pilla in
Sinhala Language**

කේ.කේ.පී. පෙරේරා

Abstract

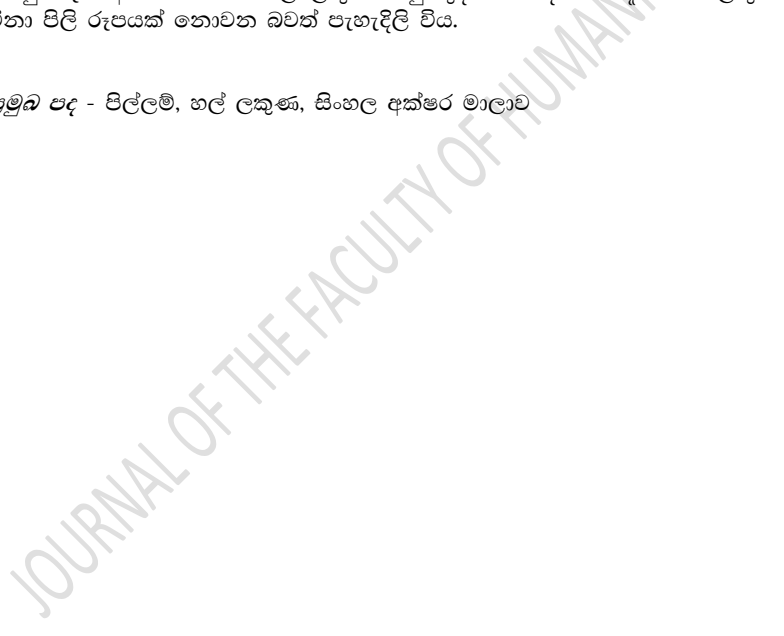
Modern Sinhala letters have been created as a result of a long history. However, current researchers and scholars of the Sinhala alphabet observe that they should be 'revised'. They desire that the obsolete characters, low usage characters, and characters with similar pronunciations should be removed. Another suggestion is that some different types of 'pillam' in the alphabet should be equaled by usage. In this research, we focused on the 'hal' mark. Moreover, the research problem of this article was 'what is the hull mark' and 'is it applied to all letters in the same pattern?' The purpose of this research is to reduce problems in the usage of 'hal' marks. Accordingly, it will focus on the origin and evolution of the 'hal' mark. It examines how to use modern language. This research has been used in inscriptions from the 8th century to the 16th century AD. Upon engaging in this research we recognized how we can use the 'hal' mark as a 'pillama' when writing 'ඵ' and 'ඹ'. We can also utilize the 'hal' mark as a pure consonant in all other cases; it is not a pillama but it is a part of pure consonant. Two patterns of 'hal' marks due to a long development of the Sinhala letters were observed.

Keywords: Pillam, 'Hal' Mark, Sinhala Alphabet

සාරාංශය

මෙම පර්යේෂණයේ දී අපගේ අවධානය යොමු වන්නේ සිංහල භාෂාවේ භාවිත පිළි රූපයක් වන හල් ලකුණ පිළිබඳවයි. හල් ලකුණ පර්යේෂණයට නිසි වන්නේ එහි පවතින ගැටලු සහිත ස්වරූපය හේතුවෙනි. මෙම පර්යේෂණයේ ගැටලුව නම්, හල් ලකුණ යනු කුමක්ද, එය සෑම අක්ෂරයක් සමඟ ම සමාන ස්වරූපයෙන් යෙදෙන්නේ ද? යන්නයි. ඒ අනුව මෙහි අරමුණ වන්නේ හල් ලකුණ භාවිතයේ වූ ගැටලු ස්වරූපය මගහරවා ගැනීමයි. ඒ සඳහා හල් ලකුණේ ආරම්භය හා විකාසය විමසා බැලෙන අතර ක්‍රි.ව. 8වන සියවසේ සිට ක්‍රි.ව. 16වන සියවස තෙක් ශිලාලේඛන ඒ සඳහා යොදා ගැනේ. පසුව එය නූතන සිංහලයට ගැළපෙන්නේ කෙසේදැයි විමර්ශනය කෙරෙනු ඇත. පර්යේෂණය අවසානයේ අවබෝධ වූයේ හල් ලකුණ පිල්ලමක් ලෙස මෙන් ම ශුද්ධ ව්‍යඤ්ජනයක් ලෙස ද යෙදෙන බවයි. හල් ලකුණ 'ඒ' සහ 'ඕ' සමඟ යෙදීමේ දී පිළි රූපයක් ලෙසත් සෙසු සෑම අවස්ථාවක ම හල් ලකුණ යනු ශුද්ධ ව්‍යඤ්ජනය දැක්වීමේ ලකුණක් වනා පිළි රූපයක් නොවන බවත් පැහැදිලි විය.

පමුඛ පද - පිල්ලම්, හල් ලකුණ, සිංහල අක්ෂර මාලාව

1. හැඳින්වීම

සිංහල භාෂාවේ පිළි යෙදීම සම්බන්ධ ගැටලු රැසකි. හල් කිරීම ද එවැන්නක් වන අතර හල්කිරීමේ ලකුණ භාෂාව තුළ යෙදෙන ස්වභාවය අනුව ප්‍රධාන කොටස් දෙකකට වර්ග කළ හැකිය. පළමු වැන්න ශුද්ධ ව්‍යංජන සහ දක්වීමේ දී යොදන හල් ලකුණයි. දෙවැන්න ව්‍යංජනයකට ස්වරාක්ෂරයක් එක්වීමේ දී දීර්ඝත්වය පෙන්වීම සඳහා ඇතැම් අවස්ථාවල දී යොදන හල් ලකුණයි. මේ හේතුවෙන් හල් ලකුණ හුදු පිල්ලමක් ලෙස දැක්වීම සුදුසු නොවේ. එනිසා ම හල් කිරීම පිළිබඳ නූතන සිංහලයේ පැහැදිලි කියැවීමක් නොමැත. මෙම පර්යේෂණයෙන් සිදු කෙරෙන්නේ හල් ලකුණේ ආරම්භය හා විකාශනය සලකා බලා නූතනයේ එය භාවිත විය යුතු ආකරය පිළිබඳ පැහැදිලි අවබෝධයක් ඇති කරවීමයි. ඒ සඳහා පළමු කොට පිළි යනු මොනවාද හල් ලකුණ පිළි ලෙස යෙදෙන්නේ කෙසේද හා ශුද්ධ ව්‍යංජනයක් ලෙස යෙදෙන්නේ කෙසේද යන්න විමසා බැලීමට නියමිතය.

2. පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

මෙම පර්යේෂණය සඳහා ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනය, කෞතුකාගාර නිරීක්ෂණය, සම්මුඛ සාකච්ඡා ආශ්‍රයෙන් තොරතුරු සපයා ගැනීම, *Epigraphia Zeylanica Vol I, II, III, IV, V, VI, VII, Inscription of Ceylon Vol I,II,V, VI, VII, VIII* ග්‍රන්ථ අධ්‍යයනය ආදිය ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය ලෙසත්, අනෙකුත් පර්යේෂණාත්මක ලිපි ලේඛන ද්විතීයික මූලාශ්‍රය ලෙසත්, තෘතීයික මූලාශ්‍රය වශයෙන් සඟරා, පුවත්පත් හා දේශන සටහන්, යනාදිය භාවිතයට ගැනේ.

3. සාහිත්‍ය විමර්ශන

මෙම පර්යේෂණය සඳහා පාදක කොට ගත් මූලාශ්‍රය අතර අක්ෂර රූප විකාසය හා පිළි භාවිතය පිළිබඳ ප්‍රාමාණික පර්යේෂණ සිදු වී ඇතත් ඒ අතරින් බහුතරය ක්‍රි.පූ 3වන සියවසේ සිට ක්‍රි.ව. 10වන සියවස තෙක් ලියැවුණ ඒවා ය. පී.ඊ.ඊ ප්‍රනාන්දු, බ්‍රාහ්මී ලේඛනවල පුරාක්ෂර විද්‍යාත්මක සංවර්ධනය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් කොට තිබේ. සද්ධාමංගල කරුණාරත්නගේ පර්යේෂණ නිබන්ධයක ද (*Epigraphia Zeylanica vol vii special volume*) මුල් කාලීන අක්ෂර විකාසය සම්බන්ධ තොරතුරු දක්වා තිබේ. තෙන්නකෝන් විමලානන්දගේ ‘**ක්‍රි.ව. 10වන සියවස දක්වා ලංකාවේ අක්ෂර විද්‍යාව**’ නම් පර්යේෂණ නිබන්ධය හා නන්දසේන මුදියන්සේගේ ‘**සිංහල අකුරුවල ඉතිහාසය**’ ග්‍රන්ථයේ ක්‍රි.ව. 10වන සියවස තෙක් අක්ෂර පිළිබඳ අධ්‍යයනය කොට ඇත. ඊට අමතර ව ජයසිරි ලංකාගේ ‘සිංහල වර්ණමාලාවේ විකාසය’ ග්‍රන්ථයේ ක්‍රි.ව. 10වන සියවස තෙක් අක්ෂර රූප විකාසය පිළිබඳ කරුණු දක්වා ඇති අතර ක්‍රි.පූ. 3වන සියවසේ සිට ක්‍රි.ව. 10වන සියවස තෙක් අක්ෂර රූප විකාසය හා තත් කල පරිච්ඡේදයෙහි සිංහල අක්ෂර කලාව කෙරෙහි භාරතයෙන් සිදු වූ බලපෑම පිළිබඳ ඔක්කම්පිටියේ පඤ්ඤාසාර හිමියන්ගේ ‘සිංහල අක්ෂර රූප විකාසය හා භාරතීය ආභාසය’ ග්‍රන්ථයෙන් ප්‍රාමාණික විග්‍රහයක් සිදු කොට තිබේ. තව ද *Epigraphia Zeylanica, yd Inscriptions of Ceylon* කාණ්ඩ ග්‍රන්ථවල ද පුරාක්ෂර සම්බන්ධ තොරතුරු අන්තර්ගත වේ. කොත්මලේ අමරවංශ හිමියන්ගේ ‘ලක්දිව සෙල්ලිපි’ (ග්‍රන්ථයේ ප්‍රස්ථාවනාව) ‘ලේඛන කලාවේ ආරම්භය හා විකාසය’ මැයෙන් අක්ෂර පරිණාමය පිළිබඳ තොරතුරු අන්තර්ගත ය.

ඉහත දක්වා ඇති පර්යේෂණවල අක්ෂර පරිණාමය යටතේ පිලි භාවිතය පිළිබඳව ද තොරතුරු ඇතුළත් වූවත් කේවල අධ්‍යයනයක් සිදු වී නොමැත. එමෙන්ම ක්‍රි.ව. 10වන සියවසේ සිට 15වන සියවස දක්වා පර්යේෂණ සිදු වී ඇත්තේ අල්ප වශයෙන් බැවින් හල් ලකුණ භාවිතයට පැමිණෙන්නේ ද ක්‍රි.ව. 8 වන සියවසෙන් පසු ක්‍රි.ව. 16වන සියවස දක්වා විම හේතුවෙන් හල් සංකේතය පිළිබඳ සිදු වී ඇති පර්යේෂණ අවම ය. පී.ඊ.ඊ ප්‍රනාන්දු *University of Ceylon Review vol viii* හි පළ කළ ලිපියක ක්‍රි.ව. 8 වන සියවසේ සිට 15වන සියවස දක්වා අක්ෂර රූප විකාසය හා පිලි යෙදුම පිළිබඳ අදහස් දක්වා ඇතත් එහි කේවල විග්‍රහයක් ඇතුළත් නොවේ.

4. සාකච්ඡාව

පිලි යනු මොනවාද?

හල් ලකුණ පිළිබඳ දහස් දක්වන ඩබ්ලිව්. එෆ්. ගුණවර්ධන,

ශුද්ධ ගාත්‍රාක්ෂරයෙක් වූ කලි හල් යනුවෙන් කියනු ලැබේ. ක්, ග්, ටී. ත් යනාදීහු හල් වර්ණයෙනයෝ වෙත්. හල් යනු පාණිනීය ව්‍යාකරණයෙහි තබන ලද නාමයකි. සියබසෙහි වනාහි හල් භාවයෙහි සංඥාව නම් අක්ෂරයෙන් ඔසවන ලද කොඩියකට සමාන වූ රේඛා ලක්ෂණයක් හෝ අක්ෂරය මතුයෙහි පිහිටුවන ලද හිස් පළඳනාවකට සමාන වූ රේඛා ලක්ෂණයක් හෝ වෙයි. මෙයින් පළමු කී ලක්ෂණය පිණිස කොඩි ගසට සමාන වූ සෘජු රේඛාවක් අක්ෂරාන්තයෙහි සිට උඩට අදිනු ලැබේ. ඒ වනාහි අක්ෂරාන්තය දක්ෂිණාවාත්ත වූ කල්හි ය. අක්ෂරය වාමාවාත්ත වූ කල්හි දෙවනුව කී ලක්ෂණ යොදනු ලැබෙයි. (ගුණවර්ධන,1959:78)

යනුවෙන් දක්වයි. එමෙන් ම හෙතෙම දක්වන්නේ මෙම අක්ෂර දක්ෂිණ ජම්බුද්වීපයේ උක්පත්ති ස්ථාන කොට ගත් බවයි. මේ ආකාරයට ගාත්‍රාක්ෂරයක ප්‍රකෘති ලක්ෂණය දැක්වීම පිණිස කිසියම් සලකුණක් අවශ්‍ය නොවුණත් අනෙකුත් සියලු ම ස්වර ගාත්‍රාක්ෂරය කෙරෙහි ආරූඪ කරන කල්හි විශේෂ ක්‍රමයක් අනුගමනය කළ යුතු අතර ම පිලි යැයි හඳුන්වන්නේ එම ක්‍රමය බව ගුණවර්ධනගේ අදහසයි.

මේ ක්‍රමය නම් ගාත්‍රාක්ෂරය හා සම්බන්ධයෙන් ස්වරය ලිවීම නොවේ. ස්වරය වෙනුවෙන් එක් සංඥාවක් ගාත්‍රාක්ෂරය කෙරෙහි යෙදීම වේ. (ගුණවර්ධන,1959:79)

පිලි සම්බන්ධයෙන් කමාරතුංග මුනිදාස මතය, ව්‍යාංජනය හා එක්වූ ස්වර ලිවීමේ ලා දක්වන ක්‍රමය පිලි බවයි. (කමාරතුංග,1963: 8.) පිලි පිළිබඳ අදහස් දක්වන මාතලේ සාසනතිලක හිමිට අනුව

ස්වරයක් ව්‍යංජනාරූඪ වීමේ දී ස්වරය ඇති බවට යොදන ලකුණු පිලි වෙයි.

උන්වහන්සේ පිලි යන වචනය සඳහා මුර්ධජ 'ළ' භාවිත කිරීම ද විශේෂයකි. පිලි යන්නට විවරණ සපයන ශ්‍රිතාත් ගනේවත්ත පවසන්නේ,

අක්ෂරවල දීර්ඝ හ්‍රස්ව ආදී හේද ද අක්ෂර සංයෝජනය ද ලේඛනය කොට දැක්වීම පිණිස එක්තරා ලකුණු විශේෂයක් අක්ෂර සමඟ යොදනු ලැබේ. මේ ලකුණුවලින් වැඩි කොටසක් හඳුන්වනුයේ පිලි හෙවත් පිල්ලම් යන නමිනි. (ගනේවත්ත,2003:37)

මෙහි දී පිලි යනු ස්වර සංකේත ම වශයෙන් නොදක්වා නව අර්ථයක් ලබා දී තිබේ. එහෙත් මේ ලකුණුවලින් වැඩි කොටසක් හඳුන්වනුයේ පිලි හෙවත් පිල්ලම් යන නමිනි යනුවෙන් දැක්වීමෙන් පැහැදිලි වන්නේ පිලි නම භාවිත නොකරන සලකුණු ද ඇති බවට දක්වන්නා වූ අදහසයි. සුවර්ත ගම්ලක් ද පිලි, පිල්ලම ආදී නම් නිර්දේශ කරමින් අර්ථ සපයා ඇතත් එහිලා සාම්ප්‍රදායික මතය මිස අන් යමක් පවසා නැත. පිලි ලෙස අර්ථ දැක්වීමෙහිලා වෙනසක් නොකළ ද රේඵය, රකාරාංශය ආදී ඇතැම් ව්‍යංජන සංකේත ද පිලි ලෙස දක්වා ඇත. පිලි යන්නට තවත් විවරණ සපයන්නකු ලෙස ජේ. බී. දිසානායක පවසන්නේ, එය ප්‍රධාන කොටස් දෙකක් අනුව වර්ග වන බවයි. එමෙන් ම ප්‍රාණාක්ෂර හා පිලි අතර වූ සබඳතාවක් ද මතු කරයි. ප්‍රාණාක්ෂරය යනු ස්වර ශබ්ද නිරූපණය කිරීම සඳහා යොදා ගන්නා අක්ෂර විශේෂයක් ලෙස දක්වන අතර එවැනි ස්වර ශබ්ද සිංහලයේ යෙදිය හැකි වන්නේ පාදයක මුල් ම ශබ්දය යෙදෙන විට පමණක් බවත් පදයෙහි වෙනත් තැනක ස්වර ශබ්ද යෙදේ නම් එතැන්හි එය දක්වන්නෙ වෙනත් ලකුණකින් බවත් දිසානායක පවසයි.

ස්වර ශබ්ද නිරූපණය කිරීමට පදයක මූල හැර වෙනත් තැන්ක යෙදෙන ලකුණු හැඳින්වීම සඳහා පිලි යන නම යෙදේ. ගාත්‍රාක්ෂරයක ගැබ් වන ස්වරය ඉවත් කරනු පිණිස යෙදෙන අල් ලකුණ අල් පිලි නමින් ද ව්‍යංජන ශබ්දයක් වෙනුවට යොදන පිලි ව්‍යංජන පිලි නමින් ද හඳුන්වමු. කොඩිය හා රැහැන අල් පිලි අතරට ද යංශය, රකාරාංශය හා රේඵය දකාරාංශය ව්‍යංජන පිලි අතරට ද ගැනේ. (දිසානායක,1995:14)

යන ප්‍රකාශය අනුව සෙසු බොහෝ දෙනෙකු සඳහන් කළ මත හා සාපේක්ෂ ව දිසානායක දක්වන මතය වෙසෙස් අරුතකින් සිටියි. සෙසු බොහෝ දෙනා රකාරාංශය, රේඵය හා යංශය පිලි ගණයට ම ඇතුළත් කළත් නිර්වචනය හා එය නොසැසඳේ.

දිසානායකගේ මතය හැරුණු විට ඉහත තොරතුරුවලට අනුව පෙනීයන්නේ පිලි යනු ස්වර අක්ෂර සංකේතයක් දරන්නා වූ ද සෑම ගාත්‍රාක්ෂරයක් සමඟ ම යෙදෙන්නා වූ ද විශේෂ භාවිතයක් බවයි. එහෙත් හල් ලකුණ පිලි ලෙස ගත නොහැකිදැයි ගැටලුවක් මතු වේ. ස්වරයක් නියෝජනය කරන සලකුණ පිලි ලෙස ගත්හොත් හල් කිරීම පිල්ලක් ද යන වග ගැටලුවකි. එහෙත් ඇතැම් ස්වර නියෝජනය කරමින් හල් ලකුණ ද ක්‍රියාත්මක වන අවස්ථා දක්නට ලැබේ. නමුදු හල් කිරීම තනි ව යෙදුණු කල එය පිල්ලක් නොවේ. පිලි යන අර්ථය සමඟ විමසූ විට කේවල හල් ලකුණ ශුද්ධ ව්‍යඤ්ජනය දක්වන සංකේතය විනා පිල්ලමක් නොවන බව කිව යුතු ය. හල් කිරීමේ සලකුණ තවත් පිලි සංකේතයක් සමඟ යෙදෙන විට එය පිල්ලක් බවට පත් වේ.

බොහෝ වචනවල මධ්‍යයට ශුද්ධ ව්‍යංජන යෙදෙන බැවින් හල් කිරීම ආකාර දෙකකින් භාවිතයේ දක්නට ලැබේ. **ම ව බ** සහ (රැහැන් සලකුණ) **ජ න් ක්** (කොඩි සලකුණ) යනු එම ආකාර දෙකයි ඒ අනුව මතු දැක්වෙන්නේ ව්‍යඤ්ජන මාලාවට හල් අක්ෂරය එක් කිරීමේ දී දැකිය හැකි ස්වභාවයයි. හෙවත් සිංහලයේ ශුද්ධ ව්‍යඤ්ජනයේ ස්වරූපයයි.

බ්	බ්	ග්	ස්	ච්	ග්
ච්	ඡ්	ජ්	ඤ්	ඤ්	ඡ්
ච්	ඡ්	ජ්	ඤ්	ඤ්	ඡ්
ච්	ඡ්	ජ්	ඤ්	ඤ්	ඡ්
ච්	ඡ්	ජ්	ඤ්	ඤ්	ඡ්
ච්	ඡ්	ජ්	ඤ්	ඤ්	ඡ්
ච්	ඡ්	ජ්	ඤ්	ඤ්	ඡ්
ච්	ඡ්	ජ්	ඤ්	ඤ්	ඡ්

1.2 රූපය

හල් කිරීම පිළි රූපයක් ලෙස ක්‍රියාත්මක වන්නේ අවස්ථා දෙකක දී පමණි. එනම් කොම්බුව සහ හල් කිරීම '**ඡ්**' ස්වරය දැක්වීමේ දී සහ කොම්බුව ඇලපිල්ල සහිත හල් කිරීමෙන් **ඡ්** ස්වරය නියෝජනය කරන සංකේත පිළි ලෙස ගත හැකි වේ. පෙර දැක්වූ පරිදි පිළි යනු ස්වරාක්ෂරයක් ව්‍යඤ්ජනයකට එක් වීමේ දී ස්වරය නියෝජනය කරන්නා වූ සංකේතය බැවින් ව්‍යඤ්ජන අක්ෂරයකට තනිව යෙදෙන හල් ලකුණ පිල්ලමක් සේ නොගත යුතු ය.

නූතනයේ පිළි භාවිතය පිළිබඳ ප්‍රධාන මතයක් පලකරන අජිත් තිලකසේන, සුවරිත ගම්ලත් වැනි උගත්තු පිළි සමරූපීකරණය පිළිබඳ සමාජ කතිකාවක් ගොඩ නගන්නට උත්සාහ දරති. ඊට හේතුවන්නේ එක ම පිල්ලම විවිධ අක්ෂර සමග රූප කිහිපයකින් ක්‍රියා කිරීමයි. මෙලෙස පිළි සමරූපීකරණය ගෙන එන්නේ ස්වර පිල්ලම් හා හල් පිල්ලම් සඳහා වන අතර එක ම සංකේතය සෑම අක්ෂරයක් සමග ම භාවිත කළ හැකි වන පරිදි වෙන ම හෝඩියක් ද නිර්මාණය කොට තිබේ. (තිලකසේන,2002:55)

ස්වර

උ	ආ	ඇ	ඈ	ඉ	ඊ
උ	උආ	උආ	උආ	උආ	උආ
(ඔ)	(ඔ)	(ඔ)	(ඔ)		
ඈ	ඈ	ඈ	ඈ		

මාත්‍රාංශ

.	ඛ	උ	ඌ	ඹ	ඹ
ඨ	ඨ	ඹ	ඹ	(ඹ)	ඹ
ඹ	ඹ	ඹ			

ව්‍යංජන

ඛ	ඛ	උ	ඌ	ඹ	ඹ
ඨ	ඨ	ඹ	ඹ	ඹ	ඹ
ඨ	ඨ	ඹ	ඹ		ඹ
ඨ	ඨ	ඹ	ඹ	ඹ	ඹ
ඨ	ඨ	ඹ	ඹ		
ඨ	ඨ	ඹ			ඹ
ඨ	ඨ				

1.2 රූපය

එහෙත් අක්ෂර ස්ථානගත කිරීම් පිළිබඳ විද්‍යානුකූලභාවයට මෙම හෝඩිය කොතෙක් දුරට ගැලපේදැයි සොයා බැලිය යුතුය. එසේම භාෂාවක අක්ෂර පරිණාමයේ ස්වභාවික පිහිටීම් හුදෙක් පහසුව උදෙසා වෙනස් කිරීම කොතරම් සාර්ථකදැයි විමසා බැලීම ද කලයුතු ය.

ඉහත තොරතුරු සියල්ල විමසා බැලූ විට පැහැදිලි වන කරුණ නම් සිංහල භාෂාවේ ව්‍යංජනවලට යෙදෙන සංකේත සඳහා පිලි, පිල්ල, පිල්ලම් යන නම භාවිත වන බවයි. එය තව දුරටත් විග්‍රහ කරන්නේ නම්,

ශුද්ධ ශාත්‍රාක්ෂරයක් ස්වරයක් හා සංයෝග වීමේ දී යොදන සංකේත,

ශුද්ධ ශාත්‍රාක්ෂරයක් ලෙස නොව තවත් පිලි රූපයක් ලෙස ඇතැම් ස්වර නියෝජනය කරන හල් සංකේතය,

පිලි, පිල්ල, පිල්ලම් යන නම්වලින් හැඳින්විය හැකි ය. ශුද්ධ ව්‍යංජනය සංකේතවත් කරන හල් සංකේතය පිලි ලෙස නම් නොයෙදේ. එය ව්‍යංජනය ස්වභාවයෙන් ම යෙදෙන්නක් මිස වෙන ම සංකේතයක් ලෙස ගත නොහැකි ය. ඒ අනුව හල් කිරීම ප්‍රධාන කොටස් දෙකක් යටතේ සාකච්ඡා කළ හැකි වේ.

දීර්ඝත්ව සලකුණ හෙවත් හල් පිල්ලේ ආරම්භය හා විකාසය

සිංහල භාෂාවේ පිලි සලකුණ ලෙස හල් ලකුණ පළමුව යෙදෙන්නේ එ අක්ෂරයේ දීර්ඝ ස්වරූපය සඳහන් කිරීමේ දී ය. ක්‍රි. ව. 10 වන සියවස දක්වා ඒ ස්වරයෙහි ව්‍යඤ්ජන සංයෝගයක් හඳුනාගත නොහැකි අතර ඕ ස්වරයේ ව්‍යඤ්ජනාරූඪ ස්වරූපය හමුවන්නේ තවත් සියවස් කිහිපයකට පසු ය. ඇතැම් ශිලා ලේඛනවල පෙළෙහි දීර්ඝ ඒ කාරයේ ව්‍යංජනාරූඪයක් දක්වා තිබුණ ද රූප එකකයේ ඇත්තේ හුස්ව 'එ'හි ව්‍යංජනාරූඪය යි. තවත් ශිලා ලේඛන කිහිපයක විවිධ ස්ථානවල යොදා ඇති 'ඒ'හි ව්‍යංජන සංයෝගය දෙයාකාරයකින් දක්නට ලැබේ. නිදසුනක් ලෙස බදුලු ටැම් ලිපියේ (E.Z. III, 1933: pl 5.) මේ අක්ෂරය යෙදූ 'වැලැක්මේ' යන්නෙහි එක් අවස්ථාවක කොම්බුව සමග ම අක්ෂරයට යොදන හල් කිරීම පැහැදිලි ව දක්නට ලැබුණත් තවත් ස්ථානයක එම වචනය ම යෙදී ඇත්තේ කොම්බුව හා ම අක්ෂරය පමණක් දක්වමිනි.

එහෙත් 12 වන සියවසේ දී පැහැදිලි ව ම දැකගන්නට ලැබෙන කොම්බුව සහ හල්කිරීමේ පිලි ද්වය බහුල ව භාවිත වන්නට වූ බව සෙල්ලිපි විමර්ශනයේ දී පෙනේ. 13 වන සියවසේ තත්ත්වය ද ඊට සමාන ය.

ඨේ (E.Z. II, 1929: pl 27) ඨේ (ශි.ලේ.ස IV, 2002: එලක9)

13 වන සියවසට අයත් කොට්ටන්ගේ ලිපියෙහි හමුවන 'ගේ' අක්ෂරය සඳහා යොදා ඇති හල් කිරීමෙහි සංකේතයේ පෙර යුගයට වඩා වර්ධනීය ස්වභාවයක් දක්නට ලැබීම ද විශේෂයකි.

සිංහලයේ භාවිත 'ඕ' අක්ෂරයේ ව්‍යංජනාරූඪය ද කාලයාගේ ඇවෑමෙන් භාවිතයට පැමිණි බවක් දක්නට ලැබේ. ක්‍රි. ව. 8, 9, 10 සහ 11වන සියවස් තෙක් 'ඕ' අක්ෂරයේ ව්‍යඤ්ජන සංයෝගයක් දක්නට ලැබුණේ නැත. පාලි, සංස්කෘතාදී මව් භාෂානූගත දීර්ඝ ඒ කාරයක් භාවිත නොකරන බැවින් ඕ ස්වරය හා ඒ ආශ්‍රිත භාවිතයන් සිංහලයට විශේෂ වුවක් සේ සැලකීම යෝග්‍ය යැයි සිතේ. අප සිතන පරිදි ඕ හි ව්‍යඤ්ජන සංයෝගය පළමු වරට දක්නට ලැබෙන්නේ 12 වන සියවසේ දී ය. 12 වන සියවසේ වුව ද මෙම අක්ෂරය ලේඛනගතවීමෙහිලා ප්‍රදර්ශනය කළේ දෙමුහුන් ස්වභාවයකි. විටෙක ශබ්දය දීර්ඝ වුවත් රූපය දීර්ඝ ව දක්නට නොලැබුණු අතර සියුම් අත්හදාබැලීම් ද ඒ අතර වූ බව හඳුනාගත හැකි ය. එමෙන් ම නූතනයේ අප භාවිත කරන දීර්ඝ එ කාර ව්‍යඤ්ජන සංයෝග සහිත බොහෝ පද හුස්ව ස්වරූපයෙන් ද දක්නට ලැබුණි.(E.Z. II, 1929: pl 13)

බොහෝ - බොහොජනයා **භෞතොජනයා**

ලෝභයෙන් - ලොභයෙන් **ලොභයෙන්**

වහන්සේවරුන් - වහන්සේවරුන් **වහන්සේවරුන්**

කීර්ති නිශ්ශංකමල්ලගේ පුවරු ලිපියෙහි (E.Z. II, 1929: pl 23) වැඩි වශයෙන් යෙදෙන **ලෝ** කාරය යුගයේ වෙනත් අක්ෂර හා සමගාමී ව බැලූ විට විශේෂ ක්‍රමවේදයකින් දක්නට ලැබේ. එනම් දීර්ඝ කොට දක්වන **ම**කාර ව්‍යංජනාරූචය සඳහා අක්ෂරයේ සාමාන්‍ය ස්වරූපයට කිසියම් වෙනසක් සිදු කිරීමයි.

ලොක ලෝක

ලොකය ලෝකය

ලොභයෙන් ලෝභයෙන්

මෙහි දක්වන ආකාරයට **ල** අක්ෂරය එම ලිපියේ ම නිවැරදි ස්වභාවයෙන් හෙවත් **ල** ස්වභාවයෙන් දක්වෙන්නේ ඕ කාරය සංයෝග වීමේ දී අක්ෂරය අවසානයේ යොදන ලද රේඛාවක් දිස් වේ. එය බොහෝ විට දක්නට ලැබෙන්නේ ද **ල+ම** සංයෝගයේ දී පමණක් වුව ද එම ස්වරූපය හිමි සංයෝගයේ දී ද

දකුණ හැකි ය. **භෞ** (E.Z. II, 1929: pl 13) මෙම ලිපියේ පුරාක්ෂර කියැවූ විද්වතා වුව ද මෙහි වූ සෑම අක්ෂරයක් ම දක්වා ඇත්තේ **ල+ම** සංයෝගයක් හෙවත් හ්‍රස්ව ස්වරූපයෙන් ය. ඇතැම් විට එය ලේඛකයා තම ලේඛනය ශෛලාරූඪ කිරීමේ දී දීර්ඝ ඕ කාරය දක්වීම සඳහා භාවිත කළ උපක්‍රමයක් විය හැකි ය. එවැනි **ල+ම** සංයෝග උතුරු දොරවුව ශිලා ලේඛනයේ (E.Z. II, 1929: pl 27) ද දක්නට ලැබීමෙන් පැහැදිලි වන්නේ ලේඛකයින් කිසියම් අන්තදාබැලීමක් කළා ද යන සැකයයි.

ලොකොප ලෝකොප

ලොකයා ලෝකයා

යනු ඒ සඳහා නිදසුන් වේ. පොළොන්නරුව ගල්පොත (E.Z. II, 1929: pl 20) විහාර හා ලීලාවතී රැජිනගේ ශිලා ලේඛනයෙහි (ශි.ලේ.ස.1,2000:ඵලක22) ද මේ ස්වරූපය දක්නට ලැබේ.

ලෙ. ලොවැස්සන් ලෙ. ලොකෙකමාන
 ලෙ. ලොක ලෙ. ලොවැඩ

ඒ අනුව පෙනෙන්නේ දීර්ඝ ඕ කාරය ව්‍යංජනරූඪ ව දැක්වීමෙහිලා විමර්ශනාත්මක යුගය ක්‍රි. ව. 12 වන සියවස බවයි. මේ වන විටත් හල් කිරීම, ඇලපිල්ල හා කොම්බුව පරිපූරණත්වයට පත් වුවත් එය යොදාගැනීමෙහිලා ගල්වඩුවා දැක්වූ මැලිකමක් හඳුනාගත හැකි ය.

13 වන සියවසේ දී 12 වන සියවසේ වූ අත්හදාබැලීම් වශයෙන් සැක පහළ කළ ස්වරූපය මැකී ගොස් අක්ෂරය සාමාන්‍ය තත්ත්වයට ම පත් ව තිබේ.
ලො (ශි.ලේ.සIV,2002: ඵලක9) එහෙත් මෙහි විය යුත්තේ ල්+ඕ සංයෝගයකි.

දීර්ඝ ස්වර සිංහලයට පැමිණියේ ක්‍රි. ව 8 - 10 සියවස්වල දී වුවත් 13වන සියවස තෙක් බිහි ව ඇති කිසිදු ලිපියකින් ඕ අක්ෂරයෙහි ව්‍යංජන සංයෝගයක් දක්නට නොලැබුණු බව පෙනේ. බොහෝ ශිලා ලේඛනවල දීර්ඝ ඕ සහිත ශබ්ද තිබුණ ද රූපයේ කිසිදු වෙනසක් නොවූ බව රූප ඵලක අධ්‍යයනයේ දී හෙළි විය. ක්‍රි.ව. 14 වන සියවසෙන් හමුවන ඕ ස්වරයේ ව්‍යඤ්ජන සංයෝග කෙබඳුදැයි මිළඟට විමසා බැලේ. මෙම යුගයේ දී ඕ ස්වරය ව්‍යංජනාරූඪ ව දැක්වීමේ දී කිසිදු පිලි රූපයක් එක් වූයේ නැති අයුරු නිදසුනක් මගින් හඳුනා ගත හැකි ය.

'බ්සෝවැ' යනුවෙන් ගඩොලාදෙණි ගිරි ලිපියේ එන වදන රූප ඵලකයේ දැක්වෙන්නේ **ඪො** (I.C.Vol.VIII,2007:pl,IX) **'බ්සෝවැ'** යනුවෙනි. එහෙත් Inscriptions of Ceylon හි දැක්වෙන කිත්සිරිමෙවන් කැළණි විහාර ලිපියෙන් මදක් වෙනස් රූපයක් හමු වේ.

ඪො (I.C.Vol.VII,2014:118)

මෙය දීර්ඝ ඕ ස්වරයේ හකාර සංයෝගයක් ලෙස ගත හැකි වුව ද **'බොහෝ'** යනුවෙන් දැක්විය යුතු තැන ශිලාලේඛන පෙළෙහි ඇත්තේ **'බොහො'** යනුවෙනි. මෙම රූපයේ හල් කිරීම ලෙස අප දක්වන සංකේතය, යුගයේ සෙසු හල්කිරීමේ ලකුණු සමඟ සැසඳෙන්නේ නැති බැවින් මෙය ගල්වඩුවාගේ වැරදි කැපුමක් ද විය හැකි ය. යුගයේ සෙසු ලිපිවල දීර්ඝ ඕ අක්ෂරයේ ව්‍යඤ්ජනාරූ ස්වරූප හමු නොවූණු බැවින් නිශ්චිත නිගමනයකට පැමිණීමෙහිලා අපහසුතා පැන නැගේ. ක්‍රි. ව. 15 වන සියවසේ රචනා වන බෙලිගල සන්නසේ පළමු වතාවට එමෙන් ම ඉතා පැහැදිලි ව **ක්+ඕ** සංයෝගයක් හමු වේ.

කෝ කෝ (කැ.වා,2005:9)

මෙවැනි රූපයක් දැදිගම ලිපියෙන් ද සපයා ගත හැකි ය.

මෙවැනි රූපයක් දැදිගම ලිපියෙන් ද සපයා ගත හැකි ය.

෧෩

බෝ (කැ.වං,2005:17)

එහෙත් වහරක්ගොඩ ලිපිය වැනි තවත් ලේඛන කිහිපයක නැවතත් නිවැරදි ව පිළි පිහිටුවා නොමැති ආකාරය දක්නට ලැබේ. මෙය ඕකාරය පමණක් නොව දීර්ඝ ඉස්පිල්ල වැනි පිලි ද හුස්ම ආකාරයෙන් ලේඛනගත කොට තිබේ. බොහෝ ලිපි ලේඛනවලට මෙම ගැටලුව පැන නැගෙන බැවින් හඳුනාගත හැකි වන්නේ මෙය යුගාවේණික දුර්වලතාවක් බවයි. ඉන් අනතුරුව එලඹී යුගවල එනම් ක්‍රි. ව. 17, 18 සියවස්වල දීර්ඝ ඔ හා ව්‍යංජන සංයෝග දැකිය හැකි අතර ම ඒවා නූතන ස්වරූපයට ද පත් ව ඇති බැව් හඳුනාගත හැකිය.

෧෪

(ශි.ලේ.ස IV, 2002: එලක3) නෝ (I.C.Vol IX, 2015 pl IX.)

එසේ වුව ද ඇතැම් ලිපිවල හල් කිරීම නොමැති ව වුව ද දීර්ඝ ඔ අක්ෂරයේ ව්‍යංජන සංයෝගය දක්වා තිබීම විශේෂත්වයකි. 16 වන සියවසට අයත් විජයබාහු රජුගේ ලිපිය මීට නිදසුනකි.

෧෫

(I.C.Vol.VIII,2007:9)

මේ අනුව පැහැදිලි වන්නේ මාතෘ භාෂානුගත ක්‍රමය අනුව යමින් ඒ සහ මී යෙදීම මුල් කාලීන ලේඛනවල දක්නට නොවුණත් ක්‍රි.ව 10වන සියවසින් පසු අක්ෂරවල සිදු වූ හුදෙකලා සංවර්ධනය මඟින් දීර්ඝත්වය සලකුණු කිරීම සඳහා ක්‍රමයක් නිර්මාණය කොටගත් බවයි.

ශුද්ධ ව්‍යාඤ්ඡනයෙහි වූ සලකුණ - හල් කිරීම භාවිතයේ ආරම්භය හා විකාසය

හල් කිරීමේ ලකුණ පළමුවරට හමුවන්නේ ක්‍රි. ව. 8 වන සියවසේ දී ය. මින් පෙර හල් අක්ෂර හෙවත් ශුද්ධ ව්‍යංජන යෙදුණේ සංයුක්ත ව වීම හේතුවෙන් හල් කිරීමේ සලකුණ කෙසේ හෝ දක්නට නොවී ය. අක්ෂරයේ ඉහළ දකුණු පසට වන්නට අදින ලද සිරස් රේඛාවකින් මෙම යුගයේ ශුද්ධ ව්‍යාඤ්ඡනය මෙන් ම සෙසු ස්වර නියෝජනාත්මක සංකේතවල ද හල් කිරීම සඳහා යොදා ගැනිණි. පිලි ලෙස යෙදෙන හල් කිරීමේ රූප විකාසයට පත්වූයේ කෙසේදැයි හඳුනා ගැනීම සඳහා මෙම යුගය වැදගත් වේ.

ද (E.Z. III, 1933: pl 17)

න (E.Z. III, 1933: pl 17)

ගැරඹිල සෙල්ලිපියේ පූර්වෝක්තාකාරයේ අක්ෂර කිහිපයක් යෙදුණ ද සංස්කෘත ලිපිවල නවදුරටත් හල් කිරීමක් නොවූයේ අක්ෂර සංයුක්ත ව ම ලියූ බැවිනි. ක්‍රි. ව 9 වන සියවසේ ද එහි විකාසනයක් නොවූයෙන් පෙර පරිදි ම යෙදෙන්නට විය.

න (ශි.ලේ.ස IV, 2002: ඵලක18) ඵලක5)

ඊ (ශි.ලේ.ස IV, 2002:

අනතුරුව ඵලම් ක්‍රි.ව. 10, 11, 12 යන සියවස්ත‍්‍රයේ ම හල් පිල්ලෙහි ස්වභාවයෙහි වෙනසක් නොවේ. විටින් විට විකල්ප රූප දක්නට ලැබුණ ද ඒවා අදාළ ශිලා ලේඛනයට පමණක් සීමා විය.

10 සියවස ඊ ඊ (ශි.ලේ.ස.1,2000:ඵලක24)

ඊ

(ශි.ලේ.ස.1,2000:ඵලක8) න

(ශි.ලේ.ස.1,2000:ඵලක20)

ඊ ම (E.Z. II, 1929: pl 8)

11 සියවස ඊ ඊ ම (E.Z. V, 1965: pl 20)

12 සියවස ඊ ල (ශි.ලේ.ස.1,2000:ඵලක14-15)

ක්‍රි. ව. 13 වන සියවසේ කොට්ටන්ගේ ශිලාලිපියේ 2 කොටසින් හල් කිරීමේ පළමු සංවර්ධන අවස්ථා ව විද්‍යාමාන වේ.

ඊ ස (E.Z. II, 1929: pl 13)

ඊ ග් (ශි.ලේ.ස IV, 2002: ඵලක 9)

ඒ හැරුණු විට සමාස පදවල පවා සංයුක්ත ව සංස්කෘතයෙහි දැක්වෙන අක්ෂර පැහැදිලි ව ම හල් ස්වභාවයෙන් දක්වා තිබේ. කොට්ටන්ගේ ශිලිලිපියෙහි පළමු කොටසින් මේ සඳහා නිදසුන් සායා ගත හැකි ය.

ශ්‍රීවිහාරාජචන්ද්‍රාචාර්යායෝ (ශි.ලේ.ස IV, 2002: ඵලක 9)

'ශ්‍රීමහාසම්මකපරම්පරායෙන්' යනු එම අර්ථයයි. ඒ අනුව හල්පිලි යෙදීමෙහි තවත් ගැටලුවක් පහළ වේ. එනම් අක්ෂරයේ අන්තය ඉහළ කෙළවරෙන් වන්නේ නම් කොඩිය හෙවත් හල් කිරීම නොව රැහැන භාවිත කෙරේ. සෙසු අක්ෂර සියල්ලට ම යොදන්නේ කොඩියයි. නූතන භාවිතය එසේ වුව ද ක්‍රි. ව. 13 වන සියවස දක්වා ම සෑම අක්ෂරයකට ම යොදා ඇත්තේ කොඩිය ම බව පෙනේ. ඉහත නිදසුනෙන් ද එය මැනවින් අවධාරණය වේ.

ඉ (ශි.ලේ.ස IV, 2002: එලක 9)

ක්‍රි.ව. 14වන සියවස වන විටත් එක ම පිලි රූපය භාවිත කළ ද නූතනයේ දී හල් කිරීමේ සලකුණු වර්ග දෙකක් දක්නට ලැබේ. එහෙයින් කොඩි සලකුණ ලෙස හඳුන්වන ස්වරූපයේ පිල්ල ක්‍රි. ව. 13 වන විට නූතන ස්වරූපයට පත් ව තිබුණත් දෙවැන්න වූ රැහැන් සලකුණ භාවිතයේ තිබුණේ නැත. සියලු ම අක්ෂර සඳහා යෙදුණේ කොඩි සලකුණ පමණි. නූතනයේ රැහැන් සලකුණ යෙදෙන ව්‍යංජන අක්ෂර ලෙස බ, ඔ, ච, කධ, ට, ඩ, ඔ, ම, ඹ, ව යන අක්ෂර හඳුනාගත හැකිය. එහෙත් ක්‍රි.ව. 14වන සියවසේ දී මෙවැනි අක්ෂර සඳහා ද යෙදුණේ කොඩි සලකුණයි. සාමාන්‍ය පරිදි ඉහත සෑම අක්ෂරයක් ම අවසන් වන්නේ ඉහළ වම් පසිනි. වම් පසින් අවසන් වීම නිසා ම අක්ෂර පරිණාමයේ දී රැහැන් සලකුණ යෙදුවේ යැයි සිතිය හැකිය.

ක්‍රි.ව. 14 වන සියවස අයත් හල් පිලි අතර මතු දැක්වෙන නිදසුන් විමසුව මනාය. මෙහි දී විශේෂ අවධානය ඉහත අක්ෂර 12 උදෙසා ය. එයින් රූප විකාසය මැනවින් පැහැදිලි කිරීම උදෙසා ම අක්ෂරය යොදා ගැනීම යෝග්‍ය වේ. ඊට එක් හේතුවක් වන්නේ යුගයේ බහුල ව ම අක්ෂරය යෙදී තිබීම යි.

ඉ (E.Z. III, 1933: pl 27.)

ඉ (E.Z. III, 1933: pl 2)

ඉ (ශි.ලේ.ස IV, 2002: එලක27)

ඉ (ශි.ලේ.ස IV, 2002: එලක17)

ඉ (ශි.ලේ.ස IV, 2002: එලක17)

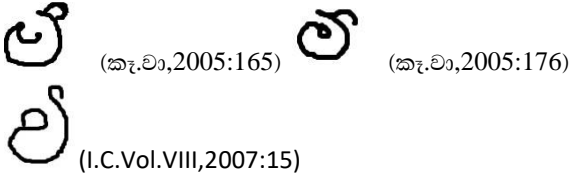
ඉ (කැ.ව,2005:176)

ඉ (I.C.Vol.VII,2014:118)

ඉ (I.C.Vol.VII,2014:pl IX)

ඉ (කැ.ව,2005:158)

ඉහත සඳහන් ම අක්ෂරවලින් වැඩි කොටසක් කොඩිය සහිත හල්කිරීම බව හඳුනාගත හැකි අතර ම අංපිටිය ලිපිය හා ගණේගොඩ සන්නසේ වූ ම අක්ෂරය විශේෂ ය. එහි වූයේ සංවර්ධනය වූ ස්වරූපයකි. ක්‍රි. ව. 15 වන සියවසට අයත් ම අක්ෂරය යෙදීමේ ස්වභාවය පහත පරිදි ය.

15 වන සියවසේ දක්නට ලැබේ සෑම ම අක්ෂරයක් සඳහා ම යෙදුණු හල් සලකුණු 14 වන සියවසට වඩා සංවර්ධනය වූ ස්වභාවයක් පෙන්නුම් කරන අතර ම හල් කිරීමේ දී කොඩි සලකුණට වඩා වෙනස් වූ ස්වරූපයකින් පෙනී සිටී මෙම ස්වභාවය සෙසු අක්ෂර 11 කෙරෙහි ද බල පෑ ආකාරය දක්නට ලැබෙන අතර ඒ, ඕ, ඹ ස්වර ඉහත දක් වූ බ, ඹ, ව, කඩ, ට, ඩ, ඬ, ධ, බ, ම, ඹ, ව යන ව්‍යඤ්ජන අක්ෂර 12 සමඟ සංයෝග වීමේ දී ද මෙම විශේෂත්වය දක්නට හැකි විය.

ක්‍රි. ව. 16 වන සියවසට අයත් දෙවුන්දර දේවාල සන්නසේ වූ විශේෂ ම කාර යෙදීම මැනවින් අධ්‍යයනය කිරීමෙන් පෙනීයන්නේ අක්ෂරාන්තය ඉහළ වම්පසින් වූ කල හල් ලකුණ යෙදීමේ වේගවත් භාවය හේතුවෙන් ද තල පත්වල ලිවීමේ දී හා සන්නසේ රචනයේ දී එකී වේගය වැදගත් බැවින් ද කොඩි සලකුණෙහි ම තවත් දිගුවක් ලෙස රැහැන් ලකුණ සිංහල පිලි අතරට එක් වූ බවයි.

5. පර්යේෂණ ප්‍රතිඵල

පූර්වෝක්ත අධ්‍යයනයන් මත පෙනී යන්නේ හල් කිරීම ප්‍රධාන ක්‍රම දෙකක් අනුව වර්ග කළ හැකි බවයි ශුද්ධ ව්‍යඤ්ජනයක් ලෙස පවතින සෑම අක්ෂරයක ම හල් ස්වරූපය පවතින බව සහ ඒ සහ ඕ යන ස්වර ව්‍යඤ්ජනාරූඪ වන විට තවත් පිල්ලමක් හෝ කිහිපයක් සමඟ හල් ලකුණ යෙදෙන බව හඳුනාගත හැකි අතර ම හල් කිරීම පිලි රූපයක් වන්නේ ඒ සහ ඕ ස්වර ව්‍යඤ්ජන හා සංයෝග වීමේ දී පමණි.

එමෙන් ම හල් ලකුණ ශුද්ධ ව්‍යඤ්ජනයක් ඇඟවීමේ දී හෝ ස්වර ව්‍යඤ්ජනාරූඪ වීමකදී යන කවර ලෙසකින් පැවතිය ද අක්ෂරවල හැඩය අනුව ද හල් ලකුණේ ස්වරූප දෙකකි.

ඒ අනුව බ, ඔ, ච, ඤ, ට, ඩ, ධ, ඛ, ම, ඹ, ව යන අක්ෂර සඳහා යෙදෙන්නේ රැහැන් සලකුණ වන අතර සෙසු සෑම ව්‍යංක්ෂණයක් සඳහා ම කොඩි සලකුණ යෙදේ. ක්‍රි.ව. 14වන සියවස තෙක් සෑම අක්ෂරයක් සඳහාම යෙදුණේ කොඩි සලකුණ පමණක් වුව ද අක්ෂර ලිවීමේ හා විකාසනයේ ස්වභාවික ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ක්‍රි.ව. 15වන සියවසේ දී හල් කිරීම ස්වරූප දෙකකට වෙන් විය. එනම් රැහැන සහ කොඩිය වශයෙනි. එයට හේතු වූ ප්‍රධාන සාධක කිහිපයකි.

අක්ෂරාන්තය ඉහළ දකුණු කෙළවර ඇති විට- මෙවැනි අක්ෂරවල පන්හිද එසවීමකින් තොර ව කොඩි සලකුණ දැමිය හැකි වූ බැවින් කොඩි සලකුණ වෙනස් නොවීම.

අක්ෂරාන්තය දකුණුපස පහළ කෙළවර ඇති විට - මෙවැනි අක්ෂරවල පන්හිද ඔසවා වක්‍රාකාර පෘෂ්ඨය මත කොඩි සලකුණ යෙදූ බැවින් එහිලා වෙනසක් සිදු කළ නොහැකියාව මත කොඩි සලකුණ වෙනස් නොවීම.

අක්ෂරාන්තය ඉහළ වම් කෙළවර ඇති විට - කොඩි සලකුණ යොදන්නේ අක්ෂරයේ ඉහළ දකුණු පස බැවින් මෙවැනි අක්ෂර රචනයේ දී පන්හිද එසවීමට සිදු වේ. එය වේගයට බාධාවකි. ඒ සඳහා විකල්පයක් ලෙස පන්හිද අක්ෂරාන්තයේ සිට ආපසු දකුණුපසට ගෙන එයින් ඉහළට කොඩි සලකුණ යොදා තිබේ. දෙවුන්දර දේවාල සන්නස

මීට කදිම නිදසුනකි. එය කලක් ගතවීමේ දී වශයෙන් පරිණාමයට පත් බව හඳුනාගත හැකි ය.

6. නිගමනය

භාෂාවක අක්ෂර නිර්මාණය වන්නේ ස්වාධීනතා, සෙසු භාෂා මෙන් ම ලේඛකයාගේ ලේඛන හැකියාව හා ලිවීමේ උපකරණ හේතුවෙනි. පොදුවේ ගත් කල අක්ෂර ප්‍රභවය හා විකාසය වන්නේ සමාජ අවශ්‍යතාව මතය. එකී සියලු අවශ්‍යතා වනාහී නිර්මාණශීලී භාෂාවක උත්පත්තියයි. සිංහල භාෂාවේ හල් සලකුණ ද භාෂාත්මක ස්වාධීනතාව මතු කරන තවත් එක් සාධකයකි. මාතෘ භාෂා අනුව සැකසී සමාජ ප්‍රවණතා හා අවශ්‍යතා මත පදනම් ව ආවේණික ලක්ෂණ ප්‍රකට කරන මෙම හල් සලකුණ සෙසු භාෂාවලින් සිංහල භාෂාව වෙසෙසා දක්වන්නකි. හල් ලකුණ විකාසනය වීම පිළිබඳ දීර්ඝ ඉතිහාසය විමර්ශනය මගින් පෙනී යන්නේ නූතනයේ අප විසින් භාවිත කරනු ලබන හල් ලකුණේ ස්වරූපද්වය ඒ ඒ අක්ෂර විකාසනයේ ස්වාධීනතාව ප්‍රකට කරන බැවින් ලේඛනය නිවැරදි වන්නේ එවන් විකාසන අවස්ථා අනුව නූතන හල් ලකුණ සකසා ගැනීමෙනි. ඒ අනුව බ, ඔ, ච, ඤ, ට, ඩ, ධ, ඛ, ම, ඹ, ව අක්ෂර සඳහා රැහැන් සලකුණ යෙදීමත් සෙසු සෑම ව්‍යංක්ෂණයක් සඳහා ම කොඩි සලකුණත් යෙදීමත් අප අනුගමනය කළ යුතු නිවැරදි ක්‍රමයි. එහි දී ඒ සහ ඕ ස්වර ව්‍යංක්ෂණාරූඪ වීමේදී හල් පිල්ල හෙවත් දීර්ඝත්ව සලකුණ සඳහා පිලි යන නාමය යෙදිය හැකි වුවත් ශුද්ධ ව්‍යංක්ෂණ දක්වීමේ දී යෙදෙන හල් සලකුණ පිල්ලමක් නොවන බවත් පැහැදිලි වේ.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

ද්විතියික මූලාශ්‍රය

- අමරවංශ ගිම්, කොත්මලේ. (2014). *ලක්දිව සෙල්ලිපි*. ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ කොළඹ.
- හැලෝගම, විමලසේන. (2003). *ශ්‍රී ලාංකික අක්ෂර මාලාවෙහි ආරම්භය*. ආර්ය ප්‍රකාශනයේ වරකාපොළ.
- දිසානායක, ජේ.බී. (2006). *සිංහල අක්ෂර විචාරය*. සුමිත ප්‍රකාශනයේ කළුබෝවිල.
- පඤ්ඤාසාර ගිම්, ඔක්කම්පිටියේ. (2005) *සිංහල අක්ෂර රූප විකාශය හා භාරතීය ආභාසය*. කර්තෘ ප්‍රකාශන නුගේගොඩ.
- පරණවිතාන, ඇස්. සහ පීටර සිල්වා. ඇම්. එච්. (2009). *සීගිරි ගි විසරණ 1වැනි කාණ්ඩය*. අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව කොළඹ.
- ප්‍රනාන්දු, පී.ඊ.ඊ.(පරි.) (2008). තිස්ස කාරියවසම්. *සිංහල අක්ෂර මාලාවේ සම්භවය හා විකාශය*. ශ්‍රී ලංකා ජාතික ග්‍රන්ථ සංවර්ධන මණ්ඩලය බත්තරමුල්ල.
- බෙල්, එච්. සී. පී. (පරි.) (2005) කොත්මලේ කේ. බී. ඒ. එච්මන්. *කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කය පිළිබඳ වාර්තාව* පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව කොළඹ.
- සිල්වා, දොන් මර්කිනු. (පරි.) (2000). කරුණාරත්න සද්ධාමංගල. *ශිලා ලේඛන සංග්‍රහය I*. පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව කොළඹ.
- දිසානායක, ජේ.බී. (1995). *සමකාලීන සිංහල ව්‍යාකරණය*. ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ කොළඹ.

References

- Inscriptions of Ceylon Vol I. (1970). paranavitana.s. Published by the Department of Archaeology Ceylon.
- Inscriptions of Ceylon volumeVII. (Ed.) (2014). Ranawella.SirimalPublished by the department of archaeology Sri Lanka.
- Inscriptions of Ceylon. vol V. (Ed.) (2001). Ranawella. G. S. part 1 Published by Department of Archaeology. Sri Lanka.
- Inscriptions of Ceylon. vol V. (Ed.) (2004). Ranawella. G. S. part II Published by Department of Archaeology. Sri Lanka.
- Inscriptions of Ceylon part VIII. (Ed.) (2007). Ranawella. G. S. Published by Department of Archaeology. Sri Lanka.
- Epigraphia Indica vol I- XXXVI (Ed.) (1892). Burgess.Jas. Printed and Published by the Superintendent of government printing India.
- Epigraphia Zeylanica vol IV. (1934). Codrington. H.W. and Paranavithana.S. (Ed.) Government of Ceylon, Oxford University press.
- Epigraphia Zeylanica vol II. (1928). Wikramasinghe. Don mMarthino De Silva. (Ed.) Government of Ceylon Oxford University press.
- Epigraphia Zeylanica vol I. (1912). Wikramasinghe. Don mMarthino De Silva. (Ed.) Government of Ceylon. Oxford University.
- Epigraphia Zeylanica vol V. (1965). Paranavitana. S. godakumbura. C.E. Archaeological Department Ceylon.

- Epigraphia Zeylanica, vol III. (1933). Paranavitana, S, London Oxford University Press.
- Epigraphia Zeylanica vol VII. (1984). Karunaratne .Saddamangala. Published by Department of Archaeology. Sri Lanka'
- Epigraphia Zeylanica vol II. (Ed.) (1929). Wickremasinghe. Martino De Silva. published for the government of Ceylon by Humphrey milfo oxford university press.

JOURNAL OF THE FACULTY OF HUMANITIES -28

2020 රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මාන අවසන් වටයේ කෙටිකතා

පිළිබඳ විමර්ශනයක්

Short stories of the National Literary Awards

Festival 2020: A review

එච්.ඩබ්ලිව්.බී. සම්පත්

Abstract

This article is a review on the short story books nominated for the final round of the National Literary Awards Festival (2020) which is the main literary award competition of Sri Lanka. This is based on primary and secondary data. Short story books which were selected for the final round and the other relevant short story books stand as the primary data. Discussions of many critics on this context stand as the secondary sources. The research problem is the investigation of the suitability of these selected books. Kankotage Premaya (Amiththa Weerasinghe), Kedapath Dahasak (Jayathilaka Kammellaweera), Dan pandurata a Reheyya (Amali Anupama Mallawa Arachchi), Marene Drive (Anurasiri Hettige), Wishramika Pemwathiya (Erik Ilayaparachchi) Sithuwamen Nerapu Kindurek (Sumudu Niragee Senevirathne) and Sihina Kumara (Mahinda Rathnayeka) are the short story books selected for the final round. Wishramika Pemwathiya is the greatest short story collection published in 2020.

Keywords: National literary awards festival, Final round, Wishramika Pemwathiya

සාරාංශය

2020 වසරේ රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මානෝත්සවයේ අවසන් වටය නියෝජනය කිරීම සඳහා තෝරා ගැනුණු කෙටිකතා පොත් පිළිබඳ ව විමර්ශනයක් සිදු කිරීම මෙම ලිපියේ අරමුණයි. ශ්‍රී ලංකාවේ වාර්ෂික ව පැවැත්වෙන සම්මානෝත්සව අතුරින් රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මානෝත්සවය විශේෂ වනුයේ එය රජයේ මැදිහත් වීමෙන් සිදු කෙරෙන නිල කටයුත්තක් වන බැවිනි. රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මානෝත්සවයේ අවසන් වටය සඳහා නිර්දේශිත කෙටිකතාවලින් උසස් කෙටිකතා ලක්ෂණ දක්නට ලැබේ ද? එම කෘති සම්මාන පිදීමකට කෙතරම් සුදුසු වේ ද? යන්න විමසා බැලීම මෙහි පර්යේෂණ ගැටලුව වේ. මෙය ප්‍රාථමික හා දිවිනීයික මූලාශ්‍රයන් ඇසුරු කොට ගනිමින් සිදු කෙරෙන පර්යේෂණයකි. 2020 රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මාන අවසන් වටය සඳහා නිර්දේශිත කෙටිකතා පොත් ඇතුළුව මෙම අධ්‍යයනය සඳහා යොදා ගැනෙන කෙටිකතා පොත් ද රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මාන උත්සවයට අදාළ සමීක්ෂණ පත්‍රිකා, සමරු කලාප ආදිය ද මෙහි ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය වේ. ප්‍රස්තුත පොත් හා සම්මානෝත්සව පිළිබඳ විචාරක මත ඇතුළත් පළ කිරීම් ද්විතීයික මූලාශ්‍රය වේ. මෙහි දී සිදුවන්නේ ප්‍රස්තුත කෙටිකතා තුලනාත්මක ව විමසමින් ඒවායේ සාධනීය හා නිෂේධනීය ලක්ෂණ විමසා බැලීමයි. රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මානෝත්සවය ඇතුළු ව ශ්‍රී ලංකාවේ පැවැත්වෙන ජාතික මට්ටමේ සාහිත්‍ය සම්මානෝත්සව ගණනාවක තීරකවරයකු වශයෙන් කටයුතු කිරීමෙන් පර්යේෂකයා ලද අත්දැකීම් ද මේ ලිපිය සඳහා පාදක කොට ගැනෙන නමුදු මෙම විමර්ශනය හුදෙක් ස්වාධීන අදහස් හුවා දක්වන්නකි. 2020 වසරේ රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මාන අවසන් වටය සඳහා කෙටිකතා පොත් හතක් නිර්දේශ වුව ද ඒවා අතුරින් බහුතරයක උසස් කෙටිකතා ලක්ෂණ විද්‍යමාන නොවන බවත් මැරීන් ඩීරයිව් (අනුරසිරි හෙට්ටිගේ), විශ්‍රාමික පෙම්වතිය (එරික් ඉලය්ආරවිච්) යන පොත් දෙකෙහි කිසියම් තරමක සාර්ථකත්වයක් විද්‍යමාන වන බවත් මෙහි අවසානයේ නිගමනය කෙරෙයි.

ප්‍රමුඛ පද : 2020 රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මානෝත්සවය, අවසන් වටය සඳහා නිර්දේශිත කෙටිකතා, උසස් කෙටිකතා ලක්ෂණ, මැරීන් ඩීරයිව්, විශ්‍රාමික පෙම්වතිය

1. ප්‍රවේශය

සිංහල භාෂාවෙන් ඉදිරිපත් කෙරෙන සෞඛ්‍ය සාහිත්‍යාංග සමඟ සැසඳීමේ දී අද්‍යයන සිංහල කෙටිකතාව තරමකින් වත් උසස් මට්ටමක පවත්නා බව කීම අතිශයෝක්තියක් නොවේ. පාඨක ලෝකයා මතු නො ව නිර්මාණකරුවන් හා විචාරකයන් ද ඇතුළු විට සාහිත්‍ය කෘතියක උසස් පහත් බව තීරණය කරන්නා වූ නිර්ණායක වනුයේ එම කෘතියෙන් පිටපත් කියක් අලෙවි වී තිබේ ද, කී වරක් මුද්‍රණය වී තිබේ ද, සම්මාන උත්සව කියක අවසන් වටයේ නියෝජනය වී තිබේ ද, සම්මාන කියක් ලබා තිබේ ද, පිළිගත් විචාරකයන් හා උගතුන් කී දෙනෙකු විචාර පළ කර තිබේ ද වැනි කරුණු ය. ඒවා ඒ ආකාරයෙන් ම පිළිගැනීම සහේතුක නොවෙතත් කවර සීමා යටතේ වුවත් පොතක් සැලකිය යුතු පාඨක හා විචාරක පිරිසකගේ අවධානයට ලක්වීම මෙන් ම සම්මානෝත්සව සංවිධායකයන්ගේ නිර්ණායකත් සම්මාන විනිසුරුවන්ගේ රුචිකත්ව, භාවාකල්පාදියත් පදනම් කොට ගැනුණු ඇගයුම්ශීලී කාර්යයකින් වුවත් උසස් යැයි කිසියම් අගය කිරීමකට පත් වීමත් සාපේක්ෂ ව ගත් කල වැදගත් ය. වාර්ෂික ව පැවැත්වෙන පොත් ප්‍රදර්ශනයත්, සම්මානෝත්සව කිහිපයක් නොවන්නට දැනට පළ වන පොත් සංඛ්‍යාව කිහිප ගුණයකින් ම අඩු විය හැකි බව කිව යුතු නො වේ.

වාර්ෂික ව සිංහල කෙටිකතා උදෙසා සම්මාන ප්‍රදානය කෙරෙන උත්සව කිහිපයක් ම දැනට පැවැත්වේ. රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මාන, විද්‍යාදාය සාහිත්‍ය සම්මාන, ගොඩගේ සාහිත්‍ය සම්මාන, රජන පුස්තක සම්මාන ආදී වශයෙන් ඒවා පෙළගැස්විය හැකි වේ. මෙවැනි සම්මානයකට නිර්දේශ වීමෙන් පොතකට පිළිගැනීමක් ලැබෙන බව ප්‍රමුඛ පෙළේ නිර්මාණකරුවන්ගේ සහ විචාරකයන්ගේ ද පිළිගැනීම ය. සම්මානයකට නිර්දේශ වීමෙන් පොතකට පිළිගැනීමක් ලැබෙන බව සමත් වික්‍රමාරච්චි ද වරක් ප්‍රකාශ කර තිබේ.²⁵ කිසි යම් වසරක දී පැවැත්වෙන සියලු ම සම්මානෝත්සව අතරින් රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මානය වැදගත් වනුයේ එය රජයේ මූලිකත්වයෙන් සිදු කෙරෙන ජාතික කාර්යයක් වන බැවිනි. කලින් කලට විවේචන, වෝදනා, අනපෙච්චි ආදියට මුහුණ දීමට සිදු වූ නමුදු අදටත් එය වාර්ෂික ව රටෙහි පැවැත්වෙන ප්‍රධානතම සාහිත්‍ය කෘති අගය කිරීමේ කාර්යයයි, බහුතර පිරිසකගේ අවධානය යොමු වන සම්මාන පිදීමයි. මෙම ලිපිය මඟින් විමසා බැලෙනුයේ 2020 වසරේ රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මාන උළෙලෙහි අවසන් වටය නියෝජනය කළ කෙටිකතා සංග්‍රහ පිළිබඳවයි. ඒවායේ සාධනීය-නිෂේධනීය ලක්ෂණ, නව්‍ය දෘෂ්ටි වාද, අලුත් ආකෘති හා ප්‍රවණතා පිළිබඳව ද මෙහිදී විමසා බැලේ.

රටෙහි වසංගත තත්ත්වයක්, දරුණු ස්වාභාවික උපද්‍රවයක්, ත්‍රස්ත ප්‍රහාරයක් වැනි ජාතික ව්‍යසනයක් නොවන්නට සාමාන්‍යයෙන් වසරකට කෙටිකතා පොත් පනහකට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් වත් පළ වෙයි. 2019 වසරේ සියයකට ආසන්න කෙටිකතා පොත් ගණනක් පළ ව තිබීම යම් සාධනීය තත්ත්වයකි. සාමාන්‍යයෙන් රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මාන උත්සවයේ දී සම්මාන පිදීම සිදු කෙරෙන්නේ පෙර වසරේ ජනවාරි පළමු වන දා සිට දෙසැම්බර් 31 වන දා තෙක් පළ වූ කෘති

²⁵ වික්‍රමාරච්චි, සමන්, 'සම්මානයකට නිර්දේශ වීමෙන් පොතකට පිළිගැනීමක් ලැබෙනවා', සිප්මණ, 2018 සැප්තැම්බර් 01, ('ස්වරූප පුස්තක අවසන් වටයට නිර්දේශ වූවෝ මෙසේ පවසති' - පුත්තල ස අතිරේකය)

වෙනුවෙනි.²⁶ ඒ අනුව 2019 වසරේ කෘති සඳහා 2020 වසරේ දී සම්මාන පිදීම සිදු කළ යුතුව පැවතුණත් වසරකටත් වැඩි කලක් තිස්සේ රටෙහි පැවති කොවිඩ් 19 වසංගතය හේතුවෙන් එම කටයුත්ත 2021 වසර දක්වාත් දිග්ගැස්සී තිබේ.

සියයකට ආසන්න කෙටිකතා පොත් අතුරින් 2020 වසරේ දී විශිෂ්ටතම කෙටිකතා කෘතිය සඳහා පිදෙන සම්මානය සඳහා නිර්දේශ වී ඇත්තේ පොත් හතකි. රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මානය උදෙසා පොත් සපයා ගැනීම ලේඛකයන් හා ප්‍රකාශකයන් වෙතින් පුස්තකාලය හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලයේ ලියාපදිංචි තොරතුරු විමසීමෙනුත් සිදු කෙරේ. සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුවේ මූලිකත්වයෙන්, ඒ ඒ කාලවල රටේ පවත්නා දේශපාලන වෙනස්කම් අනුව කලා මණ්ඩලය යටතේ රාජ්‍ය සාහිත්‍ය අනුමණ්ඩලය හෝ උපදේශන මණ්ඩලයක් මගින් රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මාන උත්සවය සිදු කෙරෙන අතර මූලික වශයෙන් පොත් තේරීම එවැනි අනුමණ්ඩලයකින් ද අවසන් වටවල පොත් තේරීම එයින් පරිබාහිර පිරිසක් වෙතින් ද සිදු කෙරේ. අනුමණ්ඩල හා බාහිර සමීක්ෂක මණ්ඩල සඳහා තෝරා ගැනෙන සාමාජිකයෝ විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්, ඒ ඒ ක්ෂේත්‍රවලට සම්බන්ධ වෙනත් වෘත්තිකයන්, සුප්‍රකට ලේඛකයන්, තනතුරුවලින් විශ්‍රාම ගෙන සිටින විද්වතුන් ආදීන්ගෙන් සමන්විත වෙති. අවසන් වටයේ පොත් අතුරින් සම්මානය පිරිනැමිය යුතු කෘතිය තෝරා ගැනෙන්නේ ඒ ඒ සමීක්ෂකවරුන් ලබා දෙන ලකුණු සංඛ්‍යාවේ එකතුව සැලකීමෙනි. 2020 වසරේ දී ලකුණු ලබා දීමේ දී සැලකිල්ලට ගැනුණු අංශ තුනකි.

1. අන්තර්ගතය, අපූර්වත්වය හා නිර්ව්‍යාජත්වය
2. වස්තු වින්‍යාසය, කෙටිකතා මාධ්‍යයට අදාළ ස්වල්ප්‍රකාශන පිළිබඳ අවබෝධය
3. රචනා ශෛලිය, නිරවද්‍ය හා නිර්මාණාත්මක භාෂා භාවිතය හා ස්වීයත්වය²⁷

අනුමණ්ඩලයේ හෝ උපදේශක මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන්ගේ කෘති සම්මාන පිරිනැමීමේ කාර්යයෙන් බැහැර කෙරෙන අතර ම අවසන් වටයේ පොත් අතුරින් සම්මාන පිරිනැමෙන කෘති තේරීම සිදු කරන්නේ ද අනුමණ්ඩලයේ හෝ උපදේශන මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් නොවන, බැහැරින් පත් කළ සමීක්ෂකවරුන් පිරිසකි. එවැනි සම්ප්‍රදායයක් අනුගමනය කෙරෙනුයේ ස්වාධීන හා සාධාරණ තීරණයක් ලබා ගැනීම උදෙසා ය.

සාහිත්‍ය නිර්මාණ සමීක්ෂණය වූ කලි ඇගයුම්ශීලී කාර්යයකි. ඒ අනුව ඒ ඒ පුද්ගලයාගේ රුචිකත්ව, භාවාකල්ප, පූර්ව ප්‍රතිරූප මවා ගැනීම් ආදියෙන් සපුරා නිදහස් විය හැකි නොවේ. කෙතරම් ස්වාධීන හා සාධාරණ තීන්දුවක් ලබා ගැනීමට අපේක්ෂා කරන අවස්ථාවක දී වුව ද වෙනස් තීන්දු ලැබිය හැකි වන්නේ ඒ නිසා ය.

²⁶ රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මාන ප්‍රදානෝත්සව සමරු කලාපය, සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව, 2014 (<https://noolaham.net/project/816/81558/81558.pdf>)

²⁷ රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මාන ප්‍රදානය - 2020, ශ්‍රත්ථ සමීක්ෂණය - අවසන් වටය, සමීක්ෂණ පත්‍රිකාව

ඇතැම් විට සමීක්ෂකවරුන් තුළ ඒ ඒ නිර්මාණකරුවන් පිළිබඳ ව මහා ප්‍රතිරූප ගොඩනැගී ඇති බව පෙනේ. තමන්ගේ ගුරුවරුන්, විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්ය-මහාචාර්යවරුන්, බොහෝ කාලයක් නිර්මාණ කාර්යයේ නිරතව සිටි ලේඛකයන්, මහා විචාරකයන්ගේ ප්‍රශංසා ලද ලේඛකයන්, පෙර වසරවල සම්මාන ලැබුවන් විසින් රචනා කරන ලද පොත-පත පිළිබඳ ව ඇතැම් සමීක්ෂකවරුන්ට විශේෂ ගෞරවයක් ඇත. කිසියම් ලේඛකයකුගේ කෘතියක් ඒ වන විට පවත්වා ඇති වෙනත් සාහිත්‍ය උත්සවල දී ද අදාළ ඉසව්වෙන් ම සම්මානය ලබා ඇත් නම් එය ද එම කෘතියට විශේෂ පිළිගැනීමක් ඇති විමට හේතු කාරණා විය හැකි ය. එසේ ම සම්මාන විනිශ්චය සඳහා සම්බන්ධ කොට ගැනෙන්නා වූ ඇතැම් අය නාමමාත්‍රික ව ඒ ඒ ක්ෂේත්‍ර නියෝජනය කරන විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රජාව හෝ පැරණි සාහිත්‍යකරුවන් වුව ද ඔවුන් මේ වන විට සක්‍රීය ව ඒ ඒ ක්ෂේත්‍රවල ජීවත් නොවීම ද සාධාරණ විනිශ්චයක් ලබාගැනීමට බාධාකාරී වන අවස්ථා ඇත.

ඒ ඒ සමීක්ෂකවරුන්ගේ ලකුණු අතර පරතර පැවතීම ද ඇතැම් විට සාධාරණ තීන්දුවක් ලබා ගැනීමට බාධා සිදු කරන අවස්ථා ඇත. නිදර්ශනයක් වශයෙන් සමීක්ෂකවරුන්ගෙන් බහුතර පිරිසක් අවසන් වටයේ පොත් කිහිපය සඳහා ලබා දෙන අඩුම සහ වැඩිම ලකුණු ප්‍රමාණය 60-70 වැනි මධ්‍යස්ත අගයක් ගන්න ද කිහිප දෙනෙකුගේ ලකුණු ප්‍රමාණ 20-100 වැනි අගයක් ගනී නම් එය සාධාරණ තීන්දුවක් ඇති විමට බාධාවකි. එවැනි තත්ත්ව නිසා ම දුර්වල කෘතිවලට සම්මාන පිරිනැමුණු අවස්ථා පෙර වසරවල දක්නට ලැබේ. එවැනි දුර්වලතා මඟහැරීම සඳහා සමීක්ෂකවරුන් කැඳවා අවසන් සාකච්ඡාවටයක් ද සිදු කෙරෙන නමුත් ඒවායෙන් ද නොවිසඳුණු තත්ත්ව පැවැති අවස්ථා තිබේ.

2. මූලාශ්‍රය

2020 වසරේ දී රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මාන උත්සවයේ අවසන් වටය නියෝජනය කළ කෙටිකතා සංග්‍රහ සහ පහත පරිද්දෙනි. ඒවා ඉදිරිපත් කොට ඇත්තේ අකාරාදී පිළිවෙලිනි.

1. කන්කොටාගේ ප්‍රේමය සහ තවත් කතා - අමිත්ත විරසිංහ²⁸
2. කැඩපත් දහයක් - ජයතිලක කම්මැල්ලවීර²⁹
3. දං පඳුරට ආ රැහැයියා - අමාලි අනුපමා මල්ලවආරච්චි³⁰
4. මැරීන් ඩරයිව් - අනුරසිරි හෙට්ටිගේ³¹
5. විශ්‍රාමික පෙම්වතිය - එරික් ඉලයප්පාරච්චි³²
6. සිතුවමෙන් තෙරපූ කිඳුරෙක් - සුමුදු නිරාගී සෙනෙවිරත්න³³

²⁸ විරසිංහ, අමිත්ත, 'කන්කොටාගේ ප්‍රේමය සහ තවත් කතා', Ni-Cey International (pvt) Ltd' රාජගිරිය, 2019

²⁹ කම්මැල්ලවීර, ජයතිලක, 'කැඩපත් දහයක්', විජේසූරිය ග්‍රන්ථ කේන්ද්‍රය, කොළඹ, 2019

³⁰ මල්ලවආරච්චි, අමාලි අනුපමා, 'දං පඳුරට ආ රැහැයියා', ගොඩගේ ප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ, 2019

³¹ හෙට්ටිගේ, අනුරසිරි, 'මැරීන් ඩරයිව්', ගොඩගේ ප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ, 2019

³² ඉලයප්පාරච්චි, එරික්, 'විශ්‍රාමික පෙම්වතිය', ගොඩගේ ප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ, 2019

³³ සෙනෙවිරත්න, සුමුදු නිරාගී, 'සිතුවමෙන් තෙරපූ කිඳුරෙක්', නිදර්ශන ප්‍රකාශකයෝ, දෙහිවල, 2019

7. සිහින කුමරා - මහින්ද රත්නායක³⁴

මේ ලේඛකයන් අතුරින් කිහිප දෙනෙක් ම පෙර වසරවල දී ද කෙටිකතා අංශයෙන් රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මානය හිමි කර ගත් අය වෙති. ජයතිලක කම්මැල්ලවීර 1985, 1992, 1994, 2003 යන වසරවල (පිළිවෙළින් කළුසපත්තු, මාංචු, අන්තිම කැමැත්ත, 5 වැනි ජවනිකාව යන කෙටිකතා සංග්‍රහ උදෙසා) ද අනුරසිරි හෙට්ටිගේ 2012, 2016 (සිංහබාහු එනකං, දිම්සා) යන වසරවල ද, සුමුදු නිරාගී සෙනෙවිරත්න 2017 (ගිහින් එන්න කානිවල්) වසරේ ද රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මානය ලබා ඇත.

2019 වසර වෙනුවෙන් පවත්වා ඇති වෙනත් සම්මාන උත්සවවල දී සම්මාන දිනා ඇති කෙටිකතා සංග්‍රහයන් වන්නේ එරික් ඉලයප්ආරච්චිගේ 'විශ්‍රාමික පෙම්වතිය' හා අනුරසිරි හෙට්ටිගේගේ 'මැරීන් ඩිරයිච්' යන කෘති දෙකයි. විශ්‍රාමික පෙම්වතිය විද්‍යාර්ථය සම්මානය සහ විශිෂ්ටතම කෙටිකතා සංග්‍රහය වෙනුවෙන් පිරිනැමෙන ගොඩගේ සාහිත්‍ය සම්මානය දිනා ඇත. මැරීන් ඩිරයිච් කෘතිය රජන පුස්තක සම්මානය දිනා ඇත. ගොඩගේ සාහිත්‍ය සම්මානයෙන් මැරීන් ඩිරයිච් ස්වේච්ඡාවෙන් ඉවත් කොට ගෙන ඇත්තේ එහි ලේඛකයා එම සම්මානෝත්සවයේ කටයුතුවලට සම්බන්ධ ව කටයුතු කර ඇති නිසාවෙනි. එය සාමාන්‍යයෙන් සම්මානෝත්සවවලවල දී අනුගමනය කෙරෙන සම්ප්‍රදායයි.

3. විමර්ශනය

2020 රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මානෝත්සවයේ අවසන් වටයේ කෙටිකතා සඳහා තේරී ඇති කන්කොටාගේ ප්‍රේමය සහ තවත් කතා නම් කෘතිය එවැනි නිර්දේශයකට තරම් වැදගත්කමක් ප්‍රකට නොකරන්නා වූ කෙටිකතා එකතුවකි. එහි ලේඛක අමිත්ත විරසිංහ නළුවකු වශයෙන් ප්‍රකට ව සිටින්නකු වුව ද කෙටිකතා ක්ෂේත්‍රය තුළ එතරම් ප්‍රතිභාවක් පළ කර ඇති බවක් නොපෙනේ. පොතෙහි පළමු වන වැකියේ සිට ම³⁵ භාෂා දෝෂ සුලභ ව විද්‍යමාන වේ. භාවානිශය අවස්ථා (තැඹිලි ගස කපා ඉවත් කර දමන ලදී) මෙන් ම ප්‍රචාරකවාදී ලක්ෂණ ද එහි ඇතුළත් කෙටිකතාවල බහුල ව පෙනේ. අර්ජුන්³⁶ වැනි ඇතැම් කතාවල කාල පරස්පරතා පවතී. කතුචරයා සෑම කතාවකින් ම පාහේ මානව දයාව පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කොට තිබීම සාධනීය ලක්ෂණයකි. නූතන තාක්ෂණික ලෝකයේ අත්දැකීම් ප්‍රකාශ කළ හැකි නව්‍ය ආකෘති භාවිත කිරීම පිළිබඳ ව ද කතාකරුවා (Feeling Awesome with) නිරිතදිග මෝසම් වැනි කතාවල දී අත්හදා බැලීම් සිදු කර ඇත. කතාව ආරම්භයේ දී කිසියම් පූර්ව කථනයක් යොදා ගෙන තිබීම ද කතුචරයාගේ ආකෘතියෙහි අංගයක් වුව ද එයින් කතා රසයට හානි සිදු වූ බවක් නිරීක්ෂණය කළ හැකි වේ. කෙටිකතාවට දෘශ්‍ය ගෝචර අගයක් එක් කිරීමට උත්සුක වීම ද කතාකරුවාගේ වැදගත් අදහසකි. එසේ වුව ද සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කල මෙහි ඇතුළත් කතාවලින් බහුතරයක් මතුපිටින් කියන කතා ය, ඒවායෙන් මානව ජීවිතයේ හෝ සමාජයේ ඇතුළාන්තය විවරණය වන්නේ සීමා සහිත වශයෙනි.

³⁴ රත්නායක, මහින්ද, 'සිහින කුමරා', ගොඩගේ ප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ, 2019
³⁵ 'කන්කොටාගේ ප්‍රේමය සහ තවත් කතා', පි. 07
³⁶ එම, පි. 94

ජයතිලක කම්මැල්ලවීර සම්මාන දිනු, සුප්‍රකට කෙටිකතාකරුවකු වුව ද ඔහුගේ මෑත කාලීන කෙටිකතා සංග්‍රහවල මුල් යුගයේ කෙටිකතාවල වැනි සාර්ථකත්වයක් දක්නට ලැබෙන්නේ නැත. එම කෘතීවල ඇති කෙටිකතාවලින් එකක් දෙකක් යම් සාර්ථකත්වයක් ප්‍රකට කරන නමුදු පොදුවේ කෙටිකතා පොතෙහි යම් නව්‍යත්වයක්, අපූර්වත්වයක් දක්නට ලැබෙන්නේ නැත. කැඩපත් දහයක් කෙටිකතා පොතෙහි එන කතා දහය පිළිබඳ ව ද ඊට වැඩි විචාරයක් කිරීමට නැත.

මහින්ද රත්නායක ලියූ සිහින කුමරා නම් කෙටිකතා එකතුව ද විශේෂ වැදගත්කමක් නොපෙන්වන කෘතියකි. නව්‍යවාදී ලක්ෂණ ආයාසයෙන් එක් කර ගැනීමේ ශිල්ප හරඹයක් විනා ඒවායෙන් අව්‍යාජ කතා රසයක් වහනය වන්නේ නැත. ශක්‍රයා නම් කෙටිකතාවේ දී කතාවේ ආරම්භක පිටු පහ ම කපා හළ බවක් පෙන්නීමට හරහට ඉරි ගසා ඇත. කතුවරයා ඉන් අරමුණු කොට ගෙන ඇත්තේ අද කාලයේ එදවස මෙන් ශක්‍රයා අසරණයන් උදෙසා පිහිටට නොපැමිණෙන බව කියා පෑම ය. මේවා ඉතා ප්‍රාථමික වූත් භාසෝත්පාදක වූත් කතා උපක්‍රම ය. එවැනි ලක්ෂණ යොදා ගැනීම නිසා කතුවරයා තෝරා ගෙන ඇති ඇතැම් දුර්ලභ අන්දම්වලට ද හානි සිදු ව තිබේ. ‘මමත් පිරිමි බවත් ලදීම්’ නම් කතාවේ ලිංග විපර්යාසය ද ව්‍යාජ භාෂා උපක්‍රමයකි. කතුවරයා යොදා ගෙන ඇති, ‘ඔහු ගත්තාය’³⁷, ‘ඇය සිටියේ ය’³⁸ වැනි ව්‍යවහාරවලින් අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල සපුරා ගැනීමට හැකි වී ඇති බවක් නොපෙනේ. එහෙත් තමා අනුගමනය කරන සියල්ලක් ම නිවැරදි යැයි කතුවරයා විශ්වාස කරන බවක් පෙනේ. ඔහු තම භාෂා භාවිතය පිළිබඳ ව කියා ඇත්තේ මෙබන්දකි,

“පුරුදු පරිදි මගේ මෙම නිර්මාණ එකතුවේ ද සිටිනවුන් කතා කරනුයේ, සිතනුයේ මහප්‍රාණ, මූර්ධජ අක්ෂරවලින් නොවේ. ඔවුන් උසුරුවනුයේ ස්වාභාවික ශබ්දය. ඔවුන්ගේ දෙබස්හි සිද්ධ වන ‘ලේඛනයේ පිළිගත් අක්ෂර වින්‍යාසය උල්ලංඝනය’ ඒ නිසා සිද්ධ වන්නක් මිස නොදන, වැරදීමෙන් යෙදුවක් නොවේ.”³⁹

පොතෙහි කංචුක වැකිය (පසු වදන) තමා ම නම, තනතුර ආදිය ද සහිත ව ලියා දක්වන ලේඛකයා එහි දී කියා ඇත්තේ කෙටිකතාව හරිහැටි කියවා ගැනීමට සිංහල පාඨකයා මෙන් ම විචාරකයා ද අසමත් ව ඇති බවයි. ඔවුන්ගේ කියැවීම ඉතාමත් ම දුෂ්පත් බවයි.

“විශේෂයෙන් ම නිර්මාණයකට තීරණ දිය හැකි සුදුස්සෝ පසෙක තබා නුසුදුස්සෝ ම එම කාර්යයේ යෙදීම හා යෙදවීම නිසා සිංහල විචාරය මෙන් ම එහෙයින් ම සාහිත්‍යය ද ඇත්තේ සුවිශාල බේදවාචකයක ය. මගේ මේ නිර්මාණ කියැවීම හා ඇගයීම එවැන්නන් අතට පත් නොවී ඊට නිස්සෝ (සුදුස්සෝ) අතට පත් වේවා! යි යනු මාගේ ප්‍රාර්ථනයයි.”⁴⁰

³⁷ ‘සිහින කුමරා’, පි. 78
³⁸ එම, පි. 79
³⁹ එම, පි. 06
⁴⁰ එම, පිටකවරය

මෙහි අවසන් වැකියේ දක්වා ඇති පරිදි නිස්සෝ, සුදුසුසෝ, නුසුදුසුසෝ වැනි පද අනුක්‍රමික රූපයේ යෙදිය හැකි නොවේ. 'කොලු රංචුව වටේ කැරකෙයි'⁴¹ වැනි තවත් ව්‍යාකරණ වැරදි ද 'ධෛර්යමත් ව'⁴² වැනි පදසාධන දෝෂ ද පොතෙහි දක්නට ලැබේ. ඒවා පූර්වයේ දැක්වූ භාෂා ප්‍රතිපත්තියට අනුව සාධාරණීකරණය කළ නොහේ. 'කටිකාවාර්යවරයා' පරයා 'අසික්කිතයා' මතුවන ආකාරය⁴³ ද ඇතැම් විට දක්නට ලැබේ.

කෙසේ නමුදු කතාකරුවා ම කංවුක වැකිය මගින් කියා ගන්නා පරිදි මෙම කෙටිකතාවලට ඇගයීමක් නොලැබේ නම් එය කතාවල වරදක් නො ව, පාඨකයන්ගේ හා විචාරකයන්ගේ දෝෂයකි. කතාකරුවා ම තම නිර්මාණ පිළිබඳ ව එබඳු අධිතක්සේරුවක් ඇති කර ගන්න ද මෙම කෙටිකතාවල සාහිත්‍ය සම්මානෝත්සවයක් සඳහා අවසන් වටය නියෝජනය කිරීමට තරමේ වත් වැදගත්කමක් ඇති බවක් නම් නොපෙනේ. සාමාන්‍ය කතා රසය ඉක්මවන්නා වූ කෙටිකතා අගයක් මේවායෙහි විද්‍යමාන නොවන තරම් ය.

අමාලි අනුපමා මල්ලවආරච්චි මේ වන තුරු කෙටිකතා ක්ෂේත්‍රය තුළ ප්‍රකට ව සිටි ලේඛිකාවක නොවූව ද ඇගේ 'දං පඳුරට ආ රහායියා' යම් සාර්ථකත්වයක් ප්‍රකට කරන කෘතියකි. එය ගොඩගේ ප්‍රකාශකයන් වාර්ෂික ව පවත්වන අත්පිටපත් තරගයෙහි ජයග්‍රාහී කෘතියයි. තව දුරටත් දියුණු කළ හැකි, දියුණු කළ යුතු නිර්මාණාත්මක ප්‍රතිභාවක් කෙටිකතාකාරිය සතුව වන බවට එම කෙටිකතා සාක්ෂ්‍ය සපයයි. බහු ආබ්‍යාන ශිල්ප ධර්මය, එනම් ආබ්‍යාන කිහිපයක එකතුවක් වශයෙන් කෙටිකතා ප්‍රබන්ධය කිරීම එහි එන කතා කිහිපයක ම දක්නට ලැබෙන ලක්ෂණයකි. දුර්ලභ වූත්, අනුස්මරණීය වූත් අන්දකිම් එම කෙටිකතාවලට විෂය කොට ගෙන තිබේ. ඇගේ 'ස්මරණ', 'මෘත' වැනි කෙටිකතා ප්‍රේමය පිළිබඳ වෙනස් විදිහක කියැවීම් ය. 'අරුන්දතී', 'ලොකු අක්කා සහ පඟියා' වැනි කෙටිකතාවලින් ප්‍රකට වන සංකේතීය අර්ථ ප්‍රකාශනය රසිකයා තුළ නවමු රසයක් ඇති කරයි. තැන් තැන්වල විද්‍යමාන වන ආධුනික ලක්ෂණ නොවන්නට දං පඳුරට ආ රහායියා අවසන් වටය නියෝජනය කරන කෙටිකතා අතරට එක්වීම සාධාරණීකරණය කිරීමට බාධාවක් නැත.

අවසන් වටය නියෝජනය කරන කෙටිකතා අතරට එක් ව ඇති සුමුදු නිරාභී සෙනෙවිරත්නගේ සිතුවමෙන් තෙරපූ කිඳුරෙක් කෘතිය ද එතරම් විශේෂත්වයක් ප්‍රකට නොකරන්නකි. එහි ඇතුළත් කතා අභිසක කෙටිකතා ය. ඒවායේ ලිඛිත භාෂා ප්‍රයෝග හරියාකාරව ම අනුගමනය කොට ඇත. සමාජ සංස්කෘතියට හානිකර දේවල් හෝ සමාජය තුළ කැළඹීමක් ඇති කරන දේවල් හෝ කිසිවක් එම කතාවන්හි විද්‍යමාන නොවේ. එහෙත් ඒවා හුදු කියැවීමකට පමණක් සීමා කළ හැකි කතා ය. විශේෂ අගයක් ඒවායෙහි විද්‍යමාන වන්නේ නැත. ඇගේ 'ගිහින් එන්න කානිවල්' කෘතිය සම්මානයට පාත්‍ර වූව ද එම කතාවන්හි පවා විශේෂ වැදගත්කමක් දක්නට ලැබෙන්නේ නැත.

⁴¹ එම, පි. 91
⁴² එම, පි. 40
⁴³ එම, පි. 87

4. නිගමනය

අනුරසිරි හෙට්ටිගේගේ මැරීන් ඩිරයිව් හා එරික් ඉලයස්ආරච්චිගේ විශ්‍රාමික පෙම්වතිය 2019 වසරේ පළ වූ කෙටිකතා සංග්‍රහ අතරින් යම් උසස් මට්ටමක් ප්‍රකට කරන බව කිව හැකි ය. එම පොත් දෙක හැරුණු කල 2020 රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මාන අවසන් වටය සඳහා තේරී ඇති බොහෝ පොත්වල සැලකිය යුතු තරමේ විශේෂත්වයක් නොපෙනේ. අවසන් වටයට නොතේරුණු ‘ගැහැනු පිරිමි මල් පලතුරු’⁴⁴ (ඉසුරු වාමර සෝමවීර), ‘අපරාදේ ඒ නොවැම්බර්’⁴⁵ (කපිල එම්. ගමගේ) වැනි ඇතැම් කෙටිකතා පොත්වල විද්‍යමාන වන තරමේ සාර්ථකත්වයක් වත් එකී නිර්දේශට පොත්වල පවතින බවක් නොපෙනේ.

මැරීන් ඩිරයිව් කෘතියේ එන නිර්මාණ කෙටිකතා රසයෙන් යුතු වෙයි. වෙකෝප් වැනි උසස් කෙටිකතාකරුවන්ගේ නිර්මාණවල විද්‍යමාන වන එකී කෙටිකතා රසය පාඨකයා විසින් ම විද්‍ ගත යුතු වන්නක් වනා වෙනත් ලෙසකින් පැහැදිලි කළ හැක්කක් නොවේ. ජීවිතයට සමීප ව, තාත්වලාගේ කතාව, කහපාට මිනිස්සු, මැරීන් ඩිරයිව්, බැස පලයන් ස්වර්ණමාලි, ඉම්රාන්ගේ භවාන්තර වාරිකාව යන කෙටිකතා හය එම කෘතියට ඇතුළත් වේ. ඒවා අතරින් ජීවිතයට සමීප ව, කහපාට මිනිස්සු, මැරීන් ඩිරයිව්, ඉම්රාන්ගේ භවාන්තර වාරිකාව යන කතා හතර විශේෂ වශයෙන් සාර්ථක ය. කතුවරයා හුදෙක් කතාවක් කියාගෙන යන්නේ නැතිව පාඨකයාගේ සිතුවිලි කලමිඛනය කර ඔහු නිහඩ වීම ඒවායේ විද්‍යමාන වන විශේෂත්වයකි. කතාව කියවා අවසන් වූ විට පාඨකයාට සිතෙන්නේ කොහේ දෝ අමුතු ලෝකයක අතරමං වූ වැනි හැඟීමකි. පාඨකයා සතුව ඇති කතාව රසවිඳීමේ නිදහස උදුරා නොගැනීම හා ඔහුගේ රසඥතාව පරිදි කතාව විඳීමට අවස්ථාව ඉතිරි කොට තැබීම වැනි උසස් කෙටිකතා ලක්ෂණ ජීවිතයට සමීප ව, මැරීන් ඩිරයිව්, කහපාට මිනිස්සු වැනි කෙටිකතාවල විශේෂ වශයෙන් විද්‍යමාන වෙයි.

කතාකරුවා ම පවසන පරිදි මේ කතාවල දී වැදගත් වන්නේ එහි යටිපෙළ සමග බැඳුණු කතාවයි. කතාවල ගැටුම පවතින්නේ කියන කතාවට මතුපිටිනි. ඇත්ත ම කතාව පටන් ගන්නේ කතුවරයා නතර කරන තැනිනි.

“කතාන්දර කියන්නෙ ඇත්ත ම නෙවෙයි.... ඇත්ත තියෙන්නෙ කතාන්දරයට එළියෙන්.... මිනිස්සු තමයි ඇත්ත....”

“මිනිස්සු තමයි ලෝකය.... මිනිස්සු තමයි ආගම... මිනිස්සු තමයි හැම දේම....” (ඉම්රාන්ගේ භවාන්තර වාරිකාව)⁴⁶

කහපාට මිනිස්සු කතාවෙන් සාකච්ඡා වන්නේ අතීතයේ සිට අද තෙක් විවිධ ස්වරූප අනුව ආගමට සම්බන්ධ ව මිථ්‍යාව මුල්බැසගෙන ඇති ආකාරයයි, ආගමික ලේබල්වලට, ශුද්ධත්වයේ සඵලට, කහපාටට මුවා වී යම් යම් පුද්ගලයන් තම තමන්ගේ පැවැත්ම උදෙසා ඇති කරගෙන තිබෙන තත්ත්වය පිළිබඳව යි.

⁴⁴ සෝමවීර, ඉසුරු වාමර, ‘ගැහැනු පිරිමි මල් පලතුරු’, Grantha (Pvt) Ltd" කොළඹ, 2019
⁴⁵ ගමගේ, කපිල එම්., ‘අපරාදේ ඒ නොවැම්බර්’, ෆාස්ට් පබ්ලිෂින් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්, කොළඹ 2019
⁴⁶ ‘මැරීන් ඩිරයිව්’, පි. 99, 106

එය කෙතරම් බේදවෘතකයක් වී ද යත් මනුෂ්‍යයාගේ ලිංගිකත්වය පවා තීරණය වන්නේ එම ආගමික අධිකාරයන්ට අවශ්‍ය විදිහටයි. කතාවේ කේන්ද්‍රීය චරිතය වන යසනාත් වෛද්‍යවරයකු වුවත් අවසන් වශයෙන් ඔහුට පවා ඉතිරිව ඇත්තේ මෙකී තිරගීත සත්තාව බාර ගැනීම පමණයි. මෙහි “කහපාට” යන්නෙන් මතු වෙන්නේ සංකේතීය අර්ථයකි. මෙම කතාව සම්බන්ධයෙන් විවේචනයක් ඇති වන්නේ නම් එසේ විය හැකි වන්නේ සාම්ප්‍රදායික සමාජය විසින් කාලාන්තරයක් තිස්සේ පිළිගන්නා ලද, පවත්වාගෙන එව ලද, පෝෂණය කරන ලද ඇගයුම් හා පිළිගැනුම් කතාකරුවාගේ උපහාසාත්මක විවේචනයට ලක් වීම ය.

බහුජාතික හා බහු ආගමික සමාජය පිළිබඳ පාඨකයාට විවිධාකාරයෙන් කල්පනා කිරීමට අවස්ථාව සලසා දී ඇති කතා දෙකක් වශයෙන් ‘තාත්කලාගේ කතාව’ හා ‘ඉම්රාන්ගේ හවන්තර වාරිකාව’ හැඳින්වීමට පිළිවන. එකම අවකාශයකදී හමුවන ලවුඩ්ස්පිකර් හඬ කතාකරුවාගේ ශ්‍රැතේන්ද්‍රියට අසුව ඇත්තේ මෙසේ ය,

“ලො... හ්... අල්ලා...හ්... හුවක්බර්.. අල්ලා..හ් -
අප ප කිව්වෝව සල්ලහුකවුන්ති -
අල්ලා යේකේව පානි අල්ලා...හ්... හුවක් අනවසේසා”⁴⁷

එහෙත් මේ සමාජය තුළ හැඳුණු වැඩුණු අහිංසක ඉම්රාන්ට කතාව පුරාවට ම පීඩා විදීමට සිදුව ඇත්තේ ඔහු නොකළ වරදකට ය. මනුෂ්‍යත්වය ගැන අලුත් විදිහකට කල්පනා කිරීමට කතාකරුවා පාඨකයන් වන අපට ආරාධනා කරයි.

එරික් ඉලයස්ආරව්විගේ විශ්‍රාමික පෙම්වතිය කෘතියෙහි දක්නට ලැබෙන විශේෂත්වයක් වනුයේ පැරණි අත්දැකීමක් වුව ද ප්‍රබල ප්‍රකාශනයක් සහිත ව, අනුස්මරණීය අත්දැකීම් ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට කතාකරු සමත් ව තිබීමයි. එහි කෙටිකතා 15ක් ඇත. ඒවා අතරින් මුල් කතා කිහිපය (හික්සු වාට්ටුව, ඇමේසන් ගින්න, යකඩ බාල්දිය ආදිය) වඩාත් සාර්ථක ව ඇති බව පෙනේ. සමකාලීන සමාජ අත්දැකීම් කලාත්මක ලෙස, සංයමයෙන් හා මානව දයාවෙන් යුතු ව විචරණය කිරීමට කතාකරු සාමර්ථයක් ප්‍රකට කරයි. ඇතැම් කතාවක ආකෘතිය හා අන්තර්ගතය යම් සංකීර්ණ භාවයකින් යුක්ත වන බවක් පෙනේ. ඒවා වටහා ගැනීමට, රසවිඳීමට හැකි වනුයේ යම් කියැවීමක් හා හැඳෑරීමක් ඇති උගත් පාඨක පිරිසකට පමණක් බව සිතේ. කෙටිකතාව සාමාන්‍ය පාඨකයාගෙන් දුරස් වීම සුදුසු නොවෙතත් පාඨකයා වඩාත් උසස් බුද්ධිමය තලයකට, බුද්ධිමය සංවාදයකට කැඳවීමට කතාකරුවා උත්සුක ව තිබීම අතින් ගත් කල නම් මෙම කෙටිකතා අගය කළ යුතු වේ.

“නාට්‍ය අනුවර්තනය” පර්යේෂණාත්මක ව ප්‍රබන්ධය කරන ලද එබඳු කෙටිකතාවකි. ඒවා සාමාන්‍ය පාඨකයාගෙන් දුරස් වූ නිර්මාණ බව සිතේ. පශ්චාත් යුද සමයේ ශ්‍රී ලාංකේය සමාජ, දේශපාලනික තතු හුවා දක්වන්නා වූ ‘ඇමේසන් ගින්න’ මෙන් ම දෙමළ සම්භවයක් ඇති මෙහෙකාර ස්ත්‍රීයක විෂය

⁴⁷ එම, පි. 93

කරගත් 'යකඩ බාල්දිය' ද සුළු ජාතීන්ගේ ගැටලු දෙස මානව දයාවෙන් බැලීමට පාඨකයාට කරන ආමන්ත්‍රණ වශයෙන් සැලකීම වැරදි නොවේ. සිලීඳුගේ දියණිය ද මෙහි එන සාර්ථක කෙටිකතාවකි. හික්සු වාට්ටුව කෙටිකතාවෙන් සාකච්ඡා කෙරෙන්නේ පාසේකු ප්‍රහාර සිද්ධිය හා ඉනික්බිති ව හට ගත් මුස්ලිම් විරෝධය පිළිබඳවයි. එහි කේන්ද්‍රීය වර්තය වන හික්සුවගේ වර්තය කතාකරු ඉතා සියුම් ලෙස හසුරුවා ඇති බව පෙනේ. අභිනික්මන කෙටිකතාවෙන් සාකච්ඡා වන්නේ සමාජයේත් සමාජ රටාවෙන් වෙනස් වීම පුද්ගල අධ්‍යාත්මයට දෙනන ආකාරයයි. කතාකරුවාගේ ජීවිතානුභූතීන් සමඟ බද්ධ ව ඇති මීගමුව පසුබිම් කොට ගැනුණු එම කෙටිකතාව, භාව නිරූපණයෙහි ලා ඵරික් දක්වන කොශලයය විශේෂ වශයෙන් ප්‍රකට කරන්නකි.

"ඉස්සර මීගමුව ප්‍රමාද වී අදුර ගලන දුම්කොළ ටවුමක්, බයිස්කෝප් ටවුමක්, කැවුම් ලෑතර ටවුමකි. එහි සිටි කිසිවකුට දුම්කොළ ගන්ධය මඟ හැර සිටින්නට නොහැකි විය. දුම්කොළ තෝරන පොල් අතු මන්දිර අතිවිශාල ඒවා වූ අතර කිසියම් නිහතමානිකමකින් යුතුව පාරට බැවුම් වන ලොකු වහලින් යුතු විය. කැවුම් හා ලෑතර තිබුණේ එළවළු මාකැට්ටුවේ විවෘත දොරකඩය. චිත්ත ඇඳ ගත් ගැහැනු වට්ටි, හට්ටි හා බෝතලවල දමා ගෙන විකුණුහ.

හිටිහැටියේ සියල්ල වෙනස් විය. බිඩි බිම හා දුම්කොළ කෑම නතර විය. අංගුලිමාල පෙන්වා විවෘත කර තිබුණු රාජ් හෝල් ගිනි තබන ලද අතර රිගල්, නඩරාජා හා මීපුර තියටර් එකපස එක වැසී ගියේය. රුක්මනී හදිසි රිය අනතුරකින් මිය ගියාය. මඤ්ඤොක්කා හේනේ සිදු කරන ලද භූමදානය වෙනුවෙන් අතිවිශාල ජනකායක් එක් රොක් වූණු අතර මහනගර සභාවට පැමිණි මොහිදින් බෙත් බුද්ධං සරණං ගීය ගායනා කරන්නා සේ හඬ නගා ඇඬුවේය. ඉන් පසු මීගමුව ටවුම වෙනුවෙන් අඩන්නට කඳුළු නැති විය."⁴⁸

මෙහි ඇතුළත් අවාර්ෂ්ගේ යතුරුපැදිය අපූර්ව වර්තයක් හා එම වර්තය හා බැඳුණු මනෝභාව සියුම් ලෙස විවරණය කරන්නකි. කතාව පාඨකයා තුළ ජීවමාන වන්නේ කෙටිකතාකරුවා එහි පසුබිම නිරූපණය කර ඇති විලාසය අනුව ය. කැස්බෑව-වාද්දුව මාර්ගයෙන් දොඩම්ගොඩට පැමිණ අධිවේගී මාර්ගය ඔස්සේ ගාලු කොටුවට යන මිතුරන් තිදෙනෙකුගේ අත්දැකීම් ඇසුරු කොටගත් 'මැටි කෝප්පය, ගල් ඔරලෝසුව හා කපුරු බෝල' අසාමාන්‍ය කතා තුනකි. ඒවායෙන් පාඨකයා රැගෙන යනුයේ කාල්පනික වූ අද්භූත ලොවක් වෙත ය. මහදහවල්ලේ තම වයස්ගත අඹුව සමඟ රනී සම්භෝගයේ යෙදෙන කට්ටියෙකු ද යාපනය කෝවිලක කුල ගර්වයෙන් ඉල්පි ගිය ජනයා අතරේ කටයුතු කරමින් දීර්ඝ කාලයක් ක්‍රියා විරහිතව තිබූ පැරණි ගල් ඔරලෝසුවක් සෑදීමට පැමිණි ස්විස් ජාතිකයෙකු ද එම අතුරු කතාවල දී පාඨකයාට හඳුනා ගන්නට ලැබේ. 'කමලනාන් නම් වහලා' ඉකුත් සියවස මධ්‍ය භාගයේ දී රා පෙරීම සඳහා ඉන්දියාවේ සිට පැමිණි තරුණයෙකු අලලා ලියැවුණු කෙටිකතාවකි. 'වහලා' යන සංකල්පය පිළිබඳ ගැඹුරු අර්ථ නිරූපණයක් එහි යටිපෙළින් ගම්‍යමාන වෙයි. කුණුකාරයේ වැනි කතාවල එතරම් සාර්ථකත්වයක් නොපෙනෙත් ඒවායෙහි දී සමාජයේ පහත් තත්ත්වයක් නියෝජනය කරන පීඩිත පානතිකයන්ගේ ජීවිත පාඨකයා වෙත සමීප කිරීමට දරා ඇති උත්සාහය අගය කළ හැකි ය.

⁴⁸ 'විශ්‍රාමික පෙම්වතිය', පි. 50

අනුරසිරිගේ කෘතියෙහි මෙන් ම එරික්ගේ කෘතියෙහි ද විද්‍යාමාන වන විශේෂත්වය නම් වචනයෙන් කියන කතාවට වඩා හැඟවෙන්නට සලස්වන කතාව වඩාත් ප්‍රබල වීමයි. විග්‍රාමික පෙම්වතිය කෘතියට කෙටිකතා 15ක් තරම් විශාල සංඛ්‍යාවක් ඇතුළත් වන බැවින් ද ඒවායෙන් බහුතරයක් ම සාර්ථක වී ඇති බැවින් ද වසරේ සියලුම කෙටිකතා සංග්‍රහ අතුරින් එම කෘතිය විශිෂ්ටතම කෙටිකතා පොතක් වශයෙන් සම්මානෝත්සව කිහිපයක දී ම ඇගයුමට පාත්‍ර වී තිබීම අසාධාරණ යැයි නොකිව හැකි ය.⁴⁹

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

ඉලයප්පාරච්චි, එරික් (2019) 'විග්‍රාමික පෙම්වතිය', ගොඩගේ ප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ.

කම්මැල්ලවීර, ජයතිලක (2009) 'අන්තිම කැමැත්ත', විජේසූරිය ග්‍රන්ථ කේන්ද්‍රය, කොළඹ.

කම්මැල්ලවීර, ජයතිලක (1985) 'කළු සපත්තු', ගොඩගේ ප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ.

කම්මැල්ලවීර, ජයතිලක (2019) 'කැඩපත් දහයක්', විජේසූරිය ග්‍රන්ථ කේන්ද්‍රය, කොළඹ.

කම්මැල්ලවීර, ජයතිලක (2011) 'මාංචු', විජේසූරිය ග්‍රන්ථ කේන්ද්‍රය, කොළඹ.

කම්මැල්ලවීර, ජයතිලක (2009) 'ලේ', විජේසූරිය ග්‍රන්ථ කේන්ද්‍රය, කොළඹ.

ගමගේ, කපිල එම්. (2019) 'අපරාදේ ඒ නොවැරදිබර', ෆාසට් පබ්ලිෂින් (ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ්, කොළඹ.

මල්ලවආරච්චි, අමාලි අනුපමා (2019) 'දං පඳුරට ආ රැහැයියා', ගොඩගේ ප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ.

රත්නායක, මහින්ද (2019) 'සිහින කුමරා', ගොඩගේ ප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ.

වීරසිංහ, අමිත්ත (2019) 'කන්කොටාගේ ප්‍රේමය සහ තවත් කතා', Ni-Cey International (pvt) Ltd, රාජගිරිය.

සෙනෙවිරත්න, සුමුදු නිරාශී, (2017) 'ගිහින් එන්න කානිවල්', ගොඩගේ ප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ

සෙනෙවිරත්න, සුමුදු නිරාශී, (2019) 'සිතුවමෙන් තෙරපූ කිඳුරෙක්', විදර්ශන ප්‍රකාශකයෝ, දෙහිවල.

සෝමවීර, ඉසුරු වාමර (2019) 'ගැහැනු පිරිමි මල් පලතුරු', Grantha (Pvt) Ltd" කොළඹ.

හෙට්ටිගේ, අනුරසිරි (2019) 'මැරීන් ඩිරයිව්', ගොඩගේ ප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ.

(2015) 'දිම්යා', ගොඩගේ ප්‍රකාශකයෝ, කොළඹ, 2015

වික්‍රමාරච්චි, සමන්, (2018 සැප්තැම්බර් 01), 'සම්මානයකට නිර්දේශ වීමෙන් පොතකට පිළිගැනීමක් ලැබෙනවා', ('ස්වර්ණ පුස්තක අවසන් වටයට නිර්දේශ වූවෝ මෙසේ පවසති'), පුත්තලස අතිරේකය.

රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මාන ප්‍රදානය (2020), ග්‍රන්ථ සමීක්ෂණය - අවසන් වටය, සමීක්ෂණ පත්‍රිකාව

⁴⁹ මෙම ලිපිය ලියැවෙන අවස්ථාව වන විට රජක පුස්තක, විද්‍යෝදය, ගොඩගේ සම්මාන යන සාහිත්‍ය උත්සව පවත්වා අවසන් වුව ද රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මාන උත්සවය පවත්වා නොමැති බව සැලකිය යුතු වේ. එම සම්මාන උත්සවවල දී රජක පුස්තක සම්මානය අනුරසිරි හෙට්ටිගේගේ 'මැරීන් ඩිරයිව්' කෘතියට හිමි වූ අතර සෙසු සම්මාන එරික් ඉලයප්පාරච්චිගේ 'විග්‍රාමික පෙම්වතිය' කෘතියට හිමි විය. (මෙම ලිපිය පළ වන අවස්ථාව වන විට රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මානය 'සිතුවමෙන් තෙරපූ කිඳුරෙක්' කෘතිය සඳහා පිරිනැමෙන බව නිවේදනය කර තිබිණ.)

රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මාන ප්‍රදානෝත්සව සමරු කලාපය (2014), සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව.

(<https://noolaham.net/project/816/81558/81558.pdf>)

JOURNAL OF THE FACULTY OF HUMANITIES -28

Sri Lankan Commercial Artists of the Pre-Digital Era (1900-1990): A Case Study of the History of Graphic Design in Sri Lanka

A. Amarakoon

Abstract

Commercial art was introduced to the field of visual arts in Sri Lanka during the Colonial period, in parallel to European academic art. The artists and their work influenced by European art is well-documented and interpreted as a cohesive body of knowledge in their contribution towards the development of visual arts in Sri Lanka. Yet it is problematic that, many of the commercial artists and their work are neither systematically studied nor documented in a similar manner. Evidently, several well-known painters and sculptors have contributed to the commercial art industry, according to their biographies. However, commercial artists and their collective contribution to the development of commercial arts in Sri Lanka has not been studied as a part of the history of visual arts in Sri Lanka. Therefore, this study attempts to examine and identify the work of artists and designers of the 'pre-digital era' (era before the advent of digital methods) of commercial art in Sri Lanka.

Keywords: Graphic Design, Commercial Artists, Sri Lanka, the Pre-digital era, Visual Arts,

1. Introduction

In the broader discipline of Fine Arts in Sri Lanka, western rooted disciplines identified by the terms 'Visual Arts' and 'Graphic Design' have only a short period of existence, appearing during the Colonial era. Both these disciplines were introduced to Sri Lanka during the Colonial era. Western rooted visual arts clearly stand out from the traditional Sri Lankan visual arts which has continued for hundreds of years and produced within a Buddhist religious context. Colonialism introduced new mediums and painting techniques such as oil painting on canvas and watercolor on paper as well as new subject matter and new dimensions for the creation of arts as well as for the purpose of creating art. During the period of British rule 'graphic design' forms such as print publications, logo design, typography, and poster design were developed and implemented in the Sri Lankan social context. 'Graphic design' in the subsequent era were the products of a rigorous manual process where artists or designers used manual tools and techniques for creating commercial artwork since any digital method was not introduced in this era. As a matter of fact, the graphic design process had been based on manual methods all over the world, until from the 1980s to the early '90s, advances in digital computer hardware and software radically altered graphic design process (Meggs, 2020). Hence the era before the 1990s can be identified as the 'pre-digital' era of graphic design.

The artists and their work during the Colonial era and the era following independence is well-documented and archived, studied and interpreted as a cohesive body of knowledge for their contribution to the field of Sri Lankan art, as well as in engaging with social and political contexts. Yet it is problematic that many of the activities subsumed under the term 'graphic design' in this pre-digital era are not properly documented, despite the fact that many well-known artists have worked as designers, to create logos, posters, book covers and advertisements. A number of well-known artists have not only worked as commercial artists, but they have also trained many others in this specific discipline. Even though the information about these well-known artists' achievements as commercial artists can be found in their biographies, there is no descriptive record about their work or their design process. Therefore, it is apparent that the 'history of graphic design in Sri Lanka' is identifiable only as individual achievements of a few selected artists, rather than as a cohesive body of knowledge encompassing the complexity of its development.

Apparently, the problem of defining approaches to document the history of graphic design is evident in America and Europe as well. It is suggested by Triggs (2009, 2011) that graphic design history is less established as a discipline when compared to other design disciplines such as fashion & industrial design, although the history of graphic design as well as the theories,

tools and techniques are documented and archived to a considerable extent. There have been many attempts to address this issue since 1983, with "The first symposium on the History of Graphic Design: Coming of Age," held at the Rochester Institute of Technology, New York, USA. It was followed by other conferences focusing on graphic design history. Along with these conferences there are a number of seminal books published on the history of graphic design such as, "History of Graphic Design and Communication: A Source Book (1983) by Clive Ashwin", and "A History of Graphic Design (1998) by Philip B. Meggs" to name a few. It is apparent that the historical development of graphic design, its relation with art & culture, as well as its impact on the society in America and Europe is being constantly interpreted and updated in an academic context to this date.

Therefore, the objectives of this study was to examine and identify the work of artists & designers of the pre-digital era of graphic design in Sri Lanka, in order to understand the importance of their contribution to the discipline of graphic design in Sri Lanka. This study focuses on graphic design work created from 1900 to 1990, which was associated with print media. Therefore, any non-print forms such as signboards, vehicle signs and road signs lie outside the scope of this study.

As it was apparent that there are only a few literary descriptions available regarding the matter in question, the focus was on first-hand evidence such as authentic copies of books, novels, magazines and posters where the information regarding the artist can be gathered in the form of a signature, acknowledgement or attribution. Online Archives, the National Archives of Sri Lanka, the National Library, the Library of the University of Kelaniya, and private collections were used to find and examine such evidence.

There have been many difficulties in identifying the creators of many commercial art work due to a number of reasons. For example, it is impossible to identify the designer of a particular book cover where the reprinted books do not retain the original cover of the first print. Moreover, many of the archived books at libraries are hard bound for preservation and therefore the original cover is lost. There were many cases where the books do not contain any information regarding the cover designer or illustrator. Interestingly it is evident that some publishers have not attributed the works to the creator. In such cases the signature of the artist was used, whenever it was available in the cover. However, there are some works that do not bear a signature or the signature is indecipherable. Poster designers can also be identified by their signature as many of them bear the signature of the creator. Identifying the designer of a particular logo is much more challenging as the nature of that type of design does not allow any indication regarding the creator, and it can only be identified by the acknowledgement of the institution who owns the logo. Identifying the designer of a certain advertisement is also a daunting task as any recorded acknowledgement is the only source that can be used.

2. The history of graphic design

Graphic design has become an industry which is inextricable for visual communication with the division of labour as caused by the industrial revolution. It has grown in to a professional industry in parallel to consumerism a specialized area in the broader discipline of the Visual Arts. Visual Arts such as paintings, drawings, or sculpture can be separated from Graphic design only by a debatable blurry margin, in the sense that, graphic design uses visual elements for the sole purpose of communication for specific audiences. Both of these use the fundamental elements and principles selectively and collectively in order to create a visual expression. Even though these two disciplines share the same fundamentals and principles, they have their own distinctive features in relation to their contexts. Visual artists create paintings, sculptures, murals and carvings as a reaction to any socio-political situation or merely as a visual expression of the artist's inner feelings, for the visual experience of a much broader audience. Graphic designers create logo designs, posters, advertisements, book covers, illustrations and type design as visual solutions to certain problems relating to visual communication, targeting a clearly defined audience. Graphic design is often a collaborative discipline, where, writers produce words, photographers & illustrators create images, and a designer combines them to create a complete visual communication. Moreover, the visuals graphic designers create have to be re-created or mass produced in a variety of media for the purpose of visual communication in a commercial context. Therefore, graphic design can be demarcated as a separate discipline from the other more subjective visual art forms.

Comparatively analysing the existence of these two disciplines, graphic design as a discipline has a relatively short history although visual arts can be traced back to prehistoric times as a means to create visual experience. According to Meggs and Purvis (1983) The term 'graphic design' was first coined in 1922 by an American type designer named William Addison Dwiggins (1880-1956), to describe his activities as an individual who brought structural order and visual form to printed communications. Even though many graphic design historians and writers have accepted this claim for decades, Shaw (2014) argues that the term 'graphic design' had been employed before Dwiggins. However, the terminological history of the term 'graphic design' does not reflect the history of the artistic activity that is encompassed within that term. As Shaw suggests, terms such as 'printed art', 'commercial art', and 'graphic art' have been used since the 1880s to the dawn of the 20th century to signify, what we call graphic design today.

3. The history of graphic design in Sri Lanka

In the context of Sri Lanka too, the terms 'commercial arts' and 'graphic arts' have been used to collectively identify the artistic activities related with print media. According to Nyrop et al. (1971, p. 187) the Government College of Fine Arts reconstituted in 1965, included Fine and Commercial arts, administered by the ministry which was responsible for education and cultural affairs by that time. The glossary of Technical Terms for Aesthetic Education II, published in 1983 by the Education Publications Department, includes the terms 'Commercial Arts', 'Commercial Artist' and 'Graphic Arts' in this context. Therefore, it can be assumed that the terms 'Commercial Arts' and 'Graphic Arts' have been used until the end of the 20th century, to identify the activities associated with graphic design. It is uncertain when and by whom the term 'graphic design' was first employed to describe this distinctive art form within the Sri Lankan context.

However, the matter of the history of the terminology is far less important than the history of the discipline itself. Just as in America and Europe, in the centuries long history of Visual Arts in Sri Lanka, Graphic Design has only a short period of existence since the beginning of the 19th century. The ancestral activities related to the modern day graphic design can be identified within the early printing industry. However, it is not appropriate to use the term 'graphic design' for the activities relating to the early printing process, as it was a highly technical process where the printers were more likely operators of the press. Nevertheless, as the printing techniques evolved over time, it paved the way to new artistic activities which can be identified as graphic design. Along with the advancement of printing, the types of outputs have also evolved with Sinhala newspapers, magazines, and books becoming a popular medium of communication for both commercial and educational entities as well as for religious and political propaganda. Designers were required to create new Sinhala type designs, as well as illustrations were required for the books and magazines to appeal to the readers in enhancing their experience. Moreover, it can be assumed that logo designs were needed for the identity of printers and publishing companies. It can also be observed that advertisements were utilized by the publishers, as a source of funding to cover the expenditure of the newspaper, magazine, and book printing. Therefore, more skillful and specialized artists were in need for the industry.

Along with the social and economic changes brought about by Colonialism, new methods of visual communication were introduced. The development of internal & international trade as well as industrial development gave birth to many trading companies and related institutions, whose active operations required identity design such as logos & trademarks as well as advertising that suits the evolving social context. Moreover, newly established Government and educational institutions were also in need of identity design and advertising.

The introduction of novel entertainment methods such as the theatre, musicals & cinema also required such visual communication methods for marketing. It is evident that the necessity for graphic design forms such as type design, logo design, poster, advertisement, book cover, and illustrations grew rapidly during the first half of the 20th century.

4. Graphic design for publications

The oldest form of printing on paper in Sri Lanka can be traced back to the 18th century, as a result of Colonialism, when the Dutch introduced the printing press to Sri Lanka (Hemapala, 1987, p. 9). The ability of the printing press to mass produce information was advantageous for the dissemination of information in a visual form. The printing process and output have evolved during the Colonial period in three phases, during 1708-1796, 1796-1812, and 1812-1948 (Hapuarachchi, 2003, p. 76). It is apparent that, in the beginning, the Colonial rulers as well the priests who were propagating Christianity used this to their advantage. The advent of a first Sinhala press was a result of the ambition of two Dutch priests to promote Christianity in the local language (Hemapala, 1987, p. 9). During 1812 and 1860 these Christian presses published many propaganda materials in the Sinhala medium. Subsequently, with the establishment of the first Buddhist Press in 1862, Sinhala Buddhist movements countered the propaganda of Christianity with their own publications, instigating Buddhism and Nationalism (Wendabona, 1997, pp. 11-12). During this development of the early printing industry in Sri Lanka many artistic activities began to emerge associated with it. For instance Sinhala type design developed as it was essential for Sinhala publications. The Chithra type foundry and the N. J. Cooray type foundry are two of the notable institutions in Colombo that contributed to the publication industry at the time (Hapuarachchi, 2003, pp. 106-107).

By the time of the Second World War there was a surge in Sinhala magazines in a variety of subjects and interests (Hemapala, 1987, p. 29) aiming at various demographics as well (Hapuarachchi, 2003, p. 134). Ven. Kalukondayawe Pagnnashekara thero (1965, p. vi) mentions of having discovered and listed more than a thousand Sinhala magazines that have been published. During the Colombo era, Sinhala periodical magazines have evolved specially due to the innovative and revolutionary ideas of W.A. Silva and Hemapala Munidasa (Hemapala, 1987, p. 29). Other than the Sinhala newspapers and magazines, various Sinhala books such as novels, short stories, poetry books, and Children's books also became popular during the Colombo era. According to Dolage (1993, p. 187) during the 1900-1990 period 2126 children's books have been published. Apparently, children's magazines also became popular during this time. The first Sinhala Children's Magazine, named 'Lamainge Sangarawa' published in 1913, was followed by various Children's magazines culminating in the publication of 'Udaya Lama Sangarawa' in 1957 (Dolage, 1993, p. 12). There were many Printing

presses in the Colombo area and one in Kegalle as well (Hapuarachchi, 2003, p. 115) that supported the surge of the publication of Sinhala books. It is evident that by this time, apart from the printers, skillful artists were involved in the creation of these publications, as a variety of type design, illustrations, and drawings were needed for cover and articles of the magazines.

As the printing technology advances with the ability to print colorful images by using lithography, it can be assumed that more and more artists were needed to create illustrations for book cover designs and illustrations as well as to develop various Sinhala typefaces to be used in the covers of these publications. It is apparent, by examining the surviving and archived original publications that the artists who have worked in this context have created genuinely creative designs for book title typefaces and covers alike. The well-known painter M. Sarlis, being a first grade commercial artist as well, is said to have supplied drawings and illustrations to Buddhist books, educational books, newspapers and magazines during this time. He was also the chief artist of the newspaper 'Swadesha Mithraya' (Mendis, 1991). M. Sarlis's son Susil Premarathne was also involved in creative arts in the publishing industry, even though he was famous for his singing career. Other well-known artists such as G.S. Fernando, Sumana Dissanayake, S.H. Sarath, Karunasiri Wijesinghe, Jayasiri Semage, Vinnie Hettigoda, Colvin Settinayake and Tissa Hewavitharana have created many original artworks for books and other publications. The well-known contemporary artist Kingsley Gunatilake has also created award winning illustrated Children's Books. Evidently Siri Gunasinghe, Mahagama Sekara, Bhadraraj Mahinda Jayathilaka and Gamini Jayantha Mendis, have also created book covers even though they are mainly recognized for their achievements in other specialized disciplines outside the visual arts. Other well recognized persons such as G.L. Gauthamadasa, Motagedara Wanigarathne, Thalangama jayasinghe, Piyaratne Hewabattage, Bandula Harishchandra, Hingulwala Dissanayake, A.D. Ranjith Kumara, Somasiri Herath, Sunil Jayaweera, Jayarathne Samarasekara, Sybil Wettasinghe and L.S.E. Amararathne can be identified as professional designers who were engaged in type design, cover design and illustrations. Among these Sunil Jayaweera, Jayarathne Samarasekara, Sybil Wettasinghe and L.S.E. Amararathne have authored children's literature with their own illustrations (Dolage, 1993, p. 43). Sunil Jayaweera can be identified as an author/illustrator who hasn't received the proper recognition he deserved, as he developed a uniquely Sri Lankan illustration style for children's books. He has won many international and national awards for his contribution to children's literature. In 1981 he won a prestigious BIB (Biennial of Illustration Bratislava) Honourable Mention award from the Czechoslovak government (Ranaweera, 2018). Apart from Sunil Jayaweera only two other illustrators in Sri Lanka have won a BIB Honourable mention award, namely: Kingsley Gunathilake in 1987 and Sybil Wettasinghe in 1989 (Knižnica - Bibiana, 2010). Somasiri Herath was the

illustrator of many of the government school text books published by the Educational Publications Department (Ranaweera, 2021).

It is reasonable to assume that there are many other artists/designers who have worked in the publication industry, as it is evident that there were many books, newspapers and magazines published during this time. Interestingly, the information gathered in the form of a signature, acknowledgement or attribution reveals that many other designers have created artwork for publications at a professional level. It is also apparent that some of these artists were authors of books as well. Listed below are some of the designers/illustrators revealed in this manner.

Jinadasa Gunasekara	Sauris Silva
K. Wijayakeerthi	Nandasiri Baddegama
M.R.M. Swarnasinghe	P. Wickramanayake
Haripriya Gunasekara	Samarakoon Pathiraja
Susil Premadasa	Ananda Abhayasiri
K.P. Abesinghe	Sunil Dayananda
S.L.B. Herath	W.M. Fernando
P.A. Wijayarathne	A.M. Rathnapala de Silva
Hemapala Ranaweera	Wijayasiri Amarathunga
A. D. Karunarathne	

This list is by no means exclusive nor complete as there are many signatures which cannot be deciphered as to identify the name of the creator, while some books bear only the initials of the creator such as 'T.S.E.W', or as part of the name such as 'Piyasena', in the form of a signature. Another important point regarding this list is the fact that, apart from a few acknowledgements in secondary sources, it is compiled only by examining books & other publications which were available in their original condition. Another interesting observation is that many books do not contain any signature, acknowledgment or attribution regarding the creator of the cover. It should also be considered that there might be a vast number of books & publications which are not within reach at this point, due to many practical reasons.

5. Graphic design for publicity

Apart from the publications such as books, newspapers & magazines there were other forms of graphic design, such as logo design, posters and advertisements used by both government and commercial companies. Posters and advertisements were used as a medium for the dissemination of information, or for the purpose of persuading the masses in order to influence their opinion.

Logo designs were required by these institutions to be identified by the masses.

Posters have been an indispensable form of visual communication since the Colonial period. The history of the poster art form can be traced back to the 15th century in Europe, and they were used as an effective medium to disseminate news and information to the populace originally for the purpose of the King or the Church (Saparamadu, 2011, p. 7). During 1840-1850 with the perfected colour lithography, posters were mass produced in Europe. A French artist named Jules Chéret is considered the father of the modern poster (Jules Cheret - The Complete Works - Jules-Cheret.Org, 2017), as he was the first artist to mass produce posters with strikingly vibrant color and expression using his own lithographic techniques, during 1859-66. The end of the 19th century saw an outburst of posters in the streets of Europe, and the first 'Ceylon' posters were also printed in Europe during this period. During the mid-20th century many Sri Lankan artists have designed posters, most famous being the veteran watercolor artist of the era G.S. Fernando and C.K.L. Samarasinghe. 'Vintage Posters of Ceylon'; a coffee table book compiled by Anura Saparamadu (2011) is an important material that encompasses evidence of authentic posters made during the 20th century. This book is divided into seven categories; namely tea, travel, war, cinema, government, consumer goods and miscellany featuring posters created by artists such as G.S. Fernando, CKL Samarasinghe, & Reggie Kandappa and many others. According to Saparamadu, during the Second World War there was an explosion in propaganda material created by many commercial artists, such as G.S. Fernando and Reggie Kandappa as they were recruited to design propaganda posters for the war effort. During the first half of the twentieth century Poster competitions were very popular in Ceylon as every government institute and many companies used competitions to find designers to design their propaganda material (Saparamadu, 2011, p. 69). C.K.L. Samarasinghe was a prominent designer who has participated in almost every competition and won many.

Poster competitions were used after the war by many government organizations and companies to promote their products and services, just as they were used during the war to design propaganda posters (Saparamadu, 2011, p. 103). The Ceylon Tourist Bureau and the Ceylon Government Railways held many notable poster competitions in which G.S. Fernando and C.K.L. Samrasinghe were the frequent winners. Interestingly, the famous film star named Prem Jayanth was the most sought-after film publicity artist in Sri Lanka in the 1970s (Saparamadu, 2011, p. 131). He has designed many posters for Sinhala, Tamil, and Hindi movies. All his movie posters have his signature in either Sinhala or English. There were many other artists involved in creating posters for theatre,

film and musicals. The poster for the film 'Gamperaliya', directed by Lester James Peries, was designed by the famous artist Motagedara Wanigarathne. Ralex Ranasinghe, recognized for his photographic career, has also designed many colorful posters for film theatre and musical shows (Mahendra, 2016).

Print advertisements can be found in all magazines, newspapers, business directories, souvenir publications, and sometimes in novels, poetry books & children's books. Apart from the government and commercial institutions, advertisements were used by publishers themselves in order to raise money to cover the expenditure of publications. It is evident that many of the artists mentioned above, have also worked as art directors for the advertising industry as well. In fact, some commercial artists such as CKL Samarasinghe, Reggie Kandappa, Shantha Saparamadu had their own advertising companies. It is evident that the Sri Lankan Government also employed advertising for many purposes. In 1956 C.K.L. Samarasinghe was invited to head the Government Cooperative Advertising Department that handled all government advertising and propaganda material. He held that position until he formed his own Advertising agency in 1962 (Saparamadu, 2011, p. 69). Some advertisements contain the name of the advertising company in an abbreviated form while others do not have any information regarding the creators. Therefore, generally, it is difficult to determine the identity of the designers who created them.

Logo designs were indispensable for newly established commercial institutions as well as government organizations, in order to be recognized by the masses. From newly established trading companies to government educational institutes such as schools and universities, we can see a wide range of logo designs created. Apart from the companies itself, identity design was needed for specific consumer products also. It can be observed that every advertisement accompanied the logo of the product or the company. Obviously, identifying the designer of a particular logo is impossible without any authentic source of information acknowledging the creator. There are a few designers that can be identified by such claims. G.S. Fernando is the creator of the famous M.D. Gunasena logo as claimed by the M.D. Gunasena company itself. In 1949 G. S. Fernando created the Gunasena logo as a representation of Gurulugomi the author of Amawatura and Dharmapradipika written in the 12th Century. It was first used in Martin Wickramasinghe's Sahityodaya Katha book published in the same year, 1949 (About Us – M.D. Gunasena, 2020). C.K.L. Samarasinghe was the creator of the famous Ceylon Petroleum Corporation Logo (Saparamadu, 2011, p. 69). Shantha Saparamadu created the Air Lanka Logo in 1979, which was in use until 1998. The famous sculptor Bandula Peiris, in 1982, as the graphics and animation artist at the Sri Lanka Rupavahini Corporation,

created the Rupavahini Logo (Bandula Peiris: Sculpture Reflects Humour and Tenderness, 2013). Apart from these particular cases, identifying the designers of the enormous number of logos designed during the time period in question is almost an impossible task due to lack of authentic sources.

6. Conclusion

It is certain that, since the introduction of the printing press to Sri Lanka, there was a gradual development of activities related to modern day graphic design, which were identified by the term 'commercial art' back then. By the time of the Second World War there was a surge in Sinhala publications in a variety of subjects and interests, which paved the way for a professional commercial art industry, where printers, publishers and artists collaborated to create publications for various purposes. Forms of 'graphic design' such as type design, illustration, book and magazine cover design, logo design, advertisement, and poster design have emerged in the Sri Lankan context, with the contribution of many talented artists. Despite the fact that these activities developed into an industry in relation to the economical and societal demands, influencing the art & culture, it has not been recorded as a cohesive body of knowledge so as to identify the complexity and the importance of its development. Only a handful of artists have been identified as commercial artists, where, their individual achievements in the commercial art industry is celebrated where the impact of their contribution to the discipline in a broader sense is neglected. Many other artists who have contributed to the industry are apparently lesser known beyond their names. Therefore, these findings stress the importance of a proper and extended research in to the history of graphic design in Sri Lanka.

References

- About Us – M.D. Gunasena. (2020). M.D. Gunasena. <https://mdgunasena.com/about-us/>
- Bandula Peiris : Sculpture reflects humour and tenderness. (2013, February 3). Sunday Observer. <http://archives.sundayobserver.lk/2013/02/03/mon02.asp>
- Dolage, G.S. (1993). සිංහල ළමා පොත පත [Sinhala Children's Books]. [Master's Degree Thesis, University of Kelaniya].
- Hemapala, N. (1987). සිංහල මුද්‍රණය හා පුවත්පත්: මුල් අවධිය [A History of Sinhala Printing and Newspapers]. Maharagama: Lama Poth mandiraya.
- Hapuarachchi, A. (2003). මුද්‍රණ ශිල්පය: ප්‍රභවය හා පරිණාමය [Printing: Origins and Evolution]. Colombo 10: S. Godage Publishers.
- Knižnica - Bibiana. (2010). BIBIANA. URL <http://lib.bibiana.sk/>

- Mahendra, S. (2016, November 22) Colours of charm. *Daily News*. Retrieved from <https://dailynews.lk/comment/44288>
- Meggs, P. B., & Purvis, A. W. (1983). *Meggs' History of Graphic Design*. John Wiley & Sons, Incorporated.
- Meggs, P. B. (2020, April 2). *Graphic design. Encyclopedia Britannica*. URL <https://www.britannica.com/art/graphic-design>
- Mendis, G.J. (1991). Artist M. Sarlis-Contributor to Buddhist Awakening. In S. Wijesuriya et al (Eds) *The popular art of M. Sarlis*. Kotte: Participatory Development Fund.
- Nyrop, R. F., United States. Department of the Army, & American University (Washington, D. C. F. A. S. (1971). *Area Handbook for Ceylon* [E-book]. U.S. Government Printing Office. <https://books.google.lk/books?id=WbHw2Uvr7dwC>
- Pagnnashekara, K. (1965). සිංහල පුවත්පත් සඟරා ඉතිහාසය: 1 කාණ්ඩය [A History of Sinhala Newspapers and Magazines]. Colombo: M.D. Gunasena.
- Ranaweera, C. (2018, February 10). Sunil Jayaweera artfully expresses feelings. *Sunday Observer*. URL <http://www.sundayobserver.lk/2018/02/11/arts/sunil-jayaweera-artfully-expresses-feelings>
- Ranaweera, C. (2021, March 7). The Illustrator Who Educated a Generation. *CeylonToday*. URL <https://ceylontoday.lk/news/the-illustrator-who-educated-a-generation>
- Sparamadu, A. (2011). Vintage Posters of Ceylon. W.L.H. Skeen.
- Shaw, P. (2014). "Graphic Design": A brief terminological history. Shaw. <https://www.paulshawletterdesign.com/2014/06/graphic-design-a-brief-terminological-history/>
- Triggs, Teal. (2009) 'Designing Graphic Design History', *Journal of Design History*, Volume 22 (4), p. 325-340
URL <https://academic.oup.com/jdh/article/22/4/325/412573>
- Triggs, Teal. (2011) 'Graphic Design History: Past, Present, and Future', *Design Issues* 27 (1), p.3-6
URL https://www.mitpressjournals.org/doi/pdf/10.1162/DESI_a_00051
- Wendabona, T. A. (1997). සිංහල නවකථාවේ ආදිතමයෝ [Ancestors of the Sinhala Novel]. Colombo 10: Sooriya Publishers.

Sources of Sinhala Retroflex Literal Sound /ɻ/ and Its Distribution: A Historical Linguistic Study

Ven. K. Assajithissa

Abstract

Sinhala is an Indo-Aryan Language which is full of historical documents to study its history. Though it is an Indo-Aryan language, the Sinhala Language has been in contact with different languages, notably Tamil. This feature can be illustrated from the phonemic system of the language. The main purpose of this research is to study the historical sources and the distribution of the Sinhala retroflex literal sound /ɻ/. The problem of this research is to investigate whether there are different sources and distributional diversity of the Sinhala retroflex literal sound. As for the objectives of the research, it is focused on studying the historical status, identifying the different sources, and investigating the distribution of the Sinhala retroflex literal sound. Historical linguistic principles are used in this research and the main focus is on Sinhala Historical Phonology. The internal reconstruction method is used mainly in the research. Literary and inscripational documents are used in this research and the data is categorized under different methods. In conclusion, it can be stated that the Sinhala retroflex literal sound has multi-sources and a distributional diversity. As such, the Sinhala retroflex literal sound has three sources as it has been borrowed directly from the source language i.e., Sanskrit and Pali, gradually changing from the source languages and originating in the language itself. In the case of borrowing, Sanskrit, Pali and Tamil /ɻ/ has been borrowed into the Sinhala language. The Sanskrit and Pali - t^h , t , d^h , d sounds have been gradually changed into the Sinhala. /ɻ/ sound, which occurs in indigenous words, belonging to the Sinhala substratum. Finally, it can be concluded that the Sinhala retroflex literal sound /ɻ/ has multiple sources and a distributional diversity.

Keywords: Distribution, Historical Phonology, Sinhala Retroflex Literal Sound /ɻ/, Sources

1. Introduction

The Sinhala Language is an Indo-Aryan language with a number of literary and inscriptional documents to study its historical development. Though it is highly influenced by Tamil and other several languages, it still shares Indo - Aryan genetic features. Technically, these features are called 'Underline Phonological Rules'. These types of rules are used by linguists to recognize the exact genetic relation of languages. According to W.S. Karunathilake, the significant differences between Sinhala and Tamil are based on underlying phonological rules. Underlying phonological rules of the Sinhala language are vowel-based, whereas those rules are consonant-based in the Tamil language. Hence, it can be stated that these two languages, i.e., Sinhala and Tamil, are genetically unrelated though there is a divergence between them.

The Sinhala language has a lot of evidence that can be used to study its gradual change. There are two main types of evidence that are applicable in historical linguistic studies on the Sinhala language, namely;

1. Documentary evidence
2. Descriptive statements on the phonology and morphophonemics of modern colloquial Sinhala language.⁵⁰

In the case of documentary evidence, there is inscriptional evidence and literary evidence that clearly shows the change of the Sinhala language from the 3rd century B.C. to the contemporary period. Based on this evidence, different kinds of research can be conducted on historical phonology, morphology, syntax, and semantics of the Sinhala language. This research is related to the historical phonology of the Sinhala language.

The Sinhala Language is a diglossic language. There is an evident disparity between the spoken and the written varieties of the language. The difference between these two varieties can be analyzed based on the subsystems of the Sinhala language, i.e., phonological, morphological, syntactic, and semantic subsystems. Diglossia is an essential concept of this research as this research focuses on the sources of the Sinhala retroflex literal sound /ʃ/ and its distribution. In the modern Sinhala language, the retroflex literal sound /ʃ/ is only used in the written variety as the contrast between the retroflex literal sound /ʃ/ and the post-alveolar literal sound /ʃ/ has now disappeared from the spoken variety of the Sinhala language. However, historically,

⁵⁰ W.S.Karunathilaka, Historical Phonology of Sinhala(Colombo: Godage and Brothers),1-2.

it has been proven that the contrastive distribution of these two literal sounds was represented in both the colloquial Sinhala language and the written Sinhala language.

In historical linguistics, there are different methods that can be applied to study the prehistorical linguistic information of a language. At times, this prehistoric information does not occur in documents. Therefore, such information is called 'Reconstructed Linguistics Information'. Internal Reconstruction is one of the methods used by historical linguists to analyze the language pre-history. This theory can only be applied to one language. As a result of applying this method, many important details regarding the prehistory of a specific language can be discovered. For example, the sound related to this research, i.e., retroflex literal sound, is only used as a post-alveolar sound. Yet, according to historical linguistic studies, there were two individual phonemes in the Sinhala language such as /l/ and /ɭ/. Inflectional morphological varieties reflect the contrastive distribution of these two sounds. Technically, these varieties are called morphophonemic alternations. In such cases, linguists construct two different phonemes for the two sounds where each phoneme represents a different alternation. For example, in the colloquial Sinhala language, the distinction between the retroflex literal sound and the dental-literal sound is not available, but in the inflection, there is a disparity between these two sounds which can be analyzed as below.

1. balu + ā > ballā
mahalu + ā > mahallā
kolu + ā > kollā
2. nalu + ā > naluvā
elu + ā > eluvā
kalu + ā > kaluvā

As shown above, in the first set of examples, the /l/ sound has been reduplicated when the nominative case suffix is added (e.g., l > ll). However, in the second set of examples, the /l/ sound is preserved as an individual sound. It conveys that the same sound behaves as a different sound in the two instances. Based on this information, linguists conclude that though they exist as an individual sound unit in contemporary colloquial speech, they are genetically related to two sources. Therefore, two different phonemes can be reconstructed as /l/ and /ɭ/. If it is the /l/ sound, it can be reduplicated in the nominative case inflection, but this phonological process does not occur in the case of the /ɭ/ sound.

As discussed above, the Sinhala retroflex literal sound has some distributional restrictions. It does not occur in the modern colloquial Sinhala language but in the written Sinhala language. Even though it occurs in the written variety of the language, there is morphophonemic evidence to prove the existence of the sound in the spoken variety. It indicates that the retroflex literal sound occurs in the colloquial variety of Sinhala language as a zero phoneme. Hence, the term, retroflex literal sound, can be used for the sound /l/. This research is focused on investigating the multi-sources of this sound. The present research aims to investigate the following research problem; what are the resources of the Sinhala retroflex literal sound / l / ? In order to study the multi-sources of this sound, historical documents can be analyzed, and the words that contain this sound can be compared with their cognates. There are different types of documents that can be utilized to investigate the history of the Sinhala language, such as inscriptional documents, literary documents, and Sigiri graffiti.

The main objective of this research is to study the origin of the Sinhala retroflex literal sound and its historical relation with the source languages. There are three other sub-objectives of this research which are as follows.

1. To study the historical status of the Sinhala retroflex literal sound.
2. To identify the multi-sources of the Sinhala retroflex literal sound.
3. To analyze the historical distribution of the Sinhala retroflex literal sound.

The main problem of this research is whether there are different sources and distributional diversity of the Sinhala retroflex literal sound. The following research questions are focused in this research.

1. What are the sources of the Sinhala retroflex literal sound?
2. Is it possible to exemplify the multi-sources of the Sinhala retroflex literal sound?
3. What are the distributional features of the Sinhala retroflex literal sound?

2. Literature review

A number of research has been carried out on the historical phonology of the Sinhala language. These research play a very significant role in understanding the historical development of the Sinhala phonemic inventory. The focus of these investigations lie mainly on the distribution of the Sinhala phonemes and innovations and preservations of the Sinhala phonemic system.

Professor W.S. Karunathilaka, a professor of Linguistics at the Department of Linguistics, University of Kelaniya, has conducted his PhD research work on the topic of '*Historical Phonology of Sinhala*', submitted to the Graduate school of Cornell University, USA, in 1969. This work traces the history of Sinhala language from the 3rd century B.C to the 14th century A.D. The earliest documents of the Sinhala language relate to the 3rd century B.C. and the 14th century A.D. marks the origin of the modern Sinhala language. From the 3rd century B.C to the 14th century A.D., there are several stages in the evolution of the Sinhala language. Karunathilaka's research focuses on those stages, and it attempts to study the growth of Sinhala phonemic system. Though this study aspires to examine the history of the Sinhala phonemic system, it is not individually focused on the Sinhala retroflex literal sound. It only provides general information about the sound.

Professor P.B.F. Wijeratne, a professor of Sinhala at the Department of Sinhala, University of Kelaniya, has conducted his PhD thesis on the topic '*Phonology of Sinhalese Inscriptions Up to the End of the Tenth Century A.D.*'. Wijerathana's research work extensively analyses the historical development of Sinhala phonology, but it does not focus on individual sound changes in the Sinhala language. On a similar note to Karunathilaka's research work, Wijerathana's research also aims to inquire about the historical phonological features of the Sinhala language. Since the present research aims to study the origin of the Sinhala retroflex literal sound (i.e., multi-sources of the Sinhala retroflex literal sound), the focal point of this research is not fully identified in Wijeratne's thesis.

Besides these two PhD research work by Sinhala Linguists, there are several books in which the content of this research is discussed. Professor Wilhelm Giger is one of the best scholars who has done extensive studies on the Sinhala language. He has mainly focused on the history of the Sinhala language, and he has distinguished the history of the Sinhala language into four stages based on the phonological developments. Giger's grammar, titled '*A Grammar of the Sinhala Language*', provides more information regarding the Sinhala retroflex literal sound. According to Giger, the Sinhala retroflex literal sound, which has different sources, is used in different positions. Nevertheless, this study does not contain any clear source of the Sinhala retroflex literal sound and its historical development.

The second Grammar work was composed by professor S. Paranawithana, under the title of '*Grammar of Sigiri Graffiti*'. Paranawithana has discussed the Sinhala retroflex literal sound in his study within the limited purview of Sigiri Graffiti without any reference made to any other documents. Owing to this limitation, his research does not include a fully detailed discussion about Sinhala retroflex literal sound.

There are other research works in which the Sinhala retroflex literal sound is studied, but they focus more on the orthography than the sound sources. Hence, these works cannot be considered as studies done on the historical phonology of the Sinhala retroflex literal sound.

3. Research Methodology

As this research is a diachronic linguistic study, it mainly focuses on Sinhala historical phonology. The main purpose of this research is to investigate the origin of the Sinhala retroflex literal sound / ʎ /. Since this study is concerned with historical linguistics, research methods that are applied in historical linguistics are employed here to study the origin of the Sinhala retroflex literal sound. Specifically, The Internal Reconstruction Method is applied to identify the historical status of the sound. Based on this method, this study will determine whether there was a contrastive distribution between the retroflex literal sound and the post-alveolar literal sound in the Sinhala language. It will further determine whether the retroflex literal sound is a phoneme or an allophone.

The data is collected by observing different documents in the Sinhala language in which the occurrence of the Sinhala retroflex literal sound in various stages of the development of the Sinhala phonological system can be recognized, i.e., inscriptional documents, literary documents, and Sigiri graffiti. In collecting data, the environments in which the sound occurs, i.e., word-initial position, word-middle position, inter-vocalic position, and word-final position are also considered.

The collected data set was separated into different categories based on the position in which the sound occurs. Following the classification, the words with the retroflex literal sound were thoroughly analyzed in the purpose of perceiving the sources of the sound. Subsequently, the data set was further divided into four categories based on the analysis. Finally, the result is presented in accordance to linguistic bases.

4. Findings and Discussion

This research is carried out for the purposes of investigating the different sources of the Sinhala retroflex literal sound. As a result of this research, it can be stated that there are three evident sources for the Sinhala retroflex literal sound / ʎ /, namely.

1. The / ʎ / sound which was derived from the gradual sound change.
2. The / ʎ / sound which was borrowed from the source languages.
3. The / ʎ / sound which was originated in the Sinhala language.

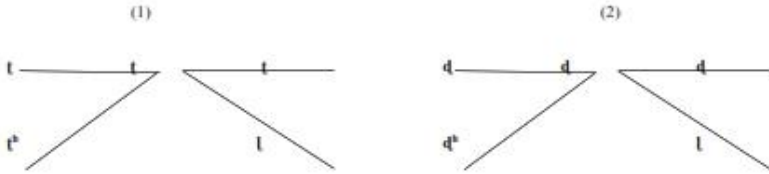
These three sources can be analyzed with historical documents of Sinhala language that reveal the historical phonological status of the sound.

1. The / ʈ / Sound which was derived from the gradual sound change.

As for the first source of the retroflex literal sound / ʈ /, it is evident that the sound has originated because of the gradual change of the retroflex plosive sounds. Those sounds can be named as follows.

- I. Retroflex aspirated plosive voiceless sound - / ʈʰ /
- II. Retroflex non-aspirated plosive voiceless sound - / ʈ /
- III. Retroflex aspirated plosive voiced sound - / ɖʰ /
- IV. Retroflex non-aspirated plosive voiced sound - / ɖ /

In the historical stage of the Sinhala language, the following sound changes have occurred in the development of the Sinhala phonemic inventory.

These two diagrams show the gradual change of the Sinhala retroflex literal sound. According to this, retroflex plosive sounds in Sanskrit and Pali languages have been changed and adapted into the Sinhala language as / ʈ / even though they are sometimes represented as plosive sounds in the Sinhala language. The following words illustrate this phonological change.

- I. kevuʈ⁵¹ (fisherman) < kevattṭa (pali) < kevarṭa (Sanskrit)
- II. atuʈa⁵² (spread) < atthṣṭa (pali) < a:stṛṭa (Sanskrit)
- III. taʈa:⁵³ (pool) < aṭa:ga (pali /Sanskrit)

⁵¹ S.S. Shabdakoshaya, 1999. p.293

⁵² Ebid.p.5

⁵³ Sumangala Shabdakoshaya, 1999.p.397

2. The / ʃ / sound which was borrowed or similar to the source languages.

There is plenty of evidence to prove the existence of the retroflex literal sound in source languages of the Sinhala language. Even though the retroflex literal sound is not available in the classical Sanskrit language, it appears in the Vedic Sanskrit language. There was even a unique character for the retroflex literal sound in Vedic Sanskrit. In the middle Indo-Aryan stage of Indic languages, i.e., Prakrit languages including Pali, Ashoka, etc., the retroflex literal was used. In addition to this there are words that are directly borrowed from the Pali language which contain the retroflex literal sound. For example, the word 'kaʃu' ('kalu' in colloquial Sinhala) includes the above-mentioned retroflex sound. This word is borrowed from the Pali word 'kāḷa' (Black). Therefore, the Retroflex literal sound was preserved in the word 'kaʃu' in Sinhala. The word 'uʃunka' (spoon) in Pali has changed into Sinhala as 'ʃu'.

āʃavaka > aʃav (a name of a devil)

āʃaka > aʃu (a prop, support)

There are words borrowed from the Tamil language containing the retroflex literal sound in Sinhala as exemplified below.

agaʃa < ahaʃ⁵⁴

āḍapaʃi < aḍappaʃi⁵⁵

ānamāʃu < āneivāʃei⁵⁶

iʃavva < iʃau⁵⁷

The Retroflex literal sound of these borrowed words is etymologically related to the Tamil Language.

3. The / ʃ / sound which was originated in the Sinhala Language.

The third evident origin of the Sinhala retroflex literal sound points towards the Sinhala language itself, as some words that contain the Sinhala sound /ʃ/ have originated within the Sinhala language itself. Professor J.B. Disanayaka distinguishes such words as 'indigenous words'.

⁵⁴ Coparahewa, S., Arunachalam, S., A Dictionary of Tamil Word in Sinhala, 2011. P.27

⁵⁵ Ibid. p.31

⁵⁶ Ibid. p.32

⁵⁷ Ibid. p.34

The remainder of words in the Sinhala language, excluding loan words and cognates, are considered indigenous words.⁵⁸ As professor J.B. Disanayaka indicates, the following words are indigenous words in the Sinhala language, containing the retroflex literal sound /ɭ/.

1. māḷu (fish)
2. riḷā (monkey)
3. oḷuva (head)
4. suḷaṅ (wind)⁵⁹

In addition to these words, professor W.S. Karunathilake shows the word 'kaḷava' as an indigenous word in Sinhala containing the /ɭ / sound. 'Sidathsangarawa' also includes two noun bases containing the /ɭ / sound, which are considered indigenous words.

Eg: koḷābā (a place)

karaḷu (new cloths)⁶⁰

Based on these words, it can be stated that there is an indigenous /ɭ / sound in the Sinhala language. However, this study will not focus on a comprehensive discussion on the historical information related to these indigenous words.

5. Conclusion

The retroflex sound /ɭ / in the Sinhala language is a historically important sound since it represents the development of the Sinhala language as a unique language. This sound is a character used in the written Sinhala language though it has disappeared in the colloquial Sinhala language except in some phonetic environments. According to historical linguistic studies, the retroflex literal Sound /ɭ / was used in the spoken variety of the Sinhala language until the 16th century.

Based on the historical evidence, it can be established that the retroflex literal sound /ɭ / in Sinhala has three major sources.

1. The /ɭ / sound which was derived from the gradual sound change.
2. The /ɭ / sound which was borrowed from the source languages.
3. The /ɭ / sound which was originated in the Sinhala Language.

⁵⁸ Disanayaka, J.B., Encyclopedia of Sinhala Language and Culture, 2012. P.308

⁵⁹ ibid. P.309

⁶⁰ Ven.Dhammarama, Rathmalane., Sidath Snagara Wisthara Sannaya, 2013. P.17-18

The sound is not only originally derived from the Sanskrit and Pali languages, but is also from the Sinhala language itself. Therefore, the retroflex literal sound in the Sinhala language has three sources, as exemplified in this study.

References

- Karunatillake, W. S. (2001). Historical Phonology of Sinhala. Colombo: S. Godage and Brothers
- Karunatillake, W. S. (2003). Etymological Lexicon of the Sinhala Language- Vol. 1. Colombo: S. Godage and Brothers.
- Labov, W. (2010). Principles of Linguistic Change- Vol. 3. UK: University of Michigan Press.
- Macmahon., (1994) Understanding Language change. Cambridge: Cambridge University Press.
- Wijayaratne, D.J. (1956). History of the Sinhalese Noun. University of Ceylon.
- Wilhelm, G. (2004). An Etymological Glossary of the Sinhalese Language. New Delhi: Asian Educational Services.

ද්විතීයික මූලාශ්‍රය

- කෝපරහේවා, සඳගෝමි., සහ අරුණාවලම්, සරෝජනී දෙවි (2011). සිංහල භාෂාවේ දෙමළ වචන අකාරාදිය. කොළඹ: එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- මහේන්ද්‍ර, සුනන්ද. (2002). විශ්වඥාන කෝෂය. කොළඹ: එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- රණවැල්ල, සිරිමල්. (2004) සිංහල සෙල්ලිපි වදන් අකාරාදිය, කොළඹ, පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව.
- සිංහල ශබ්දකෝෂය. (1988.) කොළඹ: සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශය.
- සෝරන හිමි, වැලිවිටියේ. (1952) ශ්‍රී සුමංගල ශබ්දකෝෂය. කොළඹ: මහා බෝධි යන්ත්‍රාලය.

Lack of Vocabulary: A Barrier to the Oral Communication Skills of GCE A/L Students in the Trincomalee District of Sri Lanka

A.F.A. Halik

N. S. Jayasundara

Abstract

Vocabulary plays a vital role in communication as it is the basis of all languages. It is the building blocks that can be used to share information, express thought and build personal relationships. Wider vocabulary supports the development of all four language skills and can be a stepping stone to higher levels of fluency. However, most ESL learners in Sri Lanka do not possess sufficient proficiency in vocabulary. As a result, learners' effectiveness and fluency in communication are interrupted. This study was conducted to investigate the barriers in oral communication skills of GCE (A/L) students in the Trincomalee District, Sri Lanka due to a lack of vocabulary. In this study, 50 G.C.E (A/L) second-year students in the Arts stream of three selected schools in the Trincomalee District were randomly selected as a sample population. Two data collection instruments; a speaking test and a questionnaire were chosen for primary data collection in this study, the quantitative design was applied in data collection. The findings of the analysis of the speaking test show that a majority of the participants had obtained lower marks (between 1 -10) in subcomponents of speaking i.e. in Lexical Resource and Pronunciation. Further, the findings of the analysis of the questionnaire show that most of the participants' vocabulary power is significantly low showing less interest to learn English and that they do not spend time at home learning English. Moreover, according to the participants' response regarding the factors affecting participants' speaking proficiency, 56% of the participants pointed out that a low proficiency in vocabulary affects their speaking proficiency.

Keywords: Oral communication, English as a Second Language, General Certificate of Education

1. Introduction

Vocabulary plays a vital role in human communication. Vocabulary is significant for written and oral discourses in any language. As reviewing a study on teaching vocabularies, vocabulary is a large stock of words in a language. Memorizing a large number of vocabularies in any language can help the speakers to communicate with people effectively. (Oljira, 2015).

Similarly, Yang and Dai (2012) report that in learning a mother tongue or any foreign language, vocabulary is the most significant component. Language acquisition cannot take place without learning its words with unlimited shifts in meaning caused by various contextual variables. Therefore, vocabularies are important for effective communication, whether it is oral or written communication. The lack of vocabulary leads to communicative barriers, particularly the majority of the second and foreign-language speakers struggle to speak the language due to insufficient vocabulary. Effective oral communication is regarded as a flow of speech. Therefore, a large number of vocabulary is needed for fluent speaking. According to the review of a book titled "Methodology in Language Teaching", the language of human beings depend on the vocabulary used or gained. Thus, without vocabulary, the learners will be demotivated to use the language (Richards and Renandya, 2002).

Low proficiency in vocabulary is a common problem among most English as Second Language (ESL) and English as a Foreign Language (EFL) speakers. As a result, it leads to a communicative barrier among ESL and EFL speakers. Concerning the English language in Sri Lanka, it is spoken as a second language which is offered as a compulsory subject from grade 3 to 11 at government schools in terms of the educational curriculum of Sri Lanka. According to the school ESL curriculum in Sri Lanka, General English is offered for the General Certificate of Education (GCE) Advanced Level (A/L). The curriculum of General English covers all language skills: listening, speaking, reading, and writing. Most importantly, lower proficiency in vocabulary has been the primary barrier to effective oral communication among the students. Despite this, very little focus is given to improving the speaking ability of the students at schools. Although the writing skills of some students are good to a certain extent, they do not have the sufficient vocabulary to expand their writing skills. However, the majority of the students fail to give their attention to mastering English, and more focus is given to other subjects. Halik and Nusrath (2020) find that many students in Mutur, in the Trincomalee District give importance to the other three main subjects and focus on studying them only to get university admission. As a result, students get lower results in General English in G.C.E (A/L) examination.

The oral communication skills of the GCE A/L Students in the Trincomalee District of Sri Lanka were investigated since students' oral commutative barrier was observed in classroom teaching due to the lack of vocabulary.

Therefore, this study was carried out to investigate the oral communicative barriers due to low proficiency in vocabulary.

Problem Statement

To communicate with people in a language, either oral or written communication, vocabularies are reckoned to be a significant part. However, the lack of vocabulary has been a huge challenge for effective communication among second and foreign language learners. As a result of low proficiency in vocabulary, fluency in written and oral communication is interrupted. In particular, the lack of vocabulary specifies an extreme barrier for learners' oral communication. Likewise, it was observed in classroom teaching among the GCE (A/L) second-year students at the selected schools in Trincomalee District that they face several difficulties in speaking English. The primary problem observed in students' speaking performance was low proficiency in vocabulary. When the students perform speaking activities, they are unable to speak fluently with proper pronunciation, and they fail to use the relevant words in their spoken discourse according to the context which leads to a barrier in oral communicative skills.

Objectives of the Study

The following objectives are addressed based on the problems of this study. They are as follows.

- To investigate the factors for oral communicative barriers among the G.C.E (A/L) second-year students of the selected schools due to low proficiency in vocabulary
- To identify the factors which affect students' low proficiency in vocabulary

Research Questions

The following research questions are posed in this study. They are as follows

- Does the majority of the GCE (A/L) students at the selected schools find difficulties to speak English as a result of low proficiency in vocabulary?
- What are the reasons behind the low proficiency in vocabulary among the GCE (A/L) students at the selected schools?

The significance of the study

This study is beneficial for the ESL teachers in Sri Lanka to utilize suitable remedies and recommendations for improving students' vocabulary and speaking skills.

Finally, this study will be significant for all ESL/EFL learners, teachers, and curriculum designers around the globe.

2. Literature review

This part presents the review of secondary sources according to the problems and objectives of the study.

2.1 Importance of Vocabulary

The connection between vocabulary size and second language attainment has been widely researched over the years. As reviewing secondary sources about the importance of vocabulary in verbal communication, Balqis (2018) comments regarding the importance of vocabulary that vocabulary is one of the most important elements in learning a foreign language. Learning vocabulary is considered a basic step for learners. Balqis (2018) further states that the learners who have a lack of vocabulary cannot express their concepts as clearly, fluently as they want, and also, they cannot understand the books which are written in English. According to the statement of Balqis (2018), the lack of vocabulary is a major challenge among the ESL/EFL learners which affect the flow of speech of the speakers. Therefore, learning vocabulary is significant for ESL/EFL learners.

Rivers (1998) indicates that learners cannot learn a language without sufficient word power. Furthermore, Kufaisi (2012) claims that without possessing a sufficient vocabulary, the learners of English who follow an academic program will find difficulties in developing language skills. According to their statement and claim, due to the lack of vocabulary, the learners fail to perform well in both oral and written communication in the particular field. When the learner fails to utter or use a particular word in discourse, the flow of speech is interrupted.

2.2 Factors affecting Oral Communication

Several factors affect learners' effective oral communication. Since this study focuses on the factors which contribute to the learners' oral communicative barrier, certain factors are discussed by reviewing other relevant studies. According to the classification of Syah (2005) regarding learning factors, there are two main factors; individual factors and social factors (P.132). Syah (2005) further describes that the individual factors come from the learners' side, which can be growth, aptitude, exercises, motivations, and attitude. Social factors, on the other hand, come from the surrounding of the learners such as family, teacher and teaching method, facilities, social motivation, environment, and chance (P.132).

Further, as far as pronunciation is concerned, poor pronunciation affects learners' effective oral communication. In this sense, Balqis (2018) claims that pronunciation is one of the most significant elements of a language. Another factor affecting oral communication is the lack of learning facilities. Learning facilities can help the learners to achieve the outcome in the teaching-learning process. (Sari, 2010, P.14). In particular, lack of vocabulary and lack of speaking environment badly affect the learners' effective oral communication. In the current study, it was observed that due to a lack of vocabulary, most of the students face difficulties in speaking English.

2.3 Oral communication

Since this study aimed at investigating the barrier to oral communication skills due to low proficiency in vocabulary, other relevant secondary sources are reviewed. Hence, according to the review of other secondary sources, speaking is defined as a productive and interactive process that involves receiving, constructing, and conveying meanings in the form of spoken words (McDonough & Shaw, 1993). Further, Al-Ma'shy (2011) has highlighted the importance of the speaking skill that it is the most frequently used skill in a language classroom.

Seidlhofer (2015) indicates that the English language plays the prestigious status in the modern world since it has become the global language of communication. However, the ESL and EFL learners do not reach the expected level of communicative competence. In Sri Lanka, most ESL learners are still poor in speaking proficiency. Al-Ma'shy (2011) reveals that the majority of the English language teachers concentrate on improving reading and writing skills, and they do not pay attention about the importance of speaking and listening skills.

3. Methodology

This part presents the materials and methods used in this study. The materials and methods are elaborated under these four sections: research design, sample population, research instruments, and data collection procedure.

3.1 Research Design

The study was carried out to investigate the barriers to oral communicative skills due to low proficiency in the vocabulary of the G.C.E (A/L) second-year students in the Arts stream of the selected schools in Trincomalee District, Sri Lanka. A quantitative design was applied in primary data collection since the instruments; speaking tests and questionnaires were quantitative. The sample population was selected through random sampling. Further, in this study, descriptive and statistical methods were used for data analysis.

3.2 Sample Population

The total population of this study was 123 G.C.E (A/L) second-year students in the Arts stream from the three selected schools in the Muttur Education Zone, Trincomalee District, namely: T/Mu/Al-Hilal Central College, Muttur, T/Mu/Kiliveddy Maha Vidyalayam, Kiliveddy and T/Mu/Ilangai Muhaththuvaram Hindu College, Lankapattinam. Out of the total population, 50 students were selected as the sample population for primary data collection. The sample was selected through random sampling. The sample size of this study is 123 G.C.E (A/L) second-year students in the Arts stream.

3.3 Research Instruments

Research tools are significant for primary data collection in research. In this sense, speaking tests and questionnaires were used as research instruments of this study, and they were quantitative instruments. The speaking test consisted of an oral speech. Five minutes of oral speech with optional titles were given. Hundred (100) marks were allocated for the test. In the speaking test, four aspects of speaking were considered, namely: Fluency and Coherence (FC), Lexical Resource (LR), Pronunciation (P), and Grammatical Accuracy (GA). Twenty-five (25) marks were given for each aspect. The speaking test is attached in the appendices (Appendix A).

Further, the questionnaire consisted of 10 close-ended questions. The questions focused on participants' demographical information, learning facilities, and resources, interest in learning English, vocabulary power, oral communicative skill, and factors affecting students' English-speaking proficiency due to vocabulary. The questionnaire is attached in the appendices (Appendix B).

3.4 Data Collection Procedure

After the sampling process is complete, the speaking test was conducted among the participants. The participants were given clear instructions on how to perform the test. The aim of conducting the speaking test was to identify the participants' oral communicative barriers due to low proficiency in vocabulary. After conducting the test, the questionnaire was distributed among the participants to collect the required information concerning the problems and objectives of the study.

4. Discussion and findings

This part presents the findings of the primary data analysis and the discussion of the findings.

4.1 Discussion and findings of the speaking test

The test consists of an oral test which was an individual activity. The marks for the test were given according to International English Language Testing System (IELTS) marking criteria for the speaking test. In this sense, four aspects of speaking such as Fluency and Coherence (FC), Lexical Resource (LR), Pronunciation (P), and Grammatical Accuracy (GA) were tested among the students. Twenty-five marks were given for each aspect of the test. In particular, more focus was given to FC and pronunciation to see how lack of vocabulary and pronunciation affect participants' oral communicative skills.

4.1.1 Participants' Performance on LR

This section presents how far the participants had used vocabulary to perform their speech test, and a discussion of the findings based on the objectives and questions of the study. The marks obtained by the participants are given by a percentage. The following graph (4.1) shows participants' performance in the test based on LR.

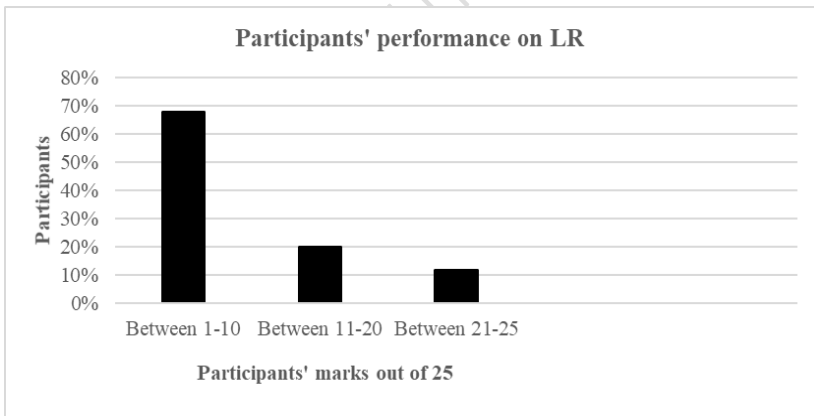

Fig. 4.1 (Participants' Performance on LR)

As shown above in the graph, out of 50 participants, 34 participants had obtained between 1 – 10 marks, 10 participants had obtained between 11 – 20 marks and 6 participants had obtained between 21 – 25 marks. As far as the lexical resource or vocabulary power of the students is concerned, the majority of the participants had failed to use sufficient and relevant lexemes according to the context.

Lack of lexical resources has been the primary problem among the students in speaking English fluently. It affects students' effective oral communication. When the speakers fail to utter the relevant word in the appropriate context, the flow of speech is interrupted. Therefore, their speech performance was dissatisfactory in the test. 86% of the participants' performance was lower in FC. It is obvious that if the students have insufficient word power, students cannot speak a language fluently and they are unable to pronounce words effectively.

Therefore, the findings concerning the participants' use of vocabulary reveal that lack of lexical resources is one of the primary factors affecting students' oral communicative skills. Insufficient vocabulary was a barrier to communication for a large number of students in the speech test.

4.1.1 Participants' Performance on pronunciation

This section presents how participants pronounced words, phrases, and sentences in the test, and the discussion of the performance on pronunciation. The marks obtained by the participants are given by a percentage. The following graph (4.2) shows participants' performance in the test based on pronunciation.

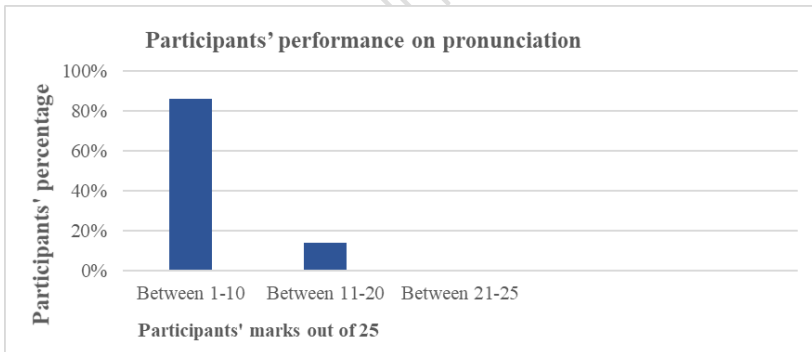

Fig. 4.2 (Participants' Performance on pronunciation)

As far as the participants' performance, based on the pronunciation, is concerned, 43 participants had obtained between 1 -10 marks, 7 participants had obtained between 11 – 20 marks and no participants had obtained between 21 – 25 marks in pronunciation. When the participants' performance in pronouncing words is discussed, a large number of students who mispronounced the words and sentences did not have sufficient vocabulary.

Further, the opinion survey shows that the majority of the participants (76%) accepted the fact that the pronunciation rule was not taught in the classroom. Therefore, they were unaware of the pronunciation rule of words. However, a few numbers of participants' pronunciations were good. The factors behind their good pronunciation are sufficient vocabulary, their interest in learning English, and positive learning background. The following graph shows participants' performance in the test based on pronunciation.

4.2 Findings and discussion of the questionnaire

This questionnaire was designed to collect the opinions among the participants regarding participants' interest in learning English, their lexical resources, pronunciation, and barrier to oral communication. It consists of 10 close-ended questions. The following table presents participants' responses to the questions in the questionnaire.

No	Questionnaire questions	Percentage for participants' response	
		Yes	No
01	Are you interested in learning English?	32%	68%
02	Do you agree that vocabulary is important to speak English?	100%	-
03	Do you think that your current English vocabulary is sufficient for your oral communication?	16%	84%
04	Do you spend time at home for improving your vocabulary?	10%	90%
05	Do you follow any techniques to improve your vocabulary?	14%	86%
06	Is speaking practice done in English classes at school?	42%	58%
07	Is the rule of pronunciation taught to correct pronunciation error	24%	76%
08	Is pronunciation practiced in the classroom?	18%	82%
09	Do you think that your pronunciation is good in your loud reading?	20%	80%

Table 4.1 (Participants' response to the questions in the questionnaire)

As far as the data presentation of the questionnaire is concerned, students' lack of interest has been a huge challenge among the ESL teachers. In particular, GCE (A/L) students do not give much concern to learn English while more focus is given to other main subjects. According to the findings, 34 out of 50 participants responded that they were not interested in learning English. However, a few numbers of participants (16) were interested in learning English.

This could be a reason for the barrier to oral communicative skills due to low sufficient vocabulary. Because all the participants (100%) accepted that vocabulary is important to speak English. When the speakers are having insufficient word power, they struggle to speak fluently. It interrupts the speech which was observed in the speech test.

Further, as per the findings of the opinion survey, a large number of students (42 out of 50) accepted that their current vocabulary power is not sufficient to communicate with people effectively. As a result of a lack of vocabulary, learners' pronunciation becomes poor. Despite, according to the analysis, 8 out of 50 participants had good vocabulary power to communicate in English. Even they do not spend time or use any techniques to improve their LR. The opinion survey shows that most of the students fail to take an effort for improving their vocabulary and oral communicative skills. Participants' lack of interest could be a factor for not taking efforts to improve their vocabulary and speaking ability.

Another problem identified based on the participants' opinions is that the majority of the participants (58%) accepted that speech activities were not practiced in the classroom. This act could give students a negative reinforcement in speaking English. Further, pronunciation skills are interconnected with vocabulary. If ESL learners have lack vocabulary, they will be poor in pronunciation because the opinion survey shows that according to the response of the majority of the students (80%), the pronunciation was not taught and practiced in the classroom. Pronunciation plays a vital role to speak English fluently, when students lack vocabulary, their pronunciation error increased. Therefore, 80% of the participants accepted that their pronunciation was not good in loud reading. Moreover, regarding the factors affecting participants' speaking proficiency, the following graph (4.3) shows factors affecting participants' oral communicative skills.

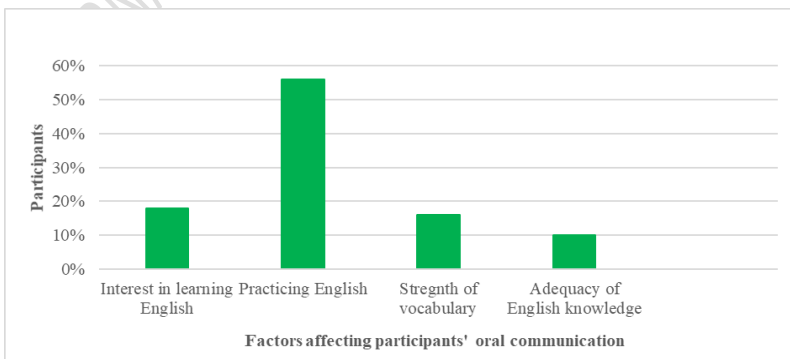

Fig. 4.3 (Factors affecting participants' oral communicative skills)

According to the above data presentation, a large number of participants (56%) had responded that lack of vocabulary affects students' oral communicative skills. Therefore, the data presentation and results undoubtedly show that low vocabulary is a barrier to oral communicative skills. Although there are factors that contribute to the oral communicative barriers, lack of vocabulary has been the key factor for the oral communicative barrier among the GCE (A/L) students at the selected schools in Sri Lanka.

5. Conclusion

This study can be concluded based on the findings that according to participants' performance in the speech test, the majority of the participants (34) had obtained between 1 – 10 marks out of 25 in the lexical resource. Similarly, in pronunciation, 43 of the participants had obtained between 1 -10 marks out of 25.

Likewise, according to the findings-based conclusion, the opinion survey shows that most of the participants were not interested in learning English. Therefore, they failed to improve their vocabulary by self-learning and other learning techniques. Further, insufficient vocabulary is a key reason for pronunciation problems among ESL learners. However, very little focus has been given to teaching pronunciation rules and practicing pronunciation. Concerning factors affecting participants' oral communicative skills, 56% of the participants had pointed out that lack of vocabulary affects their oral communicative barrier.

Hence, it can be concluded that the lack of vocabulary has been one of the primary factors which affect participants' effective oral communication. Vocabulary is important for language learning as it underpins all other language skills. Therefore, the ESL teacher and the student need to dedicate a significant amount of time in developing this core language skill.

References

- Ali Al-ma'shy, A. (2011). Causes of EFL speaking weakness in Saudi secondary schools in Al- Gunfuthah City (Doctoral dissertation, King Saud University).
- Balqis, N. (2018). Students' Problems in Building Up English Vocabulary (A Study at Sman 1 Baktiya) (Doctoral dissertation, UIN Ar-Raniry Banda Aceh).

- Farook, A. H. A., & Mohamed, R. N. G. (2020). Students' Lack of Interest in Learning GCE Advanced Level (A/L) General English: Factors and Remedies. A Survey Research Based on GCE Advanced Level Students of T/Mu/Al Hilal Central College, Mutur, Trincomalee, Sri Lanka. *American Scientific Research Journal for Engineering, Technology, and Sciences (ASRJETS)*, 71(1), 174-181.
- McDonough, J., & Shaw, C. (1993). *Materials and Methods in ELT*. Blackwell Publishers.
- Oljira, D. (2017). A Study on Problems of Vocabulary Teaching Techniques English Teachers Use in Holeta Primary Schools: Grade Seven in Focus. *International Journal of Science and Research (IJSR)*, 6(6), 497 – 505.
- Richards, J. C., & Renandya, W. A. (2002). *Methodology in Language Teaching: An Anthology of Current Practice*. New York, NY: Cambridge University Press.
- Rivers, W. M. (1981). A Vocabulary Building Program is Necessary not a Luxury. *English Teaching Forum*, 17.
- Sari, Y. (2010). *Retelling Strategy in Mastering Vocabulary*, IAIN ArRaniry: Tarbiyah Faculty.
- Seidhofer B. (2017). English as a Lingua Franca and Multilingualism. In: Cenoz J., Gorter D., May S. (eds) *Language Awareness and Multilingualism. Encyclopedia of Language and Education* (3rd ed.) (pp.391-404). Springer, Cham.
- Syah, J. (2005). *English Language Teaching. Third Edition, Completely Revised and Updated*, Cambridge: Longman
- Yang, W. D., & Dai, W. P. (2012). Vocabulary Memorizing Strategies by Chinese University Students. *International Education Studies*, 5(1), 208-214.